

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 54

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

55. évfolyam

2012. február 23.

Közleményszám	Tartalom	Oldal
I	<i>Állásfoglalások, ajánlások és vélemények</i>	
	ÁLLÁSFOGLALÁSOK	
	Régiók Bizottsága	
	93. plenáris ülés, 2011. december 14. és 15.	
2012/C 54/01	A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A Régiók Bizottsága 2012. évi prioritásai az Európai Bizottság jogalkotási és munkaprogramja alapján	1
	VÉLEMÉNYEK	
	Régiók Bizottsága	
	93. plenáris ülés, 2011. december 14. és 15.	
2012/C 54/02	A Régiók Bizottsága véleménye – A mezőgazdasági termékek promóciója	8
2012/C 54/03	A Régiók Bizottsága véleménye – A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig	13
2012/C 54/04	A Régiók Bizottsága véleménye – Az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata	18

HU

 Ár:
4 EUR

(folytatás a túloldalon)

<u>Közléményszám</u>	Tartalom (folytatás)	Oldal
2012/C 54/05	A Régiók Bizottsága véleménye – Kevesebb bürokrácia a polgárok számára: a közokiratok szabad áramlásának és az anyakönyvi okmányok joghatásai elismerésének elősegítése	23
2012/C 54/06	A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Uniónak a polgárok szolgálatában álló űrstratégiája felé	28
2012/C 54/07	A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatainak hozzájárulása a fenntartható fejlődésről szóló 2012. évi (Rio+20) ENSZ-konferenciához	34

III Előkészítő jogi aktusok

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

93. plenáris ülés, 2011. december 14. és 15.

2012/C 54/08	A Régiók Bizottsága véleménye – A 2013 utáni időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi keret ...	40
2012/C 54/09	A Régiók Bizottsága véleménye – Energiahatékonyság	49
2012/C 54/10	A Régiók Bizottsága véleménye – Közös konszolidált társaságiadó-alap (kkta)	65

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

93. PLENÁRIS ÜLÉS, 2011. DECEMBER 14. ÉS 15.

A Régiók Bizottsága állásfoglalása – A Régiók Bizottsága 2012. évi prioritásai az Európai Bizottság jogalkotási és munkaprogramja alapján

(2012/C 54/01)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

I. Az Európai Unió jövője

1. meg van győződve arról, hogy az Európai Unió számára jelenleg a legfontosabb kihívás az, hogy visszaállítsa a polgárok bizalmát az iránt, hogy képes biztosítani a pénzügyi stabilitást és a gazdaság újbóli fellendítését, illetve a demokratikus legitimitással rendelkező politikai döntéshozatal elsőbbségét a pénzügyi piacok negatív hatásaival szemben;

2. támogatja az európai integráció elmélyítését a gazdasági irányítás terén, feltéve, hogy ez demokratikus legitimitás megszerzése mellett történik, és az Európai Unió intézményeinek keretében megy végbe. Elismeri mindazonáltal, hogy az Európai Tanács a 2011. december 9-i ülésén nem tudta alkalmazni a közösségi módszert az új költségvetési paktumra és a megerősített gazdaságpolitikai koordinációra, annak ellenére, hogy a 27 tagállamból 26 késznek mutatkozott a közösségi módszer megőrzésére. Mivel egyhangú döntésre volt szükség, így csak a kormányközi megközelítés maradt, annak minden jogi és politikai következményével. Sajnálja, hogy mindeddig rendkívül szűklátókörű megközelítést alkalmaztak, amely szerint kizárólag a költségvetési fegyelmet rögzítenék a majdani kormányközi szerződésben. A Régiók Bizottsága a Lisszaboni Szerződés esetleges megreformálását egy, az Európa jövőjével foglalkozó konvent (2002–2003) mintájára létrehozott „alkotmányozó gyűlés” révén tartja elképzelhetőnek, amelyben biztosított az európai intézmények, köztük a Régiók Bizottsága teljes körű részvétele;

3. üdvözli, hogy ebben a nehéz gazdasági, költségvetési és intézményi helyzetben az Európai Bizottság eltökélt szándéka, hogy határozottan megvédje a közösségi módszert; a Régiók Bizottsága mint az EU helyi és regionális önkormányzatainak politikai közgyűlése szerint ez az egyetlen lehetséges módja annak, hogy garantáljuk az Unió demokratikus legitimitását, a szolidaritás és kohézió által jelentett értékek érvényesülését,

valamint a többszintű kormányzás, a szubszidiaritás és az arányosság elvének tiszteletben tartását. Megerősíti azt a szándékát, hogy az értékeknek ezt a szinergiáját megjelenítse az Európai Bizottság és a Régiók Bizottsága között jelenleg tárgyalt felülvizsgált együttműködési megállapodásban;

4. örömmel fogadja, hogy Horvátország várhatóan nemso-kára csatlakozik az EU-hoz, és megerősíti, hogy 2012 januárjától horvát megfigyelőket kíván bevonni a munkájába;

II. Az uniós költségvetés sajátosságának és az általa jelentett értéktöbbletnek az érvényre juttatása

5. kiemeli, hogy az EU költségvetése – bár relatív mérete nem nagy – alapvető a Lisszaboni Szerződésben és az Európa 2020 stratégiában meghatározott és elfogadott kihívásoknak való megfeleléshez. Ismét hangsúlyozza, hogy ez a költségvetés különleges, és értéktöbbletet jelent a nemzeti, regionális és helyi szintű költségvetések számára, ugyanis minden pillanatban egyensúlyban van, ami azt jelenti, hogy egyetlen eurót sem fordítanak hiteltörlesztésre, hanem alapvetően (94,5 %-ban) a nemzeti, regionális és helyi szintű beruházásokat fedezi. Aláhúzza, hogy – különösen a jelenlegi válság kontextusában – alapvető jelentősége van az európai költségvetés fellendítő hatásának, amelyet az európai gazdaságélénkítési stratégiára és a regionális és helyi önkormányzatokat célzó strukturális beruházások finanszírozására fejt ki;

6. hangsúlyozza, hogy az RB-nek folyamatosan kifejezésre kell juttatnia a mélyebb pénzügyi és gazdasági integrációra irányuló jövőbeli uniós intézkedésekről, valamint a szubnacionális, nemzeti és uniós költségvetések közötti szinergiákról vallott politikai nézeteit. Az RB-nek meg kell védenie a regionális és helyi önkormányzatok pénzügyi autonómiát illető jogi hatásköreit, és reagálnia kell minden olyan intézkedésre, amely befolyásolja a regionális és helyi önkormányzatok lehetőségeit arra, hogy elérhető áron kölcsönöket vegyenek fel;

7. kéri a költségvetési hatóság két ágát, hogy 2012 vége előtt állapotodjanak meg egy, a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről, valamint – az Európai Unió működéséről szóló szerződés 311. cikkében tett kötelezettségvállalásnak megfelelően – az európai uniós saját források rendszerének reformjáról, hogy szakítsanak a „méltányos megtérülés” elképzelésével, és elegendő időt hagyjanak a többéves pénzügyi kerethez kapcsolódó jogszabályi intézkedések elfogadását követően a partnerségi szerződések és operatív programok véglegesítésére;

8. örömmel fogadja az Európai Bizottságnak a projektkötvény-kezdeményezés kísérleti szakaszával kapcsolatos javaslatát;

III. A kohéziós és a közlekedéspolitika jövője

9. a kohéziós politikát az EU elsődleges segélyfolyósító politikájának tartja, amely az egész Európai Unióban képes mind környezetvédelmi, mind társadalmi szinten hozzájárulni a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődéshez; ennek kapcsán – különösen a jelenlegi gazdasági, pénzügyi és társadalmi válságra, illetve az Európa 2020 stratégia ambiciózus célkitűzéseire tekintettel – sajnálja, hogy a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatban csökken az erre a politikára szánt költségvetés;

10. üdvözlí, hogy a jövőben is lesz egyfajta kohéziós politika az egész Európai Unió számára, illetve hogy egyszerűsödik a rendszer azzal, hogy – a 2011. október 6-i jogalkotási csomag tartalma szerint – két célkitűzés és három régiókatégória lesz; megismétli eközben azt a kérését, hogy újabb, további kritériumokat vezethetnének be az egy főre jutó GDP mellett, mindezekelőtt a programok végrehajtása és értékelése kapcsán, a GDP ugyanis nem tükrözi megfelelően a gazdasági fejlettség, a társadalmi kohézió és a környezetvédelmi fenntarthatóság szintjét, sem pedig a területi különbségeket;

11. üdvözlí az Európai Bizottság alábbi javaslatait: (1) alakítsanak ki egy közös stratégiai keretet az uniós politikák összhangjának és a közöttük fellépő szinergiáknak a javítása érdekében, és (2) hozzanak létre egy partnerségi megállapodást az Európai Bizottság és az egyes tagállamok között. Üdvözlí, hogy a helyi és regionális önkormányzatok közvetlenül részt vehetnek ennek a szerződésnek az előkészítésében;

12. elismeri, hogy a kohéziós politika fontos szerepet tölthet be az Európa 2020 stratégia megvalósításában; emlékeztet azonban arra, hogy a Szerződésben rögzített célja a gazdasági, társadalmi és területi különbségek csökkentése; kéri ezért, hogy a tematikus célkitűzések és az alapok összpontosítása legyen rugalmasabb, és hogy tulajdonítsanak valódi jelentőséget a többszintű kormányzás elveinek és a helyi és regionális önkormányzatokkal való partnerségnek;

13. csatlakozik a jogalkotási csomagnak a városi dimenzió megerősítéséről, a helyi fejlesztési célú intézkedésekről és az integrált területi beruházásokról szóló javaslataihoz, és kéri, hogy a városi mobilitási cselekvési terveket az Európai Unió pénzügyi támogatásával valósítsák meg. Felhívja ugyanakkor a figyelmet arra, hogy a kohéziós politika távlati tervezésében

megfelelően tükröződnie kell a vidékfejlesztés vetületének, és a KAP-hoz való megfelelő kapcsolódást is biztosítani kell;

14. elismeri, hogy a kohéziós politikához kapcsolódó közkiadások terén egyfajta feltételeességi rendszer segítségével nagyobb hatékonyság és magasabb minőség elérésére törekszenek, de eközben óvatosságra int, hogy a megvalósítás nehogy túlságosan bonyolult legyen; támogatja az előzetes feltételeesség elképzelését, amennyiben csökken a szem előtt tartandó feltételek száma; elismeri az utólagos feltételeesség elvét, amennyiben a helyi és regionális önkormányzatokat közvetlenül bevonják a használt eredménymutatókba; elutasítja azonban a makrogazdasági feltételeességre vonatkozó, a stabilitási és növekedési paktumon alapuló javaslatokat, és komoly fenntartásokat fogalmaz meg a teljesítéshez kötött tartalék kapcsán;

15. támogatja a területi együttműködés célkitűzésének jelentősebb finanszírozási források rendelkezésre bocsátása melletti megerősítését, hogy többet tehessünk a bevált gyakorlatok európai területek közötti kicserélésénél;

16. örömmel fogadja, hogy az európai területi együttműködési csoportosulásokról (EGTC) szóló 1082/2006/EK rendelet felülvizsgálatára vonatkozó javaslat nagy számban veszi át a Régiók Bizottsága ajánlásait, különösen azokat, amelyek a gazdasági és civil társadalmi szereplőknek az EGTC-kben való részvételére és a harmadik országokban működő önkormányzatok ehhez az eszközhöz való hozzáféréseinek a megkönnyítésére vonatkoznak. Kiemeli, hogy ez az eszköz átlépheti a határokat az összes közösségi politika között. Vállalja, hogy – elsősorban erre megfelelő platformja segítségével – folytatja az eszköz népszerűsítése érdekében tett intézkedéseit, illetve a jövőben is el kívánja látni az EGTC-jegyzék kezelésével kapcsolatos teendőket;

17. úgy véli, hogy az európai összekapcsolódási eszköz, amely 50 milliárd euróval gazdálkodhat, pozitív következményekkel és jelentős fellendítő hatással járhat az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohéziójának megerősítése szempontjából, és – például a projektkötvényeknek köszönhetően – új beruházásokat vonhat be; ennek az eszköznek azonban összhangban kell lennie a kohéziós politika irányításával és a rá szánt költségvetéssel; mindenesetre alapvetőnek tartja, hogy biztosítsák a strukturális alapokból finanszírozott projektekkel való összhangot és összeegyeztethetőséget, valamint a területi önkormányzatok bevonását a projektek kiválasztásába;

18. részletesen nyilatkozni fog a TEN-T-re vonatkozó új szabályozási keretről, amelynek célja, hogy a TEN-T-vel kapcsolatos politika összes szereplőjéhez szóljon, és ne csak a tagállamokhoz, és amely jelentős mértékben csökkenthetné az európai közlekedési rendszer megvalósítása előtt álló szabályozási akadályokat;

19. támogatja a közösségi, hozzáférési és környezeti költségeknek egy, az összes szállítási mód vonatkozásában harmonizált adózás révén történő internalizálását, amely adózásból származó bevételeket egy integrált, hatékony és fenntartható közlekedési rendszer megvalósítására fordítanak; támogatja egyébiránt az új finanszírozási eszközök, különösen az európai projektkötvények népszerűsítését is; úgy véli, hogy a köz-magán társulások gyakoribb alkalmazása is hozzájárulhatna az új közlekedésiinfrastruktúra-projektek finanszírozásának biztosításához;

20. hangsúlyozza, hogy az Európai Bizottságnak átfogó stratégiára van szüksége a kohéziós politika hatásairól és előnyeiről történő helyi szintű tájékoztatás kapcsán, és emlékeztet a helyi és regionális önkormányzatok által ebben betölthető szerepre, illetve felajánlja az RB támogatását ezen a téren;

IV. Az Európa 2020 stratégia partnerségben történő megvalósítása

21. ragaszkodik ahhoz, hogy az Európa 2020 stratégiának átfogó területi dimenziót kell biztosítani;

22. sajnálja, hogy azt a lehetőséget, amit az Európa 2020 stratégiához kapcsolódó nemzeti reformprogramok elkészítése jelentett, a legtöbb esetben nem használták ki arra, hogy az Európa 2020 stratégiát az összes kormányzati szint közötti partnerségben hajtsák végre. Az Európai Bizottság (2012. és 2013. évi) éves növekedési jelentéseinek folyamatosan hangsúlyozniuk kellene, hogy a tagállamoknak helyzetjelentéseikben foglalkozniuk kell a többszintű kormányzás és a partnerség kérdésével. Be kellene számolniuk arról, hogy milyen mértékben és hogyan vonták be a partnereket – köztük a helyi és regionális önkormányzatokat – az Európa 2020 stratégia végrehajtásába. Szükség esetén a stratégia iránti elkötelezettség fokozása érdekében ezzel kapcsolatosan konkrét ajánlásokat kellene kiadni. Az Európa 2020 stratégia hitelessége forog kockán akkor, ha megmarad a szakadék az EU, a nemzeti, a regionális és a helyi szint, illetve a polgárok között;

23. emlékeztet arra a javaslatára, hogy minden tagállamban kössenek területi paktumokat, hogy garantálják a nemzeti reformprogramok partnerségi alapú végrehajtását és a partnerségi szerződések közös előkészítését; ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Bizottság által előterjesztett partnerségi elvet úgy kell érvényre juttatni, hogy az uniós alapok kiosztásában jogilag illetékes összes állami hatóság közötti megállapodást a partnerségi szerződések jóváhagyásának előfeltételévé teszik, illetve hogy népszerűsítik a területi paktumok lehetőségét;

24. véleménye szerint meg kellene erősíteni, és eredményorientált szemléletet alkalmazva ellenőrizni kellene a kiemelt kezdeményezések nyomon követését. Folyamatos erőfeszítésre van szükség annak érdekében, hogy a helyi érdekcsoportokat tájékoztassák az összes kiemelt kezdeményezés keretében folyó intézkedésekről. Amint a közelmúltban elkészült „Európa 2020 stratégia: mi történik helyi szinten?” című RB-felmérés eredményei mutatják, minél jobban ismerik a helyi és regionális önkormányzatok a kiemelt kezdeményezéseket, annál nagyobb jelentőségű lesz a helyi és regionális fellépésekben. Ez lehetővé teszi továbbá, hogy a már létező helyi és regionális kezdeményezéseket a szélesebb körű európai célkitűzések keretébe illessék, és így felelősségérzetet keltsenek és lehetővé tegyék az összehangolt fellépést;

IV. A. Intelligens növekedés

25. nem tartja megfelelőnek az EU jelenlegi kutatási költségvetését, ezért üdvözlöi, hogy a többéves pénzügyi keret jelentősen – 53 milliárd euróról 80 milliárd euróra – növelni szándékozik a kutatás és az innováció finanszírozását. Ez közelebb viszi az EU-t az Európa 2020 stratégiában szereplő azon cél eléréséhez, hogy az „Innovatív Unió” létrehozásával összhangban az EU GDP-jének 3 %-át kutatásra és innovációra fordítsák. Hangsúlyozza, hogy a nemzeti programoknak és az európai kutatási keretprogramnak jobban ki kellene egészítenie egymást;

26. támogatja a Horizont 2020 nevű, kutatási és innovációs célú közös stratégiai keret létrehozását, mivel ennek révén mód nyílna az ezen a területen alkalmazott különféle finanszírozási programok – amilyen a kutatási keretprogram (FP7) és a versenyképességi és innovációs program (CIP) – egyszerűsítésére és egyesítésére. Rámutat azonban, hogy a kutatás- és innovációfinanszírozás közös stratégiai keretét jól és következetesen össze kell hangolni a strukturális alapok kapcsán javasolt közös stratégiai kerettel. Üdvözlöi ennek kapcsán a Regionális Innovációs Eredménytábla létrehozását, amire annak az ajánlásának ⁽¹⁾ megfelelően került sor, hogy meg kellene fontolni egy regionális szintű innovációs eredménytábla kialakítását és közzétételét is, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, a tudományos közösség (egyetemek, főiskolák és kutatóintézetek) és az üzleti világ is értékelhesse és figyelemmel kísérhesse a regionális innovációs tevékenység sikerét;

27. támogatja, hogy a 2013 utáni „Európai oktatás” program keretében bővíteni kell a mobilitást népszerűsítő oktatási programokat, és jelentősebb forrásokat kell hozzájuk rendelni. Úgy véli, hogy az önálló gondolkodást, a kreativitást és az innovációt serkentő oktatás a jövőbeli növekedés és versenyképesség biztosításának legfontosabb tényezője. A Régiók Bizottsága elismeri továbbá az oktatásnak abban betöltött, szélesebb értelmű szerepét, hogy magát a személyt és társadalmi dimenzióját fejlessze, illetve biztosítsa az esélyegyenlőséget, valamint az oktatáshoz, képzéshez való hozzáférést és a mobilitást. Üdvözlöi, hogy az Európai Bizottság meghallotta azt a kérését, hogy a sportot tegye az oktatással, képzéssel, ifjúsággal és sporttal foglalkozó integrált program részévé;

28. határozottan üdvözlöi az Európai Bizottság arra irányuló terveit, hogy a tagállami kutatói hálózatokat összekapcsolja, és nyílt versenyt biztosítson a kutatás területén és a kulcsfontosságú egyetemi pozíciókban;

29. támogatja az e-kereskedelemben, az e-kormányzásban és általában az ikt-k által lehetővé tett fejlődésben rejlő lehetőségek kihasználására irányuló további intézkedéseket, amelyek közöttben biztosítják a polgárok megbízható információkhoz, biztonsághoz és a magánélet védelméhez való jogát. Az RB elismeri, hogy a digitális menetrend az egész Európai Unióban számottevő következményekkel jár az energiahatékonyság, az átjárható közszolgáltatások és a szélessávú hálózatok finanszírozása szempontjából. Üdvözlöi ennek kapcsán, hogy az európai összekapcsolódási eszközben és az ahhoz kapcsolódó „Az európai távközlési hálózatokkal kapcsolatos irányelvek”-ben 9,2 milliárd eurós költségvetést szánunk a digitális hálózatokra;

30. emlékeztet arra Az európai digitális menetrend kiemelt kezdeményezésben ⁽²⁾ kinyilvánított célra, hogy Európában 2013-ig mindenki rendelkezzen alapszintű szélessávú internetkapcsolattal. Úgy véli, hogy ezt a célt egy a polgárok idevonatkozó jogainak, valamint a konkrét közszolgáltatási kötelezettségeknek a meghatározásán alapuló megközelítéssel kell kiegészíteni;

31. támogatja, hogy a 2013 utáni „Kreatív Európa” program szem előtt tartja az Európa 2020 célkitűzések teljesülését. A kultúra és a média összekapcsolásával ez a program megkönyvíthatja a kulturális termékek terjesztését, egységes online piacot teremthet az audiovizuális alkotásoknak, és segíthet felszabadítani a kulturális és kreatív szektor munkahelyteremtő potenciálját, miközben fenntartja Európa kulturális értékeit és épít is azokra;

⁽¹⁾ CdR 468/2000.

⁽²⁾ COM(2010) 245.

IV. B. Inkluzív növekedés

32. üdvözlí, hogy miközben az Európai Bizottság a stabilitásra és a növekedésre kíván hangsúlyt helyezni, a szociális problémákkal kapcsolatos fontos kezdeményezések is helyet kaptak a munkaprogramjában;

33. megismétli azt a közelmúltban a szociális lakhatás témájában készült véleményében (CdR 71/2011) az Európai Bizottság felé megfogalmazott kérést, hogy minél előbb alakítsanak ki egy olyan uniós keretet, amely mindenki számára lehetővé teszi a megfizethető és megfelelő lakáshoz jutást; rámutat arra, hogy ez a keret teljes mértékben összhangban lenne az Európa 2020 stratégiának a szegénység megszüntetésére és az uniós népesség egészségi állapotának javítására vonatkozó célkitűzéseivel; kéri még, hogy ezt a politikai keretet hangolják össze az uniós energiapolitikaival, és hogy az épületek energiával kapcsolatos felújítása a szociális kohézió alapvető elemeként maradjon jogosult az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatására;

34. türelmetlenül várja az Európai Bizottság elnökének évről-évre beszédében bejelentett, „Az ifjúság lehetőségei” című kezdeményezés megvalósulását;

35. elkötelezi magát amellett, hogy hozzájáruljon az Európai Bizottság társadalomtudatos vállalkozásról szóló csomagjához, amely nagy jelentőséggel bír a helyi és regionális önkormányzatok számára, akik egyszerre munkaadók, szolgáltatásnyújtók és fogasztók;

36. az Európa 2020 stratégia munkanélküliséggel, társadalmi kirekesztéssel és szegénységgel kapcsolatos célkitűzéseinek megfelelően hozzá fog járulni az Európai Bizottság által a gyermekszegénység témájában összeállítandó javaslatokhoz;

37. örömmel nyugtázza, hogy a 2011. november 14-én tartott Mezőgazdasági és Halászati Tanács átmeneti megoldást talált a leginkább rászorulókat célzó élelmiszersegély-program 2013-ig történő fenntartására, de sajnálja, hogy nem született megállapodás arról, hogy a program 2013 után is életben maradhat. Mindenesetre úgy véli, hogy ha a leginkább rászoruló személyekkel kapcsolatos hatáskör a közös agrárpolitikától az Európai Szociális Alaphoz kerül, akkor a finanszírozási eszközöket is megfelelően át kell csoportosítani a költségvetési struktúrában belül;

38. aktívan hozzá fog járulni a 2014–2020 közötti időszakra szóló, az egészségüggyel és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos többéves programok, valamint az e-egészségügyi program kidolgozásához;

39. kiemeli a helyi és regionális önkormányzatok által a sportban mint a társadalmi befogadás és az egészséges életmód egyik elemében rejlő lehetőségek kihasználásában betöltött fontos szerepet;

IV. C. Fenntartható növekedés

40. elkötelezi magát amellett, hogy aktívan hozzájáruljon az EU által a 2012. júniusi, a fenntartható fejlődésről szóló ENSZ-konferencia („Rio+20 Föld-csúcstalálkozó”) kapcsán folytatandó előkészületekhez, és aktívan részt vegyen a konferencián; kéri ennek kapcsán, hogy a riói csúcstalálkozón dolgozzanak ki egy a környezetbarát helyi gazdaság kialakítására vonatkozó menetrendet, és vizsgálják felül az ENSZ irányítási struktúráit annak érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat alapvető partnerekként ismerjék el a fenntartható fejlődés felé történő átmenetben;

41. ismételten kéri az Európai Bizottságot, hogy 2012-ben minél előbb tegyen javaslatot a hetedik közösségi környezetvédelmi cselekvési programra, abban egyértelmű célokat és menetrendet határozzon meg, és helyezzen hangsúlyt a helyi és regionális önkormányzatok támogatására az uniós környezetvédelmi jogszabályok végrehajtásában, ideértve a Polgármesterek Szövetségének esetleges kiterjesztését a szélesebb értelemben vett erőforrás-hatékonysági menetrendre, különös hangsúlyt helyezve a fenntartható víz- és hulladékgazdálkodásra;

42. örömmel néz elébe annak, hogy értékelhesse a közeljövőben elkészülő, 2050-ig megvalósítandó energia-ütemtervet, és megerősíti elkötelezettségét aziránt, hogy helyi szinten népszerűsítse a fenntartható energetikai megoldásokat az alacsony széntartalmú energiaforrásokat felhasználó gazdaságra való átállás megkönnyítése érdekében; szándékában áll foglalkozni a kiegyensúlyozottabb energiapolitikák és támogatási rendszerek kérdésével;

43. kéri, hogy a 2020-ig szóló európai biodiverzitási stratégia végrehajtása során az Európai Bizottság vegye figyelembe a Biológiai Sokféleség Egyezmény Részes Feleinek 10. konferenciáján született „Szubnacionális hatóságok, városok és más helyi önkormányzatok a biológiai sokféleségért (2011–2020)” című cselekvési tervről hozott határozatot;

44. támogatja az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy az ENSZ égisze alatt egy világszintű, kötelező érvényű nemzetközi megállapodást érjenek el, és üdvözlí a Durbanban elért eredményeket, amelyek fontos lépést jelentenek a helyes irányban. Kéri, hogy a Durban utáni nemzetközi szintű éghajlat-változási tárgyalások továbbra is a szubnacionális kormányzatok alapvetően fontos szerepét elismerő Cancúni konferencián elért eredményekre épüljenek, és aktívabban ismerjék el és támogassák a helyi és regionális szinten az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás és azok csökkentése érdekében tett fontos intézkedéseket, például az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, környezetbarát gazdaság kialakítására irányuló hosszú távú erőfeszítéseket;

45. kéri a környezetvédelmi politika és az éghajlat-változási fellépések terén megállapított prioritások beépítését más politikaterületekbe is, a köztük fellépő szinergiák maximalizálása érdekében;

46. üdvözlí azt a szándékot, hogy az 2013 utáni időszakra szóló többéves uniós pénzügyi keretben legalább 20 %-ra növeljék az éghajlatvédelemmel kapcsolatos kiadások arányát. Megismétli azonban azt a kérését, hogy az EU költségvetési hatósága biztosítsa, hogy az uniós költségvetés és annak többéves pénzügyi kerete segítségével egyrészt jobban ki lehessen aknázni az éghajlatváltozás hatásainak csökkentése terén tett helyi és regionális erőfeszítésekben rejlő lehetőségeket, másrészt pedig növelni lehessen az energia-megtakarítással és energiahatékonysággal kapcsolatos helyi és regionális projektekbe történő közép- és hosszú távú beruházásokra adott támogatásokat, külön figyelmet szentelve a Polgármesterek Szövetsége keretében megvalósuló projekteknek;

47. megismétli ennek kapcsán azt a kérését is, hogy az új LIFE eszköz továbbra is alapvető kezdeményezettekként támogassa a helyi és regionális önkormányzatokat, és katalizátorként szolgáljon számukra abban, hogy minél nagyobb mértékben használjanak fel uniós finanszírozást ambíciós környezetvédelmi projektek végrehajtásához;

48. üdvözlí a nukleáris biztonsági szabályozás felülvizsgálatára vonatkozó bejelentést;

V. *Többszintű kormányzás kialakítása az uniós politikaalkotásban és az intelligens szabályozás javítása*

49. üdvözlí, hogy az európai intézmények általában támogatják az európai uniós politikákra alapuló többszintű kormányzást, és különösen kiemeli a kohéziós politikával kapcsolatos jogalkotási csomagot, amely a többszintű kormányzást az egyik fő „általános elvként” nevezi meg; kéri azonban az európai intézményeket arra, hogy a gyakorlatban is valósítsák meg a többszintű kormányzást azáltal, hogy annak valódi kultúráját beépítik a politika-előkészítési szakaszba, és a többszintű kormányzáson és a partnerségen alapuló konkrét innovatív eszközöket javasolnak;

50. hangsúlyozza, hogy az EU intelligens szabályozással kapcsolatos elképzelésének az Európai Unió helyi és regionális önkormányzataira és magánszférabeli szereplőire nehezedő bürokratikus és pénzügyi terhek csökkentését kellene céloznia. Ennek alapja egyrészt egy olyan politikaalkotási ciklus, amelyben a jogszabályokat folyamatosan felülvizsgálják és az új kihívásokhoz és körülményekhez igazítják, másrészt a valamennyi kormányzati szint általi végrehajtás alapos értékelése és a végrehajtás konkrét tapasztalatai, harmadrészt pedig az új e-kormányzati megoldások bevezetése;

51. elkötelezett amellett, hogy a jövőben is folytassa a szubszidiaritási elv érvényesülésének figyelemmel kísérését, amit különösen a többi uniós intézménnyel és a nemzeti és regionális parlamentekkel együttműködésben képzel el;

52. a szabályozási környezet javítása érdekében a területi szempontokat jobban tekintetbe vevő uniós hatásvizsgálatok készítését szorgalmazza, és felajánlja, hogy szervezettebb módon járul hozzá az Európai Bizottság hatásvizsgálataihoz. Emellett olyan mechanizmusok kidolgozását is tervezi, amelyekkel hozzájárulhat a meglévő jogszabályok utólagos értékeléséhez, mindenekelőtt az uniós jogszabályok helyi és regionális szintű végrehajtásának vizsgálatával;

53. üdvözlí a nyilvános konzultációhoz biztosított időszak 8-ról 12 hétre történő meghosszabbítását;

VI. *Az egységes piacon rejlő lehetőségek kiaknázása*

54. üdvözlí, hogy az Európai Parlament 2 millió euróval támogatja a helyi önkormányzati képviselők képzését célzó Erasmus programot. Sürgeti az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa ennek a költségvetési elemnek a gyors és eredményes felhasználását, továbbá megerősíti elkötelezettségét aziránt, hogy aktív szerepet töltsön be a program kialakításában;

55. ismételten rámutat, hogy az egységes piaccal kapcsolatos jogszabályoknak tiszteletben kell tartaniuk az Európai Unió működéséről szóló szerződés 9. cikkében foglalt horizontális szociális záradékot;

56. az általános gazdasági érdekű szolgáltatások fejében nyújtott ellentételezésről szóló rendelet (Almunia-csomag) frissítésének szükségessége kapcsán ismételten kéri, hogy növeljék évi 800 000 euróra a „de minimis” mentesség maximális értékhatárát, bővítsék a kivételt képező szociális szolgáltatások körét, töröljék el a lakossághoz kapcsolódó mentességi kritériumot, és hagyjanak fel azzal a tervvel, hogy az Európai Bizottság felhatalmazást kapjon a jelenleg nyújtott általános gazdasági érdekű szolgáltatások hatékonyságának felmérésére;

57. továbbra is azt várja az Európai Bizottságtól, hogy az egységes piaci intézkedéscsomagról szóló 2011. áprilisi közleményében ⁽³⁾ foglaltaknak megfelelően „mutassa be az intézkedéseket, amelyek célja annak fokozottabb biztosítása, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatások – ideértve az általános érdekű szociális szolgáltatásokat is – olyan jogi kerettel rendelkezzenek, amely lehetővé teszi rendeltetésük teljesítését”, és hogy vizsgálják meg, hogy – az EUMSZ 14. cikkével és a 26. jegyzőkönyvvel összefüggésben – milyen intézkedésekre van szükség az állampolgároknak a mindennapi életükhöz, a gazdasági és társadalmi életben való részvételükhöz elengedhetetlenül fontos szolgáltatásokhoz megfizethető áron való egyetemes hozzáféréseinek biztosításához”. Azt is várja, hogy az Európai Bizottság közvéetgye az általános érdekű szolgáltatások minőségi keretének témájában bejelentett közleményt;

58. üdvözlí az uniós közbeszerzési jogi keretnek az EU 2020 stratégia céljaival összhangban álló korszerűsítését és annak lehetőségét, hogy olyan célokat is integráljanak, mint az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a környezetvédelem, a társadalmi kirekesztés megelőzése, továbbá az innováció és az e-kormányzás ösztönzése a közbeszerzés területén;

59. üdvözlí az Európai Bizottság 2011. november 15-én ismertetett, a hitelminősítő intézetekkel foglalkozó irányelv- és rendelettervezetre vonatkozó javaslatát, illetve különösen azt a célkitűzést, hogy a pénzügyi intézmények kisebb mértékben hagyatkozzanak a hitelminősítésekre, valamint hogy a hitelminősítő intézetekre nagyobb felelősség háruljon az általuk készített minősítésekért; sajnálatát fejezi ki ugyanakkor amiatt, hogy az Európai Bizottság nem adott választ az Európai Parlament azon felkérésére, ⁽⁴⁾ hogy készítsen megvalósíthatósági és hatástanulmányt egy közintézetként működő, független európai hitelminősítő intézet létrehozásáról;

60. várja, hogy az Európai Bizottság közvéetgye nyugdíjakról szóló fehér könyvét, amelyet a helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatás megfelelő felmérésének kellene kísérnie, mivel Európában a közszféra dolgozóinak nagy részét az önkormányzatok foglalkoztatják, amelyek munkatársaik számára kiegészítő nyugdíjrendszereket tartanak fenn;

61. hangsúlyozza az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap (2014–2020) (EGAA) jelentőségét, amely nélkülözhetetlen eszköz a globalizáció munkanélküliségre gyakorolt hatásának kezeléséhez. Reaktív eszközként azonban az EGAA nem helyettesíthet egy megelőző jellegű foglalkoztatási stratégiát, amely igyekszik előre jelezni a hosszú távú gazdasági változásokat és átszervezést. Ezenkívül az EGAA nem alakítható a szabadkereskedelmi megállapodások hatásának mérséklésére szolgáló ellentételezési rendszerré. Elutasítja azt a javaslatot, hogy az EGAA-t a többéves pénzügyi kereten kívüli forrásokból finanszírozzák;

62. rámutat az általa 2010-ben életre hívott „Európai vállalkozói régió” kezdeményezés jelentőségére, amelynek célja olyan régiók határokön átnyúló tapasztalatcserét folytató „hálózatának” létrehozása, amelyek teszte szabott regionális stratégiákat dolgoznak ki a vállalkozói szellem ösztönzésére és a vállalkozásokban rejlő innovatív lehetőségek kiaknázására;

⁽³⁾ COM(2011) 206 végleges.

⁽⁴⁾ Lásd az Európai Parlament 2010. október 20-i állásfoglalásának 60. pontját [Az Európai Parlament 2010. október 20-i állásfoglalása a pénzügyi, gazdasági és szociális válságról: a szükséges intézkedésekre és kezdeményezésekre irányuló ajánlások (félidős jelentés)].

63. partnerségek kialakítását sürgeti a kisvállalkozói intézkedéscsomag keretében ennek regionális szinten történő megvalósítása érdekében, és szeretne részt venni a kisvállalkozói intézkedéscsomaggal kapcsolatban létrehozandó tanácsadó csoport munkájában;

VII. *A polgárközpontú program végrehajtása: szabadság, biztonság és jogérvényesülés*

64. várakozással tekint az európai polgári kezdeményezésről szóló rendelet hatálybalépése elé, amely a polgároknak és a szervezett civil társadalomnak az uniós szakpolitikák formálásába történő nagyobb mértékű bevonása révén megújítja az EU demokratikus életét, és végső soron elő fogja segíteni, hogy a polgárok nagymértékben a magukénak érezzék az Európai Unió ügyét, és azonosuljanak azzal; elkötelezi magát amellett, hogy aktív szerepet játszik az európai polgári kezdeményezés megvalósításában;

65. hangsúlyozza egy európai közsféra kialakításának jelentőségét, amelyben a többszintű európai identitás és polgárság koncepciója – amely kiegészíti az állampolgárságot, valamint a nemzeti, regionális és helyi identitást – elősegíti az európai demokrácia megszilárdítását; ezért örömmel fogadja, hogy a 2013-as évet a polgárok európai évének nyilvánították, és rámutat annak fontosságára, hogy megfelelő források és programok álljanak rendelkezésre az alapvető jogok, a demokrácia és a polgároknak az európai projektben történő részvételének előmozdítására. Ezért a jogérvényesüléssel, a jogokkal és a polgársággal kapcsolatban javasolt programokon kívül örömmel járul majd hozzá a majdani *A polgárok Európája* program kiigazításához, amely annak biztosítására törekszik, hogy további támogatást kapjanak a testvérvárosi partnerségek és a decentralizált kommunikációra szolgáló mechanizmusok;

66. szilárdan hisz egy nyitott Európában, amely a mindenkit megillető magas szintű védelmen és az alapvető jogok teljes mértékű tiszteletben tartásán alapul; Ennek kellene valamennyi intézkedés és jogszabály alapulvének lennie az EU tevékenységi körein belül; sürgeti az Alapjogi Charta konkrét intézkedések és kezdeményezések révén történő teljes körű alkalmazását;

67. továbbra is elkötelezetten elő kívánja segíteni a stockholmi program és annak cselekvési terve célkitűzéseinek – különösen a migrációra, menekültügyre, határookra és biztonságra vonatkozó átfogó és összehangolt politikák kidolgozása tekintetében – teljes megvalósítását; elismeri az intelligens külső határok szükségességét, és hangsúlyozza, hogy fenn kell tartani és növelni kell a belső határok nélküli területet; üdvözlí ezért azt a szándékot, amely a schengeni rendszer irányításának erősítésére és közösségi jellegének védelmezésére, valamint annak biztosítására törekszik, hogy a külső eseményekre adott szükséges reakciók átlátható, közös európai szabályokon alapuljanak, amelyek nem korlátozzák indokolatlanul a határokon átnyúló együttműködést;

68. mivel ezeken a területeken egyre több kihívással kell megbirkózni, üdvözlí, hogy a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretben a belügyi költségvetés jelentős növelését javasolják, továbbá azt, hogy a belügyi programok számát csökkentsék hatról kettőre (Migrációs és Menekültügyi Alap, Belső Biztonsági Alap); egyensúlyt sürget azonban egyrészt a kiadások biztonságához és a határokhöz kapcsolódó területei, másrészt pedig az olyan témákban történő kiadások

között, mint a migránsok beilleszkedése vagy a menedékkérők fogadási feltételei, ahol a helyi és regionális önkormányzatok intézkedései egyértelmű értéktöbbletet nyújthatnak;

69. valódi előrelépést tart szükségesnek azzal kapcsolatban, hogy a polgárok az egész Unió területén szabadon mozoghasanak. Ehhez hozzátartozik az eljárások egyszerűsítése azoknak a polgároknak az esetében, akik élni kívánnak az Unión belüli mozgás szabadságával, olyan ügyekben, mint például az anyakönyvi okmányok joghatásai elismerése, az örökösödési jogok és a válásra vonatkozó megállapodások;

70. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok hitelesen hozzájárulhatnak egy szilárd polgári és büntetőjogi keret kialakításához mind az anyagi, mind pedig az eljárásjogi szintjén; ezért támogatja azt a szándékot, amely az eljárási jogok megerősítésére, a biztonság egész Európában történő garantálására és az igazságügyi és rendőri együttműködés továbbfejlesztésére irányul;

VIII. *Mezőgazdaság és halászat*

71. a foglalkoztatást, a KAP környezetbarátta tételét és területi vetületének megerősítését, valamint az agrárszektor szabályozásának szükségességét jobban középpontba állítva aktívan hozzá fog járulni a KAP-ra vonatkozó jövőbeli jogszabályok kidolgozásához. Ezenkívül úgy véli, hogy mivel a KAP-tól egyre inkább elvárják, hogy ne csupán az élelmiszer-szükségletekről gondoskodjék, hanem Európa legfontosabb céljainak eléréséhez is járuljon hozzá, nagyobb mértékben összhangba kellene hozni az Európa 2020 stratégiával annak érdekében, hogy – különösen a sérülékeny területeken – jobban előtérbe kerüljön a mezőgazdasági foglalkoztatás, és hogy a termelők ellenszolgáltatást kapjanak olyan közjavak biztosításáért, amilyen az élelmiszerbiztonság jobb megközelítése, a természeti erőforrások fenntartható kezelése, a biodiverzitás védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az összes vidéki terület rehabilitációja;

72. támogatja a KAP pénzügyi eszközeinek igazságosabb, a tagállamok eltérő gazdasági helyzetét tükröző objektív kritériumok alapján történő elosztását, és a közvetlen kifizetésekre vonatkozó eljárás egyszerűsítését kéri;

73. sajnálattal állapítja meg, hogy a vidékfejlesztési költségvetés (101 milliárd euró) továbbra is aránytalanul alacsony a közvetlen kifizetéseknek juttatott összegekhez képest. A vidéki gazdaság fejlesztésének és diverzifikálásának jelentősebb támogatását kéri, mindenekelőtt pedig szorosabb szinergiát sürget az EU kohéziós politikájával, amelyhez a közös stratégiai keret megfelelő jogi és politikai keretet nyújt;

74. hozzájárul az EU közös halászati politikájának reformjáról folyó tárgyalásokhoz, kiemelve a fenntartható halászat fejlesztésének fontosságát a partvidéki területek szociális és gazdasági fejlődésének figyelembevétele mellett, és hangot ad annak a véleményének, hogy megfelelő egyensúlyt kell találni e dimenziók között. A Régiók Bizottsága különösen amellett száll síkra, hogy a partvidéki területeken jobban ösztönözzék a fenntartható munkahelyek létrehozását, és a tengerészeti ágazat munkahelyeit tegyék vonzóbbá a fiatalok számára, biztosítva ugyanakkor a tengeri erőforrások harmonikus kihasználását;

IX. Az EU hatékony fellépése globális szinten

75. üdvözlí, hogy az EU világsszerte támogatni igyekszik a demokratikus átmenet folyamatait. Az RB ismételtén kijelenti, hogy a hatékony kapacitásépítés érdekében ebbe a folyamatba az összes szereplőt be kell vonni, helyi és regionális szinten is;

76. továbbra is együttműködik a többi intézménnyel, hogy megerősítse a bővítési folyamat területi vetületét, továbbá hogy illetékes szakbizottsága (CIVEX) és konkrétan a Törökországgal, illetve a Nyugat-Balkánnal foglalkozó munkacsoport, valamint a Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság konzultatív vegyes bizottság révén ösztönözze a jelölt és lehetséges tagjelölt országokban működő helyi és regionális szereplők bevonását a megfelelő tevékenységekbe; bejelenti, hogy 2012-ben létrejön az EU–Montenegro konzultatív vegyes bizottság, és megerősíti azt a szándékát, hogy az összes többi tagjelölt országgal is konzultatív vegyes bizottságokat állít fel annak érdekében, hogy megfelelő keretet alakítson ki a csatlakozási tárgyalások helyi és regionális szemszögből történő nyomon követésére;

77. továbbra is igénybe veszi a helyi közigazgatást támogató európai bizottsági eszközt (LAF), és részt vesz a csatlakozó és a csatlakozás előtt álló országokban megválasztott helyi politikusok és vezető tisztviselők brüsszeli tanulmányútjainak megszervezésében, amelyeknek az a célja, hogy megismerjék az uniós intézmények munkáját és bepillantást nyerjenek a közösségi vívmányokba. Azt tervezi, hogy továbbfejleszti a LAF eszközzel kapcsolatos rendezvények szervezését az érintett országokban annak érdekében, hogy kibővítse ennek a TAIEX által finanszírozott eszköznek a célcsoportjait és hatását a helyi és regionális önkormányzatok számára; ezenkívül ismételtén kijelenti, hogy helyi és regionális szintű kapacitásuk kiépítésének támogatása végett a szomszédos országok részére is ki kellene fejleszteni hasonló kezdeményezéseket;

78. emlékeztet rá, hogy az európai szomszédsságpolitika céljai – köztük a demokratikus reformok megszilárdítása és a valódi demokrácia irányába történő fejlődés – csak a helyi és regionális

önkormányzatok által nyújtott aktív támogatással valósulhatnak meg, és továbbra is erőfeszítéseket tesz, és forrásokat biztosít az európai szomszédsságpolitika helyi és regionális vetületének fejlesztése érdekében;

79. az európai szomszédsságpolitika céljainak megvalósításával kapcsolatban rendkívül fontosnak tartja a helyi és regionális önkormányzatok euro–mediterrán közgyűlésének (ARLEM) és a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatai konferenciájának (CORLEAP) munkáját és az általuk kínált lehetőségeket. Az állam- és kormányfők keleti partnerséggel kapcsolatos varsói csúcstalálkozóján elhangzott kérésnek megfelelően az RB azon fog munkálkodni, hogy a CORLEAP-et állandó intézményi együttműködési keretté alakítsa át, és az eddigieknél is nagyobb erőfeszítéseket tesz annak érdekében, hogy a partnerországokban működő helyi és regionális önkormányzatokat közelebb hozza az EU-hoz;

80. a továbbiakban is mindent megtesz annak érdekében, hogy a helyi és regionális önkormányzatok nagyobb mértékben vegyenek részt a fejlesztési együttműködésre irányuló stratégiák meghatározásában, végrehajtásában és értékelésében. Az RB ezért támogatja valamennyi szereplő tevékenységeinek összehangolását, és ösztönzi a többszintű és partnerségi megközelítést a fejlesztési támogatás hatékony megvalósításának biztosítása érdekében; gyakorlati szinten továbbá folytatja szoros együttműködését az Európai Bizottsággal, különösen a decentralizált együttműködéssel foglalkozó konferencia megszervezésében és a létező együttműködési projekteket tartalmazó decentralizált együttműködés atlaszának, továbbá annak az internetes portálnak a népszerűsítésében, amelynek révén hálózatok és partnerségek hozhatók létre projektek kialakítása céljából, és fokozható a támogatás hatékonysága;

81. megbízza elnökét, hogy terjessze ezt az állásfoglalást az Európai Tanács elnöke, az Európai Parlament, az Európai Bizottság, az EU lengyel elnöksége, valamint soron következő dán és ciprusi elnöksége elé.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 15-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

93. PLENÁRIS ÜLÉS, 2011. DECEMBER 14. ÉS 15.

A Régiók Bizottsága véleménye – A mezőgazdasági termékek promóciója

(2012/C 54/02)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- elismeri, hogy a promóciós intézkedések az Unión kívül eddig korlátozott hatáskörrel valósultak meg, ezért arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg átalakításuk lehetőségeit, mivel meg kell őrizni az Európai Unió jelenlegi vezető szerepét az élelmiszeripari termékek kivitelének terén;
- egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy meg kell erősíteni a helyi piacokat;
- úgy látja, hogy az európai élelmiszeri modell promóciója nem egyeztethető össze a genetikailag módosított szervezetek felhasználásával, ezért valamennyi promóciós politikából ki kell zárni az ilyen GMO-kon alapuló termékeket;
- pártolja az egészséges, kiegyensúlyozott étrend egészségre gyakorolt jótékony hatását népszerűsítő tájékoztatás támogatását;
- támogatna olyan kezdeményezéseket, amelyek célja a „termelési hely” kötelező megjelölésének kiterjesztése a termékekre;
- létfontosságúnak tartja, hogy a válságkezeléshez egyedi, a jelenlegiekénél hatékonyabb promóciós és tájékoztatási eszközök álljanak rendelkezésre, amelyek a fogyasztó bizalmának helyreállítása, valamint a termelők megnyugtatása érdekében rövid időn belül bevezethetők;
- meg van győződve róla, hogy a programok kiválasztásának nem kizárólag európai szinten kellene történnie, és kéri, hogy a régiókat vonják be a kiválasztási folyamatokba, valamint hogy utóbbiak terjesszenek elő javaslatokat, tekintettel a helyi szereplőkre és piacokra – és különösen a kisüzemi termelésre – vonatkozó ismereteikre;
- úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak a nemzetközi megállapodásokra vonatkozó tárgyalások során szem előtt kell tartania az európai élelmiszeripari termelők érdekeit;
- úgy véli, hogy a nagyobb hatékonyság elérése érdekében a közvetlenül az Európai Bizottság által kezdeményezett promóciós tevékenységeket jobban össze kellene hangolni a termelők által többéves programok keretében folytatott tevékenységekkel;
- úgy véli, hogy a dohánytermékek és a szeszes italok kivételével az Európai Unióban előállított minden terméknek helyet kell kapnia a promóciós rendszerben; úgy véli azonban, hogy elsőbbséget kellene élvezniük az egészséges, kiegyensúlyozott étrendet elősegítő termékekre, valamint az egyéb, az európai területhez kötődő, megkülönböztető minőségjelzéssel ellátott termékekre vonatkozó tevékenységeknek.

Előadó	Pedro Sanz ALONSO (ES/EPP), La Rioja autonóm tartomány kormányának elnöke
Referenciaszöveg	Zöld könyv a mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos promócióról és tájékoztatásról: nagy hozzáadott értékű európai stratégia Európa ízeinek támogatására COM(2011) 436 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános szempontok

1. alaposan áttanulmányozta „A mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos promócióról és tájékoztatásról: nagy hozzáadott értékű európai stratégia Európa ízeinek támogatására” című zöld könyvet, üdvözli és nagyra értékeli ezt a kezdeményezést;

2. úgy véli, hogy az európai mezőgazdasági ágazat alapvetően fontos a helyi és regionális gazdaság fejlesztéséhez, mivel nagymértékben hozzájárul a munkahelyteremtéshez, valamint a népesség adott területen való letelepedéséhez; úgy véli továbbá, hogy ez a politika kulcsfontosságú az ágazat tevékenységének konszolidációjához;

3. egyetért azzal, hogy az uniós termelőknek az egészségügy, a környezetvédelem, az állatjólét és az európai minőségbiztosítási rendszerek (OEM, OFJ, HKT, ökológiai termelés) keretébe illeszkedő termékek kapcsán tett erőfeszítései nem mindig kapják meg a kellő figyelmet és elismerést a piactól, ami a termelők körében bizonyos mértékű csalódottságot eredményezhet;

4. úgy véli, hogy az európai termelési modell a versenytárs országokéihoz képest jelentős eltérést mutat, és éppen ezért, ismertsége érdekében hangsúlyozni kell;

5. tisztában van azzal, hogy az Európai Unió rendelkezik a világ egyik legsokszínűbb élelmiszeripari termékkínálatával, továbbá, hogy ezt a tényt ki kell aknázni, és ismertté kell tenni az Európai Unión belül és kívül egyaránt;

6. emlékeztet arra, hogy a régiók és a regionális önkormányzatok alapvető partnerek a vidékfejlesztésben és a helyi piacok fejlesztésében, és pótolhatatlan támogatást nyújtanak a kistermelők termékeit és a helyi piacokat népszerűsítő kollektív akciók megszervezéséhez;

7. üdvözli, hogy az eddig megvalósult promóciós politika elősegítette a fogyasztók dioxin- vagy BSE-válság következtében megingott bizalmának visszanyerését, úgy véli ugyanakkor, hogy ezt a politikát sokkal gyorsabb és hatékonyabb tájékoztatási eszközökkel kellene felvértezni, hogy az illetékesek az E. coli esetéhez hasonló válsághelyzetekben gyorsabban fel tudjanak lépni, és ezáltal mielőbb képesek legyenek helyreállítani a fogyasztók bizalmát;

8. elismeri, hogy a promóciós intézkedések az Unión kívül eddig korlátozott hatásfokkal valósultak meg, ezért arra buzdítja

az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg átalakításuk lehetőségeit, mivel meg kell őrizni az Európai Unió vezető szerepét az élelmiszeripari termékek kivitelének terén;

9. úgy véli, hogy az erre vonatkozó stratégiai koncepció napirenden lévő kidolgozásának keretében szükséges, hogy mindez az uniós minőségbiztosítási politika céljaival és az egyes tagállamok minőségbiztosítási politikájának céljaival összhangban, a különböző termelési és értékesítési feltételek alapján történjen. Különösen fontos, hogy az érintett uniós támogatási programokat hatékonyabban és célirányosabban igénybe lehessen venni, amihez a mostaninál sokkal rugalmasabb szabályozásra, illetve egyszerűbb pályázati és ügyintézési eljárásra van szükség;

10. felhívja a figyelmet arra, hogy az uniós promóció továbbfejlesztése, az uniós minőségpolitika és a KAP-reform fényében a fent említett célkitűzéseknek és feltételeknek megfelelően át kell dolgozni a tagállami promóciós intézkedésekkel szemben támasztott hatályos uniós jogszabályi követelményeket, az agrár- és erdészeti ágazatban nyújtott állami támogatásokról szóló, a 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó iránymutatásokat, valamint az Európai Bizottság 1857/2006/EK rendeletét a Szerződés 87. és 88. cikkének a mezőgazdasági termékek előállításával foglalkozó kis- és középvállalkozásoknak nyújtott állami támogatásokra történő alkalmazásáról;

11. rámutat arra, hogy a több országra vagy termékre kiterjedő kezdeményezések csekély mértékben bizonyultak vonzóknak, ezért arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg ennek okait, valamint továbbra is támogassa az ilyen jellegű, különösen a több termékre kiterjedő programokat;

Milyen célokat kellene követnie és mire kellene törekednie a mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós politikának?

12. úgy véli, hogy az európai mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés mind a belső piacon, mind az Unión kívüli országokban való promóciója a vidéki övezeteken belüli foglalkoztatásnak a támogatását kell, hogy szolgálja, mivel a termelés és a feldolgozás szorosan a helyi viszonyokhoz kapcsolódik, és e területi vetületnek alapvető elemnek kell maradnia az európai térség kiegyensúlyozott fejlesztése érdekében;

13. egyetért azzal, hogy a mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós politika legyen ambiciózus, alkalmazzon a célzott termékre vagy piacra szabott, differenciált stratégiai megközelítésmódot, valamint biztosítsa, hogy a nagyobb szinergiák kialakítása és hatékonyságuk növelése érdekében a jelenleg rendelkezésre álló eszközök megfelelően kiegészítsék egymást;

14. úgy véli, hogy a promóció lehetőségének a jövőben túl kell lépnie az általános Európa-profilon, emellett érezhetően meg kell könnyíteni: a közös, ideértve a területi és elsősorban a régiók által támogatott, a meghatározott termékleírásnak megfelelő márkák megnevezését, a földrajzi eredet és az előállítási módszer megjelölését, valamint a kis- és középvállalkozások hozzáférését a támogatásokhoz. Aki fel akarja kelteni a belső piaci és harmadik országokbeli fogyasztók érdeklődését, annak a márkahűség kialakulását is támogatnia kell;

15. hangsúlyozza, hogy a mezőgazdasági termékekkel kapcsolatos tájékoztatási és promóciós politika céljai között szerepeltetni kell az uniós és a külső fogyasztók – a jövőben esetlegesen bekövetkező élelmiszerválságok következtében megingott – bizalmának helyreállítását;

16. nagyobb erőfeszítéseket sürget annak érdekében, hogy a fogyasztók tájékoztatást kapjanak arról, hogy mit jelentenek az egyes minőségbiztosítási rendszerek;

Milyen tájékoztatási és promóciós intézkedéseket kellene bevezetni a helyi és a regionális piacok erősítése érdekében?

17. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a helyi piacokat olyan politikák révén kell támogatni, amelyek bemutatják egyfelől a helyi termékek sokszínűségét, másfelől a termékek és az azok előállítási területén vagy régiójában élő fogyasztók közötti társadalmi, kulturális és történelmi kapcsolatot. Abban is egyetért, hogy a helyi piacoknak – a szállítás, tartósítás és csomagolás során bevezetett korlátozott CO₂-kibocsátás eredményeképpen – hozzá kell járulniuk a környezetvédelmi teljesítmény javulásához;

18. támogatja a regionális és helyi piac támogatására hivatott eszközök és a többi uniós forrás közötti szinergiák kihasználását, ami abban az esetben lehetséges, ha a különböző vidékfejlesztési programokba az említett piacokat támogató, a LEADER-megközelítést tükröző intézkedések épülnek be. Az Európai Bizottságnak, tekintettel erre, szorgalmaznia kellene, hogy az európai régióknak szánt vidékfejlesztési programok minden esetben tartalmazzanak a helyi piacok fejlesztéséhez kapcsolódó stratégiák támogatására, a *slow food*-hoz hasonló stratégiáknak, a helyi élelmiszerek fogyasztásának, a „nulla kilométeres konyhának” stb. elterjesztésére, valamint a fogyasztók és a termelők közötti jobb kapcsolat elősegítésére irányuló intézkedéseket;

19. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a mezőgazdasági termékeket támogassák és ösztönözzék az Európai Unió hátrányos helyzetű területein (például hegyvidéki területek, legkülső régiók, peremvidékek, szigetek stb.) a minőségi termékek előállításának tartós előmozdítása céljából, figyelembe véve többek között az állami támogatásokkal kapcsolatos vitát az előállítás és terjesztés helyenként kifejezetten hátrányos feltételeiről, amelyek nagyobb gazdasági támogatást tesznek szükségessé;

20. úgy látja, hogy az európai élelmiszeri modell promóciója nem egyeztethető össze a genetikailag módosított szervezetek felhasználásával, ezért valamennyi promóciós politikából ki kell zárni az ilyen GMO-kon alapuló termékeket;

Melyek az uniós termékekkel kapcsolatos tájékoztatás és promóció terén megmutatkozó sajátos igények, és mely célkitűzéseket kellene követni a belső piacon?

21. egyetért azzal, hogy fokozott erőfeszítésre van szükség az uniós minőségbiztosítási rendszereknek (például: OEM, OFJ, HKT, ökológiai termelés) a fogyasztók és a termelők körében történő megismertetése érdekében, hangsúlyozva az ezeket a többi terméktől megkülönböztető sajátosságokat, valamint a termelésükkel, megvásárlásukkal és fogyasztásukkal járó előnyöket;

22. sajnálja, hogy a KAP 2013 utáni jövőjére vonatkozóan az Európai Bizottság által előterjesztett rendelettervezetek – és így elsősorban az EMVA-rendelet – már nem irányoznak elő semmilyen eszközt a minőségi termékek promóciójára (érvényét veszítette az 1. tengelyhez tartozó korábbi 33. intézkedés), bár az agrártermékek promóciójáról szóló zöld könyvről folytatott konzultáció eredményeinek feldolgozása még nem fejeződött be. Kéri, hogy fogalmazzanak meg konkrét javaslatokat a jelenlegi intézkedések helyettesítésére, és hogy a 2013 utáni KAP-ra vonatkozó rendelettervezetek továbbra is tartalmazzanak promóciós intézkedéseket, ideértve a magas minőségű termékekre vonatkozó javításokat is, valamint hogy hangolják össze a két reform ütemtervét;

23. pártolja az egészséges, kiegyensúlyozott étrend egészségre gyakorolt jótékony hatását népszerűsítő tájékoztatás támogatását; úgy véli, hogy a lakosság fiatalabb rétegeiben külön erőfeszítésre van szükség, és ennek érdekében az általános iskolákban ösztönözni és támogatni lehetne az egészséges, kiegyensúlyozott táplálkozást népszerűsítő kampányokat, kiemelt figyelmet fordítva emellett arra, hogy elérhetővé váljon a tanulók számára a helyileg előállított egészséges élelmiszer;

24. határozottan támogatna olyan kezdeményezéseket, amelyek célja a „termelési hely” kötelező megjelölésének kiterjesztése a termékekre, és ösztönöznék, hogy dolgozzanak ki hasonló, a kötelező megjelölésekre vonatkozó kezdeményezéseket a vendéglátóipar számára is;

25. létfontosságúnak tartja, hogy a válságkezeléshez egyedi, a jelenlegiekénél hatékonyabb promóciós és tájékoztatási eszközök álljanak rendelkezésre, amelyek a fogyasztó bizalmának helyreállítása, valamint a termelők megnyugtatása érdekében rövid időn belül bevezethetők;

Milyen intézkedéseket kellene kidolgozni a belső piaccal kapcsolatos célok elérésére és ezáltal az Európai Unió ez irányú fellépésének optimalizálására?

26. úgy véli, hogy az Európai Unió belső piacán kidolgozandó intézkedések esetében élni kellene az összes rendelkezésre álló marketing- és kommunikációs eszközzel, az egyes esetekben az átadandó üzenet, illetve a célközönség ismeretében választva ki a leghatékonyabbakat, és létfontosságúnak tekinti, hogy ezekhez az eszközökhöz minden mezőgazdasági termelő egyénileg vagy közösen hozzáférjen;

27. meg van róla győződve, hogy a programok kiválasztásának nem kizárólag európai szinten kellene történnie. Az eddigi tapasztalatok szerint a pályázók és a program résztvevői nyitottabbak és motiváltabbak, ha a tagállamok közvetlenül közreműködhetnek a programok kiválasztásában. Ez egyben a szubszidiaritás elvének is megfelel, és jobban figyelembe veszi a helyi körülményeket;

28. ennek érdekében kéri, hogy a régiókat vonják be a kiválasztási folyamatokba, valamint hogy utóbbiak terjesszenek elő javaslatokat, tekintettel a helyi szereplőkre és piacokra – és különösen a kisüzemi termelésre – vonatkozó ismereteikre. A régiók döntő mértékben támogatják a kistermelőkre és a kisüzemi termelésre vonatkozó kollektív promóciós akciókat, sőt, önmaguk is kezdeményeznek ilyeneket;

29. úgy véli, hogy általános kampányokat kell indítani, amelyek felhívják a figyelmet az Európai Unióból származó termékek fogyasztásának előnyeire: ezek az előnyök a termékek minőségében és biztonságában, továbbá abban mutatkoznak meg, hogy a szigorú és kötelező termelési követelményekből, sőt az ennél még szigorúbb, a tagállamok fakultatív feltételrendszereinek keretében meghatározott szabályokból kifolyólag megfelelnek a környezetvédelmi és állatjóléti szempontoknak. Örömmel üdvözlí, hogy a földrajzi jelzést illetően utalás történik az adott termék és az azt előállító tagállam vagy régió közötti kapcsolatra;

30. úgy véli, hogy a közvetlenül az Európai Bizottság által finanszírozott általános, illetve egyes termékre vagy termékcsoportra irányuló promóciós tevékenységekhez – az európai dimenzió biztosítása érdekében – az Európai Bizottság által megfogalmazott közös jelmondatot, üzenetet, vagy közös értékeket kellene társítani;

31. üdvözlí az Európai Bizottság javaslatát a bevált gyakorlatok cseréjét szolgáló platform létrehozására, amelynek célja, hogy elősegítse a több országra kiterjedő programok alaposabb kidolgozását, céljainak jobb megfogalmazását;

Melyek az uniós termékekkel kapcsolatos tájékoztatás és promóció terén megmutatkozó sajátos igények, és mely célkitűzéseket kellene követni a külső piacon?

32. felhívja az Európai Bizottság figyelmét arra, hogy az európai élelmiszeripari ágazat jelentős erőfeszítéseket tesz a külső piacokon való promóció érdekében; úgy véli, hogy igen jelentős az Európai Uniónak az az intézményes szerepe, amelyet a termékek külső bevezetése és konszolidációja érdekében – intézményes tájékoztató és promóciós kampányok révén – betölt; javasolja továbbá, hogy ezek kidolgozásakor mindig legyen tekintettel az egyes tagállamok, valamint az európai élelmiszeripari ágazat üzemeltetőinek eltérő sajátosságaira;

33. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak a nemzetközi megállapodásokra vonatkozó tárgyalások során szem előtt kell tartania az európai élelmiszeripari termelők érdekeit, és azokban az országokban, amelyekkel megállapodás születik, gondoskodnia kell a termékek megfelelő bevezetésére és elterjesztésére irányuló promóciós tevékenységekről;

34. úgy véli, hogy a jövőbeni KAP összefügg az EU jövőbeni kereskedelmi politikájával, ezért a külső piacok hatékony ösztönzése érdekében az Európai Bizottságnak növelnie kell az egyenlő versenyfeltételek biztosítására irányuló erőfeszítéseit a WTO összefüggésében, továbbá ragaszkodnia kell az oltalom alatt álló eredetmegjelölés (OEM) és az oltalom alatt álló földrajzi jelzés (OFJ) megerősített védelme szükségességéhez a hamisításellenes kereskedelmi megállapodások (ACTA) keretében;

35. az élelmiszer-ipari termékek védelmének egyik legjobb útja annak biztosítása, hogy minden, az EU-ban értékesített élelmiszer (az importot is ideértve) azonos vagy egyenértékű

élelmiszer-higiéniai és élelmiszer-biztonsági rendszer hatálya alá tartozik;

Milyen intézkedéseket kellene kidolgozni a külső piaccal kapcsolatos célok elérésére és ezáltal az Európai Unió ez irányú fellépésének optimalizálására?

36. úgy véli, hogy a nagyobb hatékonyság elérése érdekében a közvetlenül az Európai Bizottság által kezdeményezett promóciós tevékenységeket jobban össze kellene hangolni a termelők által többéves programok keretében folytatott tevékenységekkel;

37. sürgeti, hogy az Európai Bizottság egy változatos és rugalmas, a megcélzott piac és a népszerűsíteni kívánt termékek sajátosságaihoz igazított intézkedéscsomag révén fokozza és bővítsé az uniós termelőknek a külső piacokon nyújtott támogatási intézkedéseket;

38. úgy véli, alapvető fontosságú, hogy olyan intézkedések szülessenek, amelyek lehetővé teszik és megkönnyítik a kkv-s számára, hogy termékeiket, különösen az internetnek köszönhetően, a külső piacon forgalmazzák. A hálózatok létrehozása lehet egy olyan eszköz, amely ezt elősegíti. Fontolóra kellene venni ugyanakkor a szervezetekbe tömörülő kis- és középvállalkozások által kezdeményezett tevékenységek kiemelt kezelését vagy fokozott támogatását;

Kik legyenek a kedvezményezettek, illetve helyénvaló lenne-e egyes kedvezményezetteket kiemelten kezelni?

39. tisztában van az abból adódó nehézségekkel, hogy a magánszereplők pénzügyi szerepet vállalnak az olyan általános promóciós kampányokban, amelyek célja az európai termelési modell vagy a minőségbiztosítási rendszerek népszerűsítése és az azokkal kapcsolatos tájékoztatás, éppen ezért ezeket a kampányokat az Európai Bizottságnak kellene megvalósítania és finanszíroznia;

40. hangsúlyozza, hogy hatékony promócióra nemcsak az ágazati és szakmaközi szervezeteken keresztül kerülhet sor, ahogy ez az eddigi szabályozások szerint történik, hanem tagállami intézmények és különösen a minőségi élelmiszerek és mezőgazdasági termékek kollektív promóciójával foglalkozó regionális szereplők számára is egyformán hozzáférhetővé kell tenni ezeket az eszközöket;

41. kedvezőnek ítéli a bor harmadik országokban való promóciójára irányuló intézkedéssel kapcsolatos tapasztalatokat, ezért úgy véli, hogy az említett modellt alkalmazni lehetne más termékek esetében is, biztosítva, hogy a magánszereplők részt vehessenek a külső promócióban, ami a kevésbé szervezett, képviselői szervezetekkel jelenleg nem rendelkező ágazatok esetében szükségesnek látszik;

Elképzelhetőek-e szinergiák az EU rendelkezésére álló különböző promóciós és tájékoztatási eszközök között?

42. úgy véli, hogy a rendelkezésre álló különböző promóciós eszközöket fenn kell tartani, mivel ezek mindegyike egy bizonyos termékhez vagy termékcsoporthoz tartozik, és az ágazat kiterjedésének, szervezetségi fokának, célpiacának, stb. megfelelő sajátosságokat mutat; ezért úgy véli, hogy a horizontális promóciós és tájékoztatási eszközök mellett az egyedi promóciós és tájékoztatási eszközöket is meg kell őrizni;

43. azt kéri továbbá az Európai Bizottságtól, hogy biztosítsa a koherenciát a minőségpolitikai és a promóciós intézkedéscsoportok között;

Melyek legyenek a támogatható mezőgazdasági termékek és élelmiszerek, és melyek legyenek a támogatás kritériumai?

44. úgy véli, hogy a dohánytermékek és a szeszes italok kivételével az Európai Unióban előállított minden terméknek helyet kell kapnia a promóciós rendszerben; úgy véli azonban, hogy elsőbbséget kellene élvezniük az egészséges, kiegyensúlyozott étrendet elősegítő termékekre – gyümölcsre és zöldségre, tejre, olívaolajra stb. – valamint az egyéb, az európai területhez kötődő, megkülönböztető minőségjelzéssel ellátott termékekre vonatkozó tevékenységeknek;

Az erőteljesebb hatás érdekében milyen promóciós eszközt célszerű használni?

45. egyetért az Európai Bizottsággal a kulcsfontosságú üzenetek kombinálásának pozitív értékelésében, amelyeket az Európai Bizottságnak kellene kidolgoznia, és be kellene illeszteni minden promóciós intézkedésbe; ezek egyfelől kiemelik az európai termelési modell értékeit és az egészséges, kiegyensúlyozott étrend előnyeit, másfelől az egyes termékcsoportokhoz tartozó egyedi üzenetekkel bemutatják az európai élelmiszeripari termékeket, azok sokszínűségét, hagyományait és minőségét;

46. megállapítja, hogy az eljárást több szempontból rugalmasabban kellene kialakítani, hogy reagálni lehessen az adott piacok rövid távú fejleményeire is. Erre például az alábbiak révén van lehetőség: az iránymutatások gyors frissítése, több lehetőség biztosítása eszközátcsoportosításra kiegészítő szerződés nélkül, hogy a már folyamatban lévő programokat könnyebben lehessen a megváltozott piaci körülményekhez igazítani, a programpályázatok részletességével szemben támasztott követelmények csökkentése, valamint gyorsabb európai bizottsági döntéshozatal;

47. úgy véli, hogy az európai uniós eredet feltüntetése mellett minden lehetséges esetben ki kell emelni a termék származását;

48. úgy véli, hogy helyénvaló az együttes védjegyek, köztük a területi és elsősorban a régiók által támogatott, a meghatározott termékleírásnak megfelelő védjegyek alkalmazása. Úgyszintén hasznos lenne a jövőben kiterjeszteni a promóciós lehetőségeket az általános Európa-profilon túlra is, és – az eddigi kivételeken túlmenően, különösen a kis- és középvállalkozások számára – meg kellene könnyíteni a védjegyek és gyártók megnevezését, amennyiben:

— ez a megnevezés szerepel egy együttes védjegy promóciójában, vagy kapcsolódik ehhez;

— a művelethez kapcsolódó magánvédjegyek nem részesülhetnek közvetlen európai finanszírozásban;

49. úgy véli, hogy az európai szintű szakmai szervezetek fontos szerepet tölthetnek be és kell, hogy betöltsenek a *több országra kiterjedő programok* ösztönzésében, ehhez azonban elengedhetetlen az irányítási eljárások és struktúrák rugalmasabbá tétele;

Mekkora uniós költségvetésre van szükség a célkitűzések eléréséhez?

50. egyetért a programok társfinanszírozásának fenntartásával, továbbá azzal, hogy egyes esetekben, különösen a külső piacokon folytatott promóciós tevékenységeknél, az arány meghaladja a jelenlegi 50 %-os felső határt. A szükséges költségvetés tekintetében javasolja az Európai Bizottságnak, hogy vizsgálja meg, hogy az Európai Unió versenytársai – például az Egyesült Államok – milyen forrásokat szánnak erre, és ennek alapján tegyen javaslatot a szükséges becsült költségvetésre.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 14-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig

(2012/C 54/03)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- rámutat arra, hogy a tagállamok kormányainak teljes mértékben be kell vonniuk a helyi és regionális önkormányzatokat a roma népesség integrációját célzó nemzeti stratégiákba, mivel a társadalmi és gazdasági integráció elsősorban helyi szinten valósul meg. Ez egyben azt is jelenti, hogy a nemzeti kormányoknak a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére kell bocsátaniuk a szükséges forrásokat a romaintegrációs politikák végrehajtásához;
- arra kéri a tagállamok kormányait, hogy támogassák a helyi és regionális önkormányzatoknak a romák integrációjára irányuló erőfeszítéseit, koherens nemzeti jogszabályokat és politikákat vezetve be a helyi és regionális szintekkel együttműködésben, olyan egyértelmű európai keretben, amelyben összehangolásra kerülnek a különböző szintű politikák célkitűzései és eszközei;
- hangsúlyozza, hogy Európa-szerte minden szinten kezelni kell a roma népesség hátrányos helyzetét, amely a következőkben nyilvánul meg: megkülönböztetés, szegénység, nem megfelelő képzettségi szint, munkaerő-piaci akadályok, lakhatási szegregáció, valamint az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való nem megfelelő hozzáférés; rámutat azonban, hogy a „roma” szó általános kifejezés, amely egyéb hasonló kulturális jellemzőkkel rendelkező népességcsoportokat is magában foglal, amelyek az európai társadalomban a marginalizálódás és a társadalmi kirekesztés vonatkozásában közös múltra tekintenek vissza (szintik, cigányok, utazók, kálók, camminantik, askalik stb.) és nem sorolhatók egyetlen társadalmi-kulturális csoporthoz;
- úgy véli, hogy e célok elérése érdekében feltétlenül tekintetbe kell venni a nemi dimenziót, és küzdeni kell a roma nők többszörös, közösségükön belül és azon kívül egyaránt érvényesülő diszkriminációja ellen. Elő kell segíteni bevonásukat és társadalmi felelősségvállalásukat, oktatási, képzési és foglalkoztatási lehetőségeket kínálva számukra, ami kedvezően hat az egész családra, valamint a gyermekek egészségére és nevelésére.

Előadó

Alvaro ANCISI (IT/EPP), Ravenna város képviselő-testületének tagja

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig

COM(2011) 173 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA**

1. üdvözlí *A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig* című európai bizottsági közleményt, mivel az jelentős előrelépést jelent a romaintegrációs politikák európai szintű összehangolásának tökéletesítése felé vezető úton;

2. egyetért az EU Tanácsának a 2011. május 19-i európai bizottsági közleményről megfogalmazott következtetéseivel, amelyben a Tanács felkéri az Európai Bizottságot, hogy folytassa a romaügyi munkacsoport arra irányuló tevékenységét, hogy a romák integrációja az uniós szakpolitikák szerves részévé váljon, továbbá értékelje, milyen szerepet töltenek be az uniós pénzeszközök a roma népesség EU-ba történő integrálásának előmozdításában és a bővítési politika keretében;

3. örömmel nyugtázza *Az EU romaintegrációs stratégiája* című, 2011. március 9-én elfogadott európai parlamenti jelentést. ⁽¹⁾ A jelentés felkérte az Európai Bizottságot, hogy határozza meg a stratégia kiemelt fontosságú területeit, és terjesszen be a prioritásos ágazatokkal – azaz az oktatással, a foglalkoztatással, a lakhatással és az egészségügyi ellátással – kapcsolatos európai szintű kötelező minimumnormák bevezetésére vonatkozó ütemtervet;

4. megismétli ajánlatát, amelyben vállalta, hogy együttműködik az Európai Bizottsággal, az európai szervekkel és a tagállamokkal annak érdekében, hogy megszüldítsák azon politikák koherenciáját és egységességét, amelyek a romákkal kapcsolatos szegregáció és diszkrimináció különféle formái elleni küzdelemre és a romák integrációjára irányulnak, és ösztönözzék közös értékelési normák kidolgozását; ⁽²⁾

5. hangsúlyozza, hogy Európa-szerte minden szinten kezelni kell a roma népesség hátrányos helyzetét, amely a következőkben nyilvánul meg: megkülönböztetés, szegénység, nem megfelelő képzettségi szint, munkaerő-piaci akadályok, lakhatási szegregáció, valamint az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való nem megfelelő hozzáférés; rámutat azonban, hogy a „roma” szó általános kifejezés, amely egyéb hasonló kulturális jellemzőkkel rendelkező népességcsoportokat is magában foglal, amelyek az európai társadalomban a marginalizálódás és a társadalmi kirekesztés vonatkozásában közös múlttra tekintenek vissza (szintik, cigányok, utazók, kálók, camminantik, askalik stb.) és nem sorolhatók egyetlen társadalmi-kulturális csoporthoz;

6. rámutat arra, hogy a tagállamok kormányainak teljes mértékben be kell vonniuk a helyi és regionális önkormányzatokat a roma népesség integrációját célzó nemzeti stratégiákba, mivel a társadalmi és gazdasági integráció elsősorban helyi szinten valósul meg. Ez egyben azt is jelenti, hogy a nemzeti kormányoknak a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére kell bocsátaniuk a szükséges forrásokat a romaintegrációs politikák végrehajtásához;

7. arra kéri a tagállamok kormányait, hogy támogassák a helyi és regionális önkormányzatoknak a romák integrációjára irányuló erőfeszítéseit, koherens nemzeti jogszabályokat és politikákat vezetve be a helyi és regionális szintekkel együttműködésben, olyan egyértelmű európai keretben, amelyben összehangolásra kerülnek a különböző szintű politikák célkitűzései és eszközei;

8. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság elismeri, hogy egy olyan megközelítés, amely egyértelműen a romákra és az ő nagyon egyedi szükségleteikre összpontosít, ugyanakkor szilárdan beágyazódik a szegénység és a kirekesztés elleni küzdelem szélesebb körű stratégiájába, nemcsak hogy mind uniós, és mind nemzeti szinten összeegyeztethető a megkülönböztetésmentesség elvével, hanem valójában az egyetlen módja e sajátos problémakör kezelésének;

9. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság rámutat arra, hogy a politikáknak tekintetbe kell venniük a területi sajátosságokat és az egyedi lépéseket igénylő, hátrányos helyzetű mikrorégiókat;

10. egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a romák társadalmi kirekesztésével szembeni küzdelem és helyzetük javítása érdekében a faji származáson, bőrszínen, etnikai, társadalmi vagy kisebbségi hovatartozáson alapuló bármiféle hátrányos megkülönböztetés tilalma (amint ezt az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikke és az Európai Unió Alapjogi Chartájának 21. cikke előírja) a szociális és gazdasági intézkedésekhez hasonlóan önmagában nem elégséges;

11. úgy véli, hogy továbbra is küzdeni kell az előítéletek, a rasszizmus, valamint a közvetlen és közvetett, s mindenekelőtt a többszörös diszkrimináció és a szegregáció ellen, a polgárok szemléletváltására törekedve;

12. kedvezően fogadja, hogy az Európai Bizottság oly módon kívánja előmozdítani a romaintegrációs nemzeti stratégiákat, hogy reális, mérhető és összehasonlítható célkitűzéseket, ütemtervet és eszközöket határoz meg, a tagállamok irányítási, nyomonkövetési és értékelési kapacitásainak javítására irányuló technikai segítségnyújtást irányoz elő, valamint uniós finanszírozást tervez a tagállamok erre a célra kiutalt költségvetési kereteinek kiegészítésére és megszüldítésére;

⁽¹⁾ INI/2010/2276.

⁽²⁾ Az RB *A romák társadalmi és gazdasági integrációja Európában* c. véleménye.

13. támogatja azokat az európai bizottsági erőfeszítéseket, amelyek az uniós keret által meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges konkrét eszközök feltérképezésére irányulnak, mint amilyen 1 000 roma mediátor kétéves kiképzése az Európa Tanáccsal közösen, abból a célból, hogy javítsák a roma gyerekek iskolai integrációját, és erősítsék a roma közösséggel fenntartott kapcsolatokat;

A romák integrációjához szükséges négy kiemelt fontosságú célkitűzés: hozzáférés az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, az egészségügyi ellátáshoz és a lakhatáshoz

14. úgy véli, hogy számos tagállamban a regionális és helyi önkormányzatok konkrét hatáskörökkel rendelkeznek azon a négy kiemelt fontosságú cselekvési területen, amelyet az Európai Bizottság stratégiainak nyilvánított a roma népességgel szembeni szegregáció, valamint társadalmi és gazdasági kirekesztés elleni küzdelemben. A társadalmi kohézió egyébként is helyi szinten alakul ki;

15. fontosnak tartja, hogy a négy megjelölt kiemelt célkitűzéssel kapcsolatban az Európai Bizottság felkérje a tagállamokat arra, hogy konkrét, mérhető és összehasonlítható mutatókat állapítsanak meg egy szilárd nyomonkövetési rendszer kialakításához, amelynek révén értékelni lehet a roma népesség integrációjára és a hátrányos helyzetek felszámolására vonatkozó előrelépéseket;

16. egyetért az alábbi célkitűzésekkel:

— **Hozzáférés az oktatáshoz:** biztosítani kell, hogy a roma gyerekek elvégezzék az általános iskolát, minőségi oktatásban legyen részük, és ne érje őket hátrányos megkülönböztetés, illetve ne különítsék el őket, függetlenül attól, hogy vándorló életmódot folytatnak-e vagy sem; szélesíteni kell a hozzáférést az olyan kora gyermekkori neveléshez és gondozáshoz, amely biztosítja az egyenlő bánásmódot és az esélyegyenlőség elvének való megfelelést, és csökkenteni kell a középiskolát idő előtt elhagyók számát; és általában véve elő kell segíteni a roma népesség körében az írástudatlanság felszámolását;

— **A munkavállaláshoz való hozzáférés:** csökkenteni kell a romák és a népesség többi része között fennálló foglalkoztatási különbségeket, megkülönböztetésmentes alapon teljes hozzáférést biztosítva a szakképzéshez, a munkaerőpiachoz, valamint az önfoglalkoztatáshoz és támogatva a mikrohitelhez való hozzáférést, valamint az állami foglalkoztatási szolgálatok közvetítési stratégiáit;

— **Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés:** a romák számára (különösen a nők és a gyermekek esetében) biztosítani kell a minőségi egészségügyi ellátáshoz való normalizált hozzáférést, valamint a megelőző szolgáltatásokhoz és a szociális szolgáltatásokhoz való garantált hozzáférést, mégpedig ugyanolyan szinten, mint ami a lakosság többi része számára jár. A romákat be kell vonni a közösségek

célzó egészségügyi programokba, és törekedni kell arra is, hogy a roma közösség bizonyos egészségügyi mutatói közelebb kerüljenek az európai átlaghoz;

— **A lakhatáshoz és az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés:** elő kell segíteni a lakhatáshoz, és ezen belül a szociális lakásokhoz, valamint az alapvető közműszolgáltatásokhoz (ivóvíz-szolgáltatáshoz, villamos energiához és földgázhoz) való megkülönböztetésmentes hozzáférést, és foglalkozni kell a nomád életmódot folytató romák konkrét szükségleteivel;

17. úgy véli, hogy e célok elérése érdekében feltétlenül tekintetbe kell venni a nemi dimenziót, és küzdeni kell a roma nők többszörös, közösségükön belül és azon kívül egyaránt érvényesülő diszkriminációja ellen. Elő kell segíteni bevonásukat és társadalmi felelősségvállalásukat, oktatási, képzési és foglalkoztatási lehetőségeket kínálva számukra, ami kedvezően hat az egész családra, valamint a gyermekek egészségére és nevelésére;

18. úgy véli, hogy a roma népesség Európán belüli mobilitásának hátterében nemcsak a gazdasági és foglalkoztatási lehetőségek hiánya, hanem a társadalmi kirekesztés és a szolgáltatásokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos megkülönböztetések állhatnak, ezért uniós stratégiákra és finanszírozásra van szükség e mobilitás kezelése, illetve a kiindulási és célrégió közötti együttműködés javítása érdekében;

A szubszidiaritás és az arányosság ellenőrzése

19. a következőképpen értékeli az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében található meghatározás értelmében vett szubszidiaritás és arányosság elvének tiszteletben tartását:

— az Európai Bizottság közleménye összhangban van a szubszidiaritás elvével, mivel az európai roma közösség határon átnyúló jellege és az e közösség által Európa különböző régióiban elszorított társadalmi kirekesztés közös vonásai következtében uniós szinten hatékonyabban valósíthatók meg a javasolt intézkedések;

— a javasolt intézkedések nem hoznak létre új jogi eszközöket, mivel egyrészt a nyitott koordinációs módszer keretébe tartoznak, másrészt közülük sok már hatályban levő jogszabályokra épül, ami megfelel az arányosság elvének;

20. tudomásul veszi a szubszidiaritásfigyelő hálózat által végzett konzultációról készült jelentést, és nagyra értékeli a közreműködést;

— mivel az RB szubszidiaritásfigyelő hálózata úgy ítélte meg, hogy az európai bizottsági közlemény a szubszidiaritás szempontjából érzékeny témával foglalkozik, a hálózat partnerei körében konzultációt indított, amely 2011. augusztus 5-én zárult le. A következtetések megállapítják, hogy az Európai Bizottság közleménye szükséges, mivel hozzáadott értéket nyújthat, ezért megfelel a szubszidiaritás elvének;

- kiemeli, hogy a roma közösségnek meg kell őriznie identitását;
- azt is hangsúlyozza ezenkívül, hogy a nemzeti és regionális politikák meglehetősen hatástalannak bizonyultak a marginalizálódás és a szegénység elleni küzdelemben, miközben a kizárólag nemzeti kezdeményezések nem koherensek, ezért az ezekből a kezdeményezésekből létrejövő keret szétaprózódottnak tekinthető;
- a megkérdezettek válaszaiból mindenekelőtt az derül ki, hogy a romaintegrációt határokon átnyúló jellegű ügynek tartják, amely összehangolt kezelést igényel, és egyidejűleg több tagállamot is érinthet;
- az uniós fellépés ezen a területen számos kedvező hatással járhatna – ilyen a tagállami nemzeti stratégiák koherenciájának és hatékonyságának javulása vagy egy átfogó, integrált megközelítés bevezetése. Az európai fellépés révén ezenkívül javulna az információk és kapcsolatok cseréje, valamint az integrációs projektek társfinanszírozása. Az uniós szintű fellépés ahhoz is hatékonyan hozzájárulhatna, hogy a polgárok felismerjék, hogy javítani kell a romák helyzetét;
- a konzultáció arra is rámutat, hogy a tagállamoknak, valamint a regionális és helyi önkormányzatoknak alkalmazniuk kell lenniük megfelelő stratégiák kidolgozására, amelyek figyelembe veszik a helyi körülményeket, továbbá a roma lakosság lényeges vonásait, jellegzetességeit. Ezért hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok részvétele a nemzeti hatóságok által meghatározott intézkedések megtervezésében és kidolgozásában elengedhetetlen a sikerhez;

21. szükségesnek tartja annak értékelését, hogy a létező koordinációs mechanizmusok – mindenekelőtt a nyitott koordinációs módszer – keretében melyek azok a leghatékonyabb módszerek, amelyek strukturáltabb együttműködést lehetővé tevő eszközöket kínálnak a tagállamoknak, különösen ahhoz, hogy a romákkal kapcsolatos kérdéseket módszeresen integrálják az uniós és nemzeti politikákba, és hogy a roma kisebbség társadalmi, gazdasági és kulturális integrációját elősegítő kötelező minimumkövetelményeket vezessenek be;

22. ezenkívül úgy véli, hogy szilárdabb többszintű kormányzásra van szükség, amely bevonja a helyi és regionális önkormányzatokat a döntési folyamatokba, ellátja őket a romaintegráció kihívásainak kezeléséhez szükséges eszközökkel és pénzügyi forrásokkal, és nem tekinti őket pusztán végrehajtó szerveknek;

Záró javaslatok

23. azt javasolja a tagállamoknak, hogy az Európai Bizottság ütemtervének megfelelően dolgozzanak ki saját romaintegrációs nemzeti stratégiákat, illetve vizsgálják felül ezeket, bevonva a döntési folyamatokba és a végrehajtásba a regionális és helyi önkormányzatokat, a bevált gyakorlatok felhasználásával. Úgy véli, hogy az önkormányzatok aktív részvétele nélkül nem lehet elérni a romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszerében 2020-ig kitűzött célokat;

24. azt javasolja, hogy a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok a roma civil társadalommal szoros együttműködésben dolgozzák ki, hajtsák végre és kövessék nyomon saját romaintegrációs stratégiáikat. Ennek során képvisleti és konzultációs csatornákat kellene kialakítani, amelyek bevonják a roma civil társadalmat az őt érintő politikák és projektek megtervezésébe, elfogadásába, alkalmazásába, nyomon követésébe és értékelésébe;

25. azt javasolja, hogy a tagállamok – a helyi és regionális önkormányzatokkal szoros együttműködésben – hozzanak létre hatékony monitoringrendszereket a romaintegrációs módszerek hatásának értékelésére, hogy azokat minden érintett hatósággal és érdekcsoporttal meg lehessen osztani;

26. azt ajánlja, hogy haladéktalanul hajtsák végre a polgármesterek 2011. szeptember 22-én, Strasbourgban tartott, romákkal foglalkozó csúcstalálkozóján hozott határozatokat;

27. olyan stratégiák kidolgozását javasolja a tagállamoknak, amelyek a romaintegráció kérdésének kezelése során abból indulnak ki, hogy nemcsak egy társadalmilag és gazdaságilag hátrányos helyzetű csoportról van szó, hanem egy nemzeti kisebbségről is, amelyet az Európa Tanács ajánlásának megfelelően megilletnek a nemzeti kisebbségek védelméről szóló keretegyezményben (ERS No. 157) felsorolt jogok;

28. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítsa a különféle cselekvési tervek és kezdeményezések megvalósításához szükséges pénzügyi és egyéb erőforrásokat;

29. azt javasolja, hogy a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok támogassanak a roma kultúra és identitás értékeinek hangsúlyozására irányuló kezdeményezéseket, mivel ezek igen fontosak a sztereotípiák, az idegengyűlölet és a rasszizmus elleni küzdelem, továbbá a – kulturális asszimilációs jelenségek nélküli – társadalmi és gazdasági integráció elősegítése szempontjából;

30. olyan stratégiák alkalmazását javasolja a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok számára, amelyek a romákkal szembeni előítéletek, a rasszizmus és a megkülönböztetés elleni küzdelemre irányulnak, és szem előtt tartják, hogy a polgárok valódi szemléletváltása nélkül a szociális-gazdasági intézkedések önmagukban nem elegendők a roma népesség integrációjának elősegítésére;

31. konkrét, egyedi intézkedések elfogadását javasolja a tagállamok, valamint a helyi és regionális önkormányzatok számára, amelyek a hátrányok leküzdésére irányulnak, és egyenlő hozzáférést biztosítanak a roma népesség számára az oktatáshoz, a foglalkoztatáshoz, az egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz, a lakhatáshoz és az alapvető szolgáltatásokhoz, ezek során – roma kulturális mediátorok közreműködésével – a roma lakossággal fenntartott kapcsolatokat is erősítve;

32. ajánlja a tagállamoknak, valamint a helyi és regionális önkormányzatoknak, hogy ösztönözzék a romaintegrációs stratégia következetes megvalósítását a szegénység csökkentésére és a társadalmi kirekesztés megszüntetésére irányuló európai uniós stratégiával együtt, valamint kisgyermekkortól kezdve előzzék meg a roma gyermekek marginalizálódását és kirekesztését, szavatolva a három éven aluli gyermekek számára az oktatást, a gondozást és az egészségügyi ellátást teljes integrációjuk garantálása és jogaik megőrzése érdekében. Tekintettel a társadalmi és gazdasági kirekesztés generációközi szempontjaira, a szegénység és a gyermekek kirekesztésének csökkentése erősen mérsékli majd a későbbi kirekesztésük, valamint társadalmi, gazdasági és foglalkoztatási diszkriminációjuk kockázatát;

33. azt javasolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok cseréljék ki a romaintegrációval kapcsolatos bevált gyakorlatokat, tudva, hogy az Eurocities-hez hasonló hálózatok, a

nemzetközi szervezetek és a többi, kormányzati vagy nem kormányzati szereplő, akik a négy prioritást élvező cselekvési területen tevékenykednek, helyi perspektívából indulnak ki, valamennyi európai országból bevonnak városokat és elősegíthetik a romaintegrációs uniós keretrendszer megvalósítását;

34. azt javasolja, hogy a tagállamok fogadják kedvezően az Európai Bizottság felhívását, és használják fel a romaintegráció előmozdítására előirányzott olyan uniós pénzügyi kereteket, mint amilyenek a strukturális alapok, az Európai Mezőgazdasági Alap és az európai Progress mikrofinanszírozási eszköz. A helyi és regionális önkormányzatok, továbbá a roma civil társadalom mellett konzultatív jelleggel a nemzetközi, vallási és nem kormányzati szervezeteket is be kellene vonni az EU technikai segítségének igénybevételebe annak érdekében, hogy tökéletesítsék e szervezeteknek a projektek irányításával, nyomon követésével és értékelésével kapcsolatos kapacitásait.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 14-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Az európai szomszédságpolitika felülvizsgálata

(2012/C 54/04)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok aktívabb részvétele a szomszédságpolitikában elősegítheti, hogy a polgárok odafigyeljenek erre a politikára, részt vegyenek benne és támogassák céljait, illetve leküzdheti azt a tévhitet, hogy kontinensünk ügyeiért kizárólag az egyes államok kormányai és a brüsszeli intézmények felelnek. Ilyen értelemben az önkormányzatok segíthetnek az elszigetelődés vagy a renacionalizáció veszélyes tendenciáinak megfékezésében is, amelyek különben aláaknázzhatják a régiók és országok stabilitását mind az EU-n belül, mind pedig azon kívül,
- nagyra értékeli a helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlése (ARLEM) által végzett munkát és az ebből adódó lehetőségeket, az ARLEM ugyanis lehetővé teszi a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy részt vegyenek az euromediterrán vitában, és területi vetületet biztosít az Unió a Mediterrán Térségért (UMT) főtítkársága által kiválasztott projekteknek. Az ARLEM lehetőséget teremt a bevált gyakorlatok cseréjére is, és hozzájárul az ENP céljainak megvalósításához,
- támogatja a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak konferenciáját is (CORLEAP), amely az EU és a keleti partnerség országainak helyi és regionális önkormányzatai közötti multilaterális együttműködési hálózatként tovább ösztönzi ezeket az önkormányzatokat az európai szomszédságpolitika megvalósításában való részvételre. A keleti partnerségben részt vevő országok helyi és regionális önkormányzataival karöltve tenni kíván annak érdekében, hogy állandó intézményi együttműködési keret jöjjön létre,
- azt ajánlja, hogy a teljes fekete-tengeri térségben tegyék intenzívebbé a szomszédságpolitikát. Ki kell emelni e régió tartós geopolitikai súlyát, így a fekete-tengeri szinergia jelentőségét is az EU számára. A szóban forgó területtel határos uniós tagállamoknak érdemi támogatást kellene kapniuk az EU-tól a szomszédságpolitikával összefüggő intézkedéseikhez.

Előadó	Jacek PROTAS (PL/EPP), a Varmia-Mazúri vajdaság közgyűlésének elnöke
Referenciaszöveg	Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az átalakuló szomszédság új megközelítése
	COM(2011) 303 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Bevezető megjegyzések

1. örömmel fogadja az Európai Bizottság javaslatát, és különösen az abban foglalt átfogó célokat, amelyek révén nagy hangsúlyt kap annak fontossága, hogy a partnerországok mélyreható demokratikus és politikai reformokra irányuló erőfeszítései támogatást nyerjenek. Az uniós helyi és regionális önkormányzatok demokratikus és politikai intézményként játszott szerepe vitathatatlan, és a demokrácia építése szempontjából központi jelentőségű. A helyi és regionális önkormányzatok ezért készségesen hozzájárulnak a szomszédságpolitikai törekvésekhez;

2. határozottan üdvözli az európai szomszédságpolitika (ENP) eddigi fejlődését, amelyben egy minél differenciáltabb, a konkrét igényekhez és helyzetekhez igazodó politikára való törekvés tükröződik. A Régiók Bizottsága kedvezően értékeli, hogy az eredeti, egységes megközelítést alkalmazó 2004-es projekt egyre specifikusabb, testre szabott (*tailor-made*) eszközök irányába mozdult el;

3. üdvözli, hogy az európai szomszédságpolitika egyre inkább specializálódik a keleti partnerség, az Unió a Mediterrán Térségért és a kialakulóban levő fekete-tengeri szinergia irányába;

4. úgy véli, hogy folytatni kell az ENP differenciálását, és a szomszédságpolitikának egy ambiciózus és koherens európai külpolitika szerves részévé és egyre kifinomultabb eszközévé kell válnia;

5. kiemeli, hogy a régiókban és a régiók által folytatott szomszédságpolitika sikeres eszköz lehet az Európai Unió alapját képező értékek – az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, az emberi jogok és azon belül a kisebbségi jogok – tiszteletben tartásának a népszerűsítésére;

6. azt ajánlja, hogy az összes uniós régiót kérjék fel szomszédságpolitikában való részvételre, és használják ki a regionális és a helyi önkormányzatoknak a külkapcsolatok terén meglévő szakértelmét és tapasztalatát;

7. különösen fontosnak tartja, hogy felhívják a regionális közvélemény figyelmét a szomszédságpolitikára;

8. kiemeli, hogy a szomszédságpolitikában egyaránt kell fejleszteni a kormányzati és a társadalmi (*people-to-people*) szintet. A helyi és regionális önkormányzatok különösen fontos

szerepet tölthetnek be a célzott és felelős együttműködés kiépítésében a civil szervezetekkel, közhatóságként azonban ki kell venniük részüket a közigazgatási/hivatalos szintű kapcsolatépítésből is;

9. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok aktívabb részvétele a szomszédságpolitikában elősegítheti, hogy a polgárok odafigyeljenek erre a politikára, részt vegyenek benne és támogassák céljait, illetve leküzdheti azt a tévhitet, hogy kontinensünk ügyeiért kizárólag az egyes államok kormányai és a brüsszeli intézmények felelnek. Ilyen értelemben az önkormányzatok segíthetnek az elszigetelődés vagy a renacionalizáció veszélyes tendenciáinak megfékezésében is, amelyek különben aláaknázhatják a régiók és országok stabilitását mind az EU-n belül, mind pedig azon kívül;

10. kiemeli az uniós és nem uniós, egymással nem szomszédos régiók együttműködésének fontosságát;

11. javasolja, hogy ne csak magát a gazdasági növekedést, hanem a fenntartható fejlődést is támogassák a szomszédos országokban, különös tekintettel a regionális és társadalmi különbségek csökkentésére;

12. egyetért az Európai Bizottság arra irányuló javaslatával, hogy ösztönözni és támogatni kell a partnerségeket. A társadalom különböző szereplői közötti hosszú távú együttműködés előmozdítja a pluralizmust és a többszintű szerepvállalást, ami pedig javítja a fenntartható gazdasági, szociális és demokratikus fejlődés feltételeit;

13. úgy véli, hogy a régiókra jellemző munkamódszer és működés különösen hasznos lehet az európai szomszédságpolitikában, mivel támogatja az ENP olyan eszközeit, mint a TAIEX, a SIGMA, a regionális és városi ikerintézményi programok és az ENP cselekvési tervek;

14. megerősíti és támogatja az európai bizottsági javaslatnak azt az állítását, hogy olyan együttműködési területeken működhet hatékonyan egy regionális partnerség, mint a kkv-k, a környezetvédelem, a képzés, az ifjúságügy, a kultúra, a közlekedés, a kutatás, a vidékfejlesztés és a foglalkoztatás. Az uniós helyi és regionális önkormányzatok hosszú időre visszanyúló tapasztalattal és konkrét ismeretekkel rendelkeznek a fent említett együttműködési területeken, és készségesen vesznek részt partnerségekben;

15. támogatja a „Határozott európai szomszédságpolitika” című saját kezdeményezésű vélemény főbb elképzeléseit, és emlékeztet e vélemény jelentőségére és aktualitására;

16. felhívja a figyelmet az uniós intézmények szerepére abban, hogy a partnerországok ténylegesen hasznosítsák a rendelkezésre álló forrásokat, és javasolja, hogy a konkrét eredményekhez vezető gyakorlati együttműködésre helyezték a hangsúlyt;

17. határozottan kiemeli, hogy az EU 2014–2020-as költségvetésében garantálni kell az ENP megvalósításához szükséges forrásokat;

18. méltányolja, hogy az Európai Bizottság egyszerűsíteni szándékozik és jobban össze kívánja hangolni a különböző finanszírozási eszközöket, és hangsúlyozza ennek várható hatásait és hasznát;

A szomszédságpolitika differenciálása, ennek módszerei és a régiók szerepe

19. meggyőződése, hogy a szomszédságpolitikát nem csupán formális jelleggel – egy déli és keleti dimenzióra történő földrajzi felosztás révén – kell differenciálni;

20. ajánlja, hogy a szomszédságpolitikát a demokrácia működésének mértéke (azaz a demokratizálódás folyamatai), az emberi és állampolgári jogok tiszteletben tartása, a jogállamiság helyzete, illetve annak alapján differenciálják, hogy az adott országokban miként haladnak a szerkezetváltás és a gazdasági átalakulás folyamatai (különös hangsúlyt fektetve a szabad piac elveinek érvényesítésére). A szomszédságpolitika mennél célirányosabb, annál sikerebb lesz;

21. helyesnek tartja olyan politikai eszközök létrehozását, amelyek lehetővé teszik a társadalmi, önkormányzati és kormányzati cselekvések megfelelően differenciált, a sajátosságokkal és lehetőségekkel összhangban történő kezelését. Fontos, hogy e különféle területekkel kapcsolatos intézkedések összhangban legyenek egymással, de nem szükséges és gyakran nem is ajánlatos párhuzamosan végrehajtani őket;

22. a kormányzati szintű szomszédságpolitikában érhetőnek és megalapozottnak tartja a „többért többet” elvet;

23. úgy véli, hogy társadalmi szinten a „többért többet” elv kevésbé érthető és túlságosan formális, alkalmazása akár a kívánttal ellentétes hatást is kiválthat, akadályozva a meglévő, alulról felfelé építkező kapcsolatokat. Az emberek közötti kapcsolatok sikere ugyanis folyamatosságukon és minél közvetlenebb jellegükön múlik;

24. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szerepvállalása nem helyettesítheti a társadalmi csoportok és a harmadik szektor szerepvállalását;

25. kiemeli, hogy a harmadik szektor részvételét a szomszédságpolitika alapvetően fontos tényezőjének kell tekinteni, amelyhez speciális eszközökre van szükség;

26. hangsúlyozza a helyi és regionális önkormányzatok szerepét a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében, és úgy véli, hogy a szorosabb gazdasági integráció a társadalmi és politikai változások katalizátora lehet. Ezen túlmenően az ENP-országokat szabadkereskedelmi övezetek létrehozására ösztönzi;

27. nagyra értékeli a helyi és regionális önkormányzatok euromediterrán közgyűlése (ARLEM) által végzett munkát és az ebből adódó lehetőségeket, az ARLEM ugyanis lehetővé teszi a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy részt vegyenek az euromediterrán vitában, és területi vetületet biztosít az Unió a Mediterrán Térségért (UMT) főitkársága által kiválasztott projekteknek. Az ARLEM lehetőséget teremt a bevált gyakorlatok cseréjére is, és hozzájárul az ENP céljainak megvalósításához;

28. támogatja a keleti partnerség helyi és regionális önkormányzatainak konferenciáját is (CORLEAP), amely az EU és a keleti partnerség országainak helyi és regionális önkormányzatai közötti multilaterális együttműködési hálózatként tovább ösztönzi ezeket az önkormányzatokat az európai szomszédságpolitika megvalósításában való részvételre. A keleti partnerségben részt vevő országok helyi és regionális önkormányzataival karöltve tenni kíván annak érdekében, hogy állandó intézményi együttműködési keret jöjjön létre;

29. kéri, hogy az Európai Unió, az Unió a Mediterrán Térségért, a tagállami kormányok és a nemzetközi szereplők szorosabban működjenek együtt az ARLEM-mel, amelyet a Régiók Bizottsága és a helyi és regionális önkormányzatok szövetségei hoztak létre annak érdekében, hogy a Földközi-tenger medencéjében végrehajtott fellépések összehangoltabbak és eredményesebbek legyenek;

30. azt ajánlja, hogy a társadalmi szintű kapcsolatokban az emberek közötti közvetlen találkozásokat részesítsék előnyben. A résztvevők személyes szerepvállalása is fontos, nem csak az intézményi feladatokba és tevékenységekbe való bevonásuk;

31. véleménye szerint fel kell kelteni a városok és régiók érdeklődését a kulturális cseréprogramok iránt. Olyan terület ez, amelyen a harmadik szektor különösen sikeres lehet. Ehhez azonban a helyi és regionális önkormányzatok, valamint a nemzeti kormányzatok határozott támogatására van szükség;

32. úgy véli, ki kell egyensúlyozni a egyes regionális csoportok között az eltérő földrajzi elhelyezkedésből adódó érdekellentéteket. Az EU külpolitikája átfogó koordinációjának biztosítania kell, hogy e különbségek ne vezessenek versengéshez dél és kelet között, a szomszédságpolitika adott területein a régiók szerinti különbségtételnek pedig nem szabad esetleges érdekellentéteket vagy rossz értelemben vett rivalizálást kiváltania vagy szítania;

33. úgy véli, hogy a szomszédságpolitika intézményesítésével lehetővé kell tenni és támogatni kell, hogy az egymástól távol eső régiók megkeressék egymást és közösen lépjenek fel (például a közép-európai régiók együttműködhetnek a földközi-tengeri térségben, illetve a nyugat-európai régiók Kelet-Európában). Ez megerősítené a régiók közös felelősségérzetét az ENP egészéért;

34. úgy véli, hogy meg kell erősíteni az EU érzékeny keleti és déli határai mentén fekvő régiók különleges szerepét. Ezeket a régiókat közvetlenül érintik az európai szomszédsággal kapcsolatos gondok. Semmiképpen sem szabad előfordulnia annak, hogy az európai szomszédságpolitikáról e régiók feje fölött döntenek: mindig figyelembe kell venni specifikus érdekeiket;

35. ajánlja, hogy az Európai Unió határ menti régiói külön támogatást kapjanak az európai szomszédságpolitika keretében;

36. úgy véli, hogy az európai szomszédságpolitikának figyelembe kell vennie az – elsősorban keleti – harmadik országokkal, így főként Oroszországgal már fenntartott kapcsolatokat. A régiók figyelmét fel kell hívni az ENP-nek erre a szempontjára, és megfelelő együttműködési formák kialakítását kell támogatni valamennyi érintett harmadik országgal;

37. kifejezi arra irányuló szándékát, hogy az Európa Tanács Helyi és Regionális Önkormányzatok Kongresszusával továbbra is közösen szervezendő választásmegfigyelő missziók révén támogassa az EU-val szomszédos országok demokratizálódási folyamatait;

A szomszédságpolitika feltételei az egyes országokban

38. úgy véli, hogy a kaukázusi térségben figyelembe kell venni a keleti partnerséghez és a szomszédságpolitikához tartozó tevékenységek különleges feltételeit;

39. megjegyzi, hogy a 2008. évi konfliktus következményeire való tekintettel Grúziának folyamatos és szisztematikus támogatásra van szüksége a keleti partnerség keretében;

40. ajánlja, hogy a teljes fekete-tengeri térségben tegyék intenzívebbé a szomszédságpolitikát. Ki kell emelni e régió tartós geopolitikai súlyát, így a fekete-tengeri szinergia jelentőségét is az EU számára. A szóban forgó területtel határos uniós tagállamoknak érdemi támogatást kellene kapniuk az EU-tól a szomszédságpolitikával összefüggő intézkedéseikhez;

41. különleges esetnek tekinti Moldovát. Mivel itt a szomszédságpolitika és a keleti partnerség jelentős előrelépésekhez vezetett, minél szélesebb körben ösztönözni kellene az érdeklődést az ország fejlődése iránt. Még a részleges sikerek is igen fontosak lehetnek a szomszédságpolitika és az európai külpolitika népszerűsítése szempontjából;

42. fel szeretné hívni a figyelmet a Kalinyingrádi Terület specifikus helyzetére. Ez a terület különleges fekvése ellenére sem képezi a szomszédságpolitika tárgyát, pedig rendkívül fontos és érzékeny térség: nem egyszerűen határos az EU-val, hanem minden oldalról uniós terület veszi körül. Az EU közvetlen szomszédságára irányuló politikában nem szabad figyelmen kívül hagyni e régió jellegzetességeit;

43. úgy véli, hogy a Fehéroroszország változatlanul aggasztó helyzetéből adódó csalódottság ellenére ebben az országban is támogatni kell a szomszédságpolitikában való részvételt;

44. elismeri, hogy az ukrainai demokratikus, politikai, gazdasági és társadalmi átalakulási folyamatokhoz nélkülözhetetlen a következetes támogatás;

45. ajánlja, hogy az „arab tavasz” fényében a szomszédságpolitika jelentős szerepet játsszon a társadalmak közötti kapcsolatok kiszélesítésében. A következő időszakban kiemelt és igen intenzív figyelmet kell fordítani erre a térségre. A szóban forgó

régióban történő szerepvállalást az uniós tagok – államok, régiók és társadalmak – felelősségérzetének próbájaként kell kezelni;

46. emlékeztet arra, hogy a Földközi-tenger déli partvidékének minden országa más, és hogy az EU-nak minden esetben testre szabott, az adott helyzethez igazított megközelítést kell alkalmaznia. A demokrácia kiépítését és a demokratikus átmenetet azonban univerzális folyamatként nem lehet felülről előírni, hanem mindenekelőtt a polgárok szintjén kell megkezdni, ha azt akarjuk, hogy stabil és erős gyökeret verjen a társadalomban;

A területi együttműködés mint szomszédságpolitikai eszköz jelentősége

47. úgy véli, hogy az eurorégiók fontos tapasztalatokkal gazdagíthatják a szomszédságpolitikát. A közép-európai országok számára hasznos eszköznek bizonyultak egyfelől a csatlakozási folyamatban, másfelől – az uniós csatlakozás után – az EU-n kívüli szomszédokkal fenntartott kapcsolatok kezelésében;

48. ezért felajánlja támogatását tartós decentralizált politikai és adminisztratív struktúrák kialakításához, abból kiindulva, hogy a helyi és regionális önkormányzatok adminisztratív és intézményi kapacitásai megkönnyítik a szubnacionális szinten folyó együttműködést, fokozzák a hatékonyságot, javítják a helyes kormányzást, és nélkülözhetetlenek a demokratizálódási folyamathoz;

49. azt ajánlja, hogy tárják fel annak lehetőségeit, miként lehetne az Európai Területi Együttműködési Csoportosulás eszközeivel megerősíteni a meglévő eurorégiókat, mivel ez növelné a megbízhatóságot az érintett felek számára, és fokozná a létrehozott struktúrák átláthatóságát. Megismétli arra irányuló kérését, hogy bilaterális alapon váljon lehetővé EGTC-k kialakítása harmadik országokkal, és kéri azokat a tagállamokat, amelyek még nem tették meg a szükséges lépéseket a csoportosulások létrejöttének és kiteljesedésének elősegítéséhez, hogy pótolják ezt a hiányosságot;

50. aláhúzza a bővítési és az európai szomszédsági politika keretén belül zajló kapacitásépítési programok gyakorlati hasznosságát, és a helyi közigazgatást támogató eszközhöz (LAF) kapcsolódó kísérleti program konkrét példáját alapul véve ⁽¹⁾ ismételten azt javasolja, hogy ennek megfelelő kezdeményezéseket dolgozzanak ki a Földközi-tenger déli partvidékének országai számára is, a helyi és regionális szintű kapacitásépítés támogatása érdekében;

51. megjegyzi, hogy az eurorégió intézménye a tevékenységek széles skáláját teszi lehetővé a gazdasági szférától egészen a kultúráig. Megkönnyíti, hogy a harmadik szektor részvételével spontán együttműködési kezdeményezések induljanak. Az eurorégió rugalmas és rendkívül hatékony cselekvési eszköznek bizonyult Közép- és Kelet-Európa határai, azaz az Európai Unió külső határa mentén;

⁽¹⁾ Az RB már szorosan együttműködik az Európai Bizottsággal ennek a – jelenleg a tagjelölt és potenciális tagjelölt országokra korlátozódó – kísérleti programnak a támogatásában.

52. ajánlja különféle projektek támogatását és további eurorégiók létrehozásának kezdeményezését (kihasználva a már régóta működő eurorégiók tapasztalatait), különösen egyes algériai, tunéziai, líbiai és egyiptomi területek összekötését Dél-Európa megfelelő térségeivel;

53. úgy véli, hogy az Európai Unió déli határának különleges jellegét – vagyis azt, hogy tengeri határról van szó – nem szabad akadálynak tekinteni az eurorégiók létrehozása szempontjából. Kiemelendő az Andalúzia–Gibraltár–Marokkó, a dél-égszigetek–Törökország, az észak-égszigetek–Törökország és a Polis–Trakia Kent eurorégiók létrehozására irányuló kezdeményezések jelentősége akkor is, ha még csak kezdeti szakaszban vannak;

54. úgy véli, hogy sürgősen szükség van egy megfelelően működő fekete-tengeri eurorégióra;

55. úgy véli, hogy az eurorégiók intézménye eredményesen támogathatja az ENP eszközöket (ENPI), például a TAIEX-et, a SIGMA-t, az ikerintézményi programokat és az ENP cselekvési terveit;

56. hangsúlyozza az európai területi együttműködési csoportosulásoknak (EGTC) és a makroregionális stratégiának mint a régióközi és a nemzetek feletti területi együttműködés újszerű eszközeinek hozzáadott értékét, mivel a földközi-tengeri és a fekete-tengeri térség tágabb környezetében a többszintű kormányzás elvei alapján, valamint a civil szervezetek széles körű együttműködésével erősíthetik a kohéziót és a különféle területekre vonatkozó politikai intézkedések koordinációját, ésszerűsítve a pénzügyi források elosztását és előtérbe helyezve a helyi és regionális önkormányzatok szerepét;

A régiók által támogatott szomszédságpolitika polgári dimenziója

57. ajánlja, hogy a nemzeti kormányok vagy akár regionális önkormányzatok közötti kapcsolatok ne helyettesítsék a társadalmak közötti szélesebb körű és behatóbb kapcsolatokat. Az eurorégióknak az összes földközi-tengeri országot össze kell kötniük, megkönnyítve a harmadik szektor és a polgárok közötti kapcsolatokat;

58. az eurorégiókra jellemző intézkedésekhez hasonló eszközöket ajánl, mivel ezek révén sikeresen szembe lehet szegülni az uniós határok menti migrációból adódó sztereotípiákkal és félelmekkel. Úgy véli továbbá, hogy az együttműködés és eszmecsere alapján szerzett közvetlen tapasztalat segíthet abban is,

hogy megszűnjön az Európáról és a Nyugatról számos – az Unióval határos – országban elterjedt sztereotip kép;

59. úgy véli, hogy az aktív szomszédságpolitika jó módszer lehet az ellenőrizetlen migráció megfékezésére;

60. úgy véli, hogy az Európai Unióval határos régiókban és országokban a legaktívabb egyéneknek és csoportoknak nyújtott segítségen alapuló szomszédságpolitika elősegíti a politikai és gazdasági átalakulás folyamatait;

61. megállapítja, hogy a demokratikus átalakulás és a gazdasági reformok érdekében tevékenykedő egyéneknek és csoportoknak nyújtott segítség erősítheti valamennyi tevékenység hatékonyságát;

62. kiemeli annak fontosságát, hogy a szomszédságpolitika keretében különféle ifjúsági és diákcseraprogramokat, illetve tudományos együttműködési projekteket szervezzenek;

63. hangsúlyozza, hogy fontos a kapacitáserősítés a partnerországokban, ezért üdvözlí az olyan nemzeti programok megszilárdítását, mint az adminisztratív kapacitásokra összpontosító Keleti Partnerség Észt Központja és a Keleti Partnerség Varsói Közigazgatási Akadémiája. Ez utóbbiakat arra kéri, hogy helyi és regionális szinten is támogassák az adminisztratív reformokat és a kapacitásépítést;

Régióközi együttműködés a szomszédságpolitikában

64. ajánlja, hogy a déli eurorégiók (a régiókhoz hasonlóan) rendelkezzenek partnerekkel a kontinens más részein. Ilyen kapcsolatokat főként az EU déli határvidékén és a Kelet-Európával határos, Közép- és Észak-Európában elhelyezkedő eurorégiók között kellene létrehozni. Az ENP-nek nem szabad elszigetelt csoportokra osztódnia; fontos, hogy az Európai Unió regionális politikája ennek megelőzésére törekedjen. A szóban forgó kapcsolatok megteremtéséhez az európai területi együttműködési csoportosulás bizonyul a legjobb eszköznek;

65. úgy véli, hogy az EU vízümpolitikáját rendszeresen felül kell vizsgálni annak érdekében, hogy támogatni lehessen a vízümkönytyéseket az ENP-országok polgárai számára, mivel ez megkönnyíti a társadalmak közötti párbeszédet;

66. kiemeli, hogy előnyökkel járhat, ha az Európai Unió egyes határain bevezetik a kishatárforgalmat.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 14-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Kevesebb bürokrácia a polgárok számára: a közokiratok szabad áramlásának és az anyakönyvi okmányok joghatásai elismerésének elősegítése

(2012/C 54/05)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- megjegyzi, hogy az olyan anyakönyvi okmányok, mint a születési és halotti anyakönyvi kivonatok, házasságlevelek, válási igazolások, névváltoztatásokról szóló iratok stb. alapvetőek az emberek identitásához és ahhoz, hogy teljes mértékben részt tudjanak venni a társadalmi, gazdasági és politikai életben;
- hangsúlyozza, hogy a közokiratokra lényeges szerep hárul annak biztosításában, hogy az uniós jogokat hatékonyan tudják alkalmazni azok élvezői;
- hangsúlyozza, hogy az anyakönyvi ügyekkel kapcsolatos jogalkotás kizárólag a tagállamoknak, továbbá ezek helyi és regionális önkormányzatainak hatáskörébe tartozik, és rámutat, hogy tiszteltn kell tartani a szubszidiaritás és az arányosság elvét;
- egyetért az Európai Bizottság azon általános célkitűzésével, amely az uniós jogok gyakorlását akadályozó tényezők feltérképezésére és megszüntetésére irányul mindenekelőtt a határokon átnyúló esetekben, illetve annak lehetővé tételére, hogy a polgárok a folyamatban levő uniós integráció további gyakorlati, konkrét előnyeit élvezhessék; továbbá szorgalmazza, hogy e terület szakpolitikáját elsősorban a polgárok szükségletei alapján alakítsák;
- egyetért azzal az állásponttal, amely szerint a közokiratok tagállamok közötti hitelesítésére ne legyen szükség, mivel azonban az információcsere megbízhatatlan és hiányos, azt javasolja, hogy új jogszabályok bevezetését megelőzően hozzanak létre mechanizmusokat közigazgatási együttműködés céljából, hogy az anyakönyvi nyilvántartások szükség esetén megkísérelhessék az okiratok hitelesítését. Úgy véli, hogy átmeneti jelleggel és az EU-n kívüli országokkal való ügyintézés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak meg kellene vizsgálniuk az elektronikus Apostille tanúsítványok kibocsátására és alkalmazására szolgáló e-APP elfogadásának lehetőségét;
- úgy véli, hogy egy európai anyakönyvi hivatal lehetőségét nem kellene figyelmen kívül hagyni, ha bebizonyosodna, hogy eredményesebb és hatékonyabb, mint új hivatalok sokaságának létrehozása vagy hasonló hivatalok fenntartása a tagállamokban;
- azt javasolja, hogy vizsgálják meg bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatások bevezetésének lehetőségét a tagállamok számára, hogy megkönnyítsék az anyakönyvi okiratok határokon átnyúló továbbítását.

Előadó	Patrick MCGOWAN (IE/ALDE), Donegal megye tanácsának és a Határmenti régió önkormányzatának tagja
Referenciaszöveg	Zöld könyv – Kevesebb bürokrácia a polgárok számára: A közokiratok szabad áramlásának és az anyakönyvi okmányok joghatásai elismerésének elősegítése COM(2010) 747

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlö a „polgárok Európájának” megteremtésére irányuló európai bizottsági kezdeményezést, amelynek keretében az Európai Bizottság a zöld könyv útján az egész EU-ra kiterjedő vitát indított az alábbi két különböző, de egymással összefüggő területre vonatkozó jogalkotási javaslatokkal kapcsolatos lehetőségekről:

(a) a közokiratok szabad áramlása a tagállamok közötti hitelesítési kötelezettség eltörlésének köszönhetően és

(b) egyes anyakönyvi okmányok joghatásainak elismerése annak érdekében, hogy egy adott tagállamban odaítélt jogállást ugyanolyan jogi következményekkel ismerjenek el a többi tagállamban is;

2. megjegyzi, hogy a közokiratok közé különféle közigazgatási, közjegyzői, jogi aktusok és okiratok tartoznak, azok az anyakönyvi okmányok is, amelyek a polgárok életének legfőbb eseményeit határozzák meg és képviselik; megjegyzi továbbá, hogy az olyan anyakönyvi okmányok, mint a születési és halotti anyakönyvi kivonatok, házasságlevelek, válási igazolások, névváltoztatásokról szóló iratok stb. alapvetőek az emberek identitásához és ahhoz, hogy teljes mértékben részt tudjanak venni a társadalmi, gazdasági és politikai életben;

3. hangsúlyozza, hogy a közokiratokra lényeges szerep hárul annak biztosításában, hogy az uniós jogokat hatékonyan tudják alkalmazni azok élvezői. E jogok közé tartozik a polgárok és családtagjaik szabad mozgása, a munkavállalók szabad mozgása, a letelepedés szabadsága, a szociális biztonság, az árúk és szolgáltatások szabad mozgása, valamint a polgárok jogvédelemhez való joga polgári és kereskedelmi ügyekben; igen sokféle közokiratra hárul szerep az uniós jogok biztosításával kapcsolatban;

4. egyetért az Európai Bizottság azon általános célkitűzésével, amely az uniós jogok gyakorlását akadályozó tényezők feltérképezésére és megszüntetésére irányul mindenekelőtt a határokon átnyúló esetekben, és általánosságban a bürokrácia csökkentésére törekszik a határokon átnyúló együttműködés megkönnyítése és annak lehetővé tétele érdekében, hogy a polgárok a folyamatban levő uniós integráció további gyakorlati, konkrét előnyeit élvezhessék; továbbá szorgalmazza, hogy e terület szakpolitikáját elsősorban a polgárok szükségletei alapján alakítsák;

5. kiemeli, hogy az anyakönyvi rendszerek jelentős eltérései (vannak eseményalapúak, személyalapúak és van népesség-nyilvántartás), valamint az EU hatályos eljárásainak különbözősége

a hatóságok alkotmányos és jogalkotási mechanizmusait tükrözik, és eltérő társadalmi értékeiket fejezik ki. A sokféleséget jól mutatja, hogy az anyakönyvi okmányoknak más-más joghatásai vannak az egyes tagállamokban;

6. úgy véli, hogy a tagállamokon belül általában hatékony az anyakönyvi nyilvántartás, és a problémák jórészt határokon átnyúló ügyekből származnak; megjegyzi azonban, hogy az uniós anyakönyvi nyilvántartások körülbelül egyharmadának határokon átnyúló vetülete is van, és a mobilitás növekedésével együtt a közigazgatási problémák is sokasodni fognak. A határokon átnyúló ügyekkel szembesülő polgárok helyzetét az alkalmazandó jogszabályok sokfélesége is bonyolítja, ugyanis minden országnak saját kollíziós szabályai vannak;

7. hangsúlyozza, hogy bár egyes közokiratokra (például szakmai képesítésekre) kiterjedhetnek az uniós jogszabályok, az anyakönyvi ügyekkel kapcsolatos jogalkotás kizárólag a tagállamoknak, továbbá ezek helyi és regionális önkormányzatainak hatáskörébe tartozik, és rámutat, hogy az erre a területre vonatkozó uniós szakpolitikák és jogszabályok alakítása során tisztelben kell tartani a szubszidiaritás és az arányosság elvét;

8. kiemeli, hogy az egyes tagállamok között és ezeken belül nagy eltérések vannak a tekintetben, hogy melyek az okiratok hitelesítésében illetékes hatóságok, és az anyakönyvi okmányokért felelős hatóságok köre még szélesebb; beletartoznak az igazságügyi, vallási és közigazgatási hatóságok egyaránt, különféle kormányzási szinteken; mindazonáltal rámutat, hogy a polgárok elsősorban helyi és regionális szinten kerülnek kapcsolatba ezekkel a hatóságokkal – az EU-ban a becslések szerint mintegy 80 000 helyi anyakönyvi hivatal működik;

9. úgy véli, hogy az anyakönyvi ügyeket nem elég külön vizsgálni, hanem az uniós intézkedések koherenciájának, hatékonyságának és következetességének erősítése végett az átfogóbb uniós politikák – gazdaságpolitika, digitális menetrend, szociálpolitika és külpolitika – összefüggésébe kell őket helyezni;

A közokiratok szabad áramlása

10. megjegyzi, hogy egy külföldi közokirat eredetiségének véelmét általában hitelesítés segítségével határozzák meg, mivel az egyik ország hatóságai esetleg nem ismerik a közokiratot kibocsátó hatóság pecsétjeit, bélyegzőit és aláírásait, tudatában van azonban annak, hogy bizonyos közokiratok – például útlevelek, jogosítványok és bírósági ítéletek – elismeréséhez nincs szükség további hitelesítési intézkedésekre;

11. úgy véli, hogy a hitelesítés idő- és költségigényes, továbbá erőfeszítéseket követel, és önmagában nem alkalmas a közokiratok határokon átnyúló használatával kapcsolatos csálások megelőzésére; egyetért a stockholmi program azon pontjával, amely szerint a Hági Nemzetközi Magánjogi Konferencia aláírójaként az EU-nak aktívan támogatnia kellene az idekapcsolódó egyezményeket (ez a Nemzetközi Személyi Jogállapot Bizottságra is vonatkozik), mivel a tagállamok eddig nem mutattak együttműködési hajlandóságot az okiratok hitelesítésére vonatkozó egyezmények kezelésével kapcsolatban;

12. elismeri, hogy az okiratok hitelesítésével foglalkozó létező egyezmények, valamint a számos különféle kétoldalú szerződés alkalmazása nem következetes, például az 1987. évi Brüsszeli Egyezményt, amely a tagállamok között eltérő a közokiratok hitelesítését, az uniós tagállamoknak még a fele sem írta alá; még alacsonyabb azok száma, amelyek ratifikálták, és ideiglenesen alkalmazzák is;

13. egyetért azzal az állásponttal, amely szerint a közokiratok tagállamok közötti hitelesítésére az EU-n belüli kölcsönös bizalom alapján ne legyen szükség, és hasonlóképpen úgy véli, hogy a tagállamok közötti egyéb, az uniós polgárság érvényesülését és a szabad mozgás jogának gyakorlását akadályozó közigazgatási formák, amelyen a házassági akadály fenn nem állását igazoló okirat és a külföldiek hazai jogáról tanúsító okirat, szintén szükségtelenné válhatnak;

14. mivel azonban a tagállamok anyakönyvi hivatalai közötti információcsere megbízhatatlan és hiányos (egyes tagállamok nem továbbítanak és nem fogadnak „külföldi” anyakönyvi eseményekre vonatkozó információkat), azt javasolja, hogy új jogszabályok bevezetését megelőzően hozzanak létre mechanizmusokat a tagállami anyakönyvi hivatalok közötti közigazgatási együttműködés céljából, hogy az anyakönyvi nyilvántartások szükség esetén megkísérelhessék az okiratok hitelesítését. Hasonlóképpen együttműködési csatornák kialakítására lehet szükség, megkönnyítendő más hivatalos okiratok, például iskolai képesítések és közjegyzői okiratok hitelesítését; egyébként az ilyen együttműködési mechanizmusok abban is segíthetnek a tisztviselőknek, hogy ellenőrizzék az okiratok tartalmának pontosságát és az okirat eredetiségét;

15. úgy véli, hogy meg kell vizsgálni, hogy mi tart vissza több tagállamot a létező egyezmények (például az 1987-es Brüsszeli Egyezmény) ratifikálásától, továbbá az egyezményt átmeneti jelleggel alkalmazó tagállamok tapasztalatait is át kellene tekinteni;

16. úgy véli, hogy átmeneti jelleggel és az EU-n kívüli országokkal való ügyintézés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak meg kellene vizsgálniuk az elektronikus Apostille tanúsítványok kibocsátására és alkalmazására szolgáló e-APP⁽¹⁾ elfogadásának lehetőségét, együtt az online hozzáférhető e-Regis-terrel, amelyet az Európai Bizottság által támogatott e-APP Európa számára projekt keretében a közelmúltban Spanyolország indított el;

⁽¹⁾ Az elektronikus Apostille tanúsítványok kísérleti programjának (e-APP) keretében a Hági Nemzetközi Magánjogi Konferencia és az egyesült államokbeli Nemzeti Közjegyző-egyesület – közösen bármely érdeklődő állammal (vagy annak bármilyen belső joghatóságával) – kidolgozza, támogatja és segíti egy olcsó, működőképes és biztonságos szoftvertechnológia megvalósítását, amely az elektronikus Apostille tanúsítványok (e-Apostille tanúsítványok) kibocsátására és alkalmazására, továbbá az Apostille tanúsítványok elektronikus nyilvántartásainak (e-Registers) létrehozására és működtetésére irányul.

Határokon átnyúló ügyek és az anyakönyvi okmányok hatályának kölcsönös elismerése

17. rámutat, hogy számos polgár számára jelentős problémát okoz az anyakönyvi okmányok határokon átnyúló átadása. Egyes tagállamokban a polgárok csak személyesen juthatnak hozzá saját anyakönyvi okmányaikhoz, vagy kaphatnak Apostille tanúsítványt; ez az indokolatlan bürokrácia gyakran jelentős költségekkel jár az olyan személyek számára, akik már nem az illető tagállamban élnek. Az RB azt javasolja, hogy a szubszidiaritás tiszteletben tartása mellett vizsgálják meg bevált gyakorlatokra vonatkozó iránymutatások bevezetésének lehetőségét a tagállamok számára, hogy megkönnyítsék az anyakönyvi okiratok határokon átnyúló továbbítását, megfelelő garanciákkal csökkentve a csalás kockázatát;

18. hangsúlyozza, hogy minden tagállam a történelme, kultúrája, politikai és jogi rendszere alapján alakította ki az állampolgárságra és a családi állapotra vonatkozó saját joganyagát, és hogy nagymértékű változtatások bevezetése jelentős alkotmányos, jogalkotási és gazdasági következményekkel járhatna a tagállami hatóságok számára, és a struktúrákkal és folyamatokkal kapcsolatos átfogó jogi és adminisztratív változásokat tehetne szükségessé; az is könnyen lehet, hogy a polgároknak és a társadalomnak is számottevő szociális és kulturális változásokkal kellene szembenéznük;

19. ugyanakkor elismeri, hogy az uniós polgárok, különösen azok, akik egy „másik” tagállamban élnek és dolgoznak, elvárják, hogy a családi állapot határokon átnyúló kérdéseinek kezelése során életüket ne bonyolítsa fölöslegesen a bürokrácia;

20. elismeri, hogy a logisztika és a költségek miatt nem reális az az elképzelés, hogy a becslések szerint mintegy 125 000 uniós anyakönyvvezető folyamatosan képzésben részesüljön a többi tagállam anyakönyvi rendszereiről és folyamatairól; ezért rámutat arra, hogy a polgárok tényleges problémáinak kezelésére más, megvalósíthatóbb megoldásokat kell kidolgozni;

21. elismeri, hogy a tagállamok anyakönyvvezetői közötti jelenlegi kapcsolatok hiányos és ad hoc jellege jogi, eljárási, logisztikai és mindenekelőtt nyelvi nehézségekkel magyarázható; ezért azt javasolja, hogy az Európai Bizottság indítványozza egy, az egyes tagállamok anyakönyvi szakembereiből álló szakértői csoport felállítását abból a célból, hogy a határokon átnyúló problémák megoldására irányuló javaslatokhoz széles körből érkezzenek észrevételek, és hogy az EU nemzetközi fórumokon végzett munkája nagyobb együttműködésre támaszkodjon;

22. úgy véli, hogy a szabványosított űrlapok, valamint az elektronikus kódolási és leolvasó rendszerek szélesebb körű használata révén mérsékelni kellene a közokiratok költséges és időigényes fordítása, illetve hiteles fordítása iránti igényt; úgy véli, hogy ezeket a kérdéseket szélesebb nemzetközi fórumokon is meg lehetne vitatni;

23. elismeri, hogy széles körű igény van a bürokratikus eljárások egyszerűsítésére – nem egyszerűen a papíralapú eljárások internetre viteléről van szó –, és hogy ez a cél, az elektronikus adattárolás és -átvitel lehetőségeivel együtt, alkalmat kínál az információs rendszerek korszerűsítésére és központosítására, és lendületet ad e folyamatnak;

24. úgy véli, hogy egy személy összes anyakönyvi eseményének egy központi helyen történő nyilvántartása hasznos célkitűzés azon tagállamok számára, amelyek még nem vezettek be ilyen nyilvántartást, ezenkívül így könnyebbé válna a „külföldön” történő anyakönyvi események nyilvántartása. Tiszta van azonban azzal, hogy az illetékes hatóságok számára ez az eljárás számottevő költségekkel és szubszidiaritási problémákkal járhat, és lehet, hogy politikailag nem minden esetben valósítható meg;

25. elismeri azonban, hogy számos tagállamban már létezik a központosított nyilvántartás, és hogy egy központi kapcsolattartási pont segíthetne abban, hogy minimálisra csökkenjenek az anyakönyvi tisztviselők és a polgárok gyakorlati problémái, de úgy véli, hogy olyan tényezőktől függően, mint az okiratok elektronikus hozzáférhetősége, az ország mérete, a jogalkotási feladatkörök megoszlása, a nyelvi kérdések és hasonló témák a tagállamokon belül, ilyen központi információs pontokat regionális szinten lehetne létrehozni;

26. úgy véli, bizonyításra szorul, hogy az anyakönyvi okmányok elektronikus cseréjéhez kialakított kísérleti projektek hatékonyan, eredményesen működhetnek, és szélesebb körű alkalmazásra is adaptálhatók, és örömmel látna egy áttekintést az uniós hatóságok közötti együttműködést megkönnyítő létező elektronikus eszközökről; rendkívül fontosnak tartja garanciák bevezetését a csalások megelőzése, valamint a polgárok magánéletének és személyes adatainak védelme érdekében;

27. úgy véli, hogy meg kellene erősíteni az uniós információs források és a tagállamokon belüli illetékes információs szolgáltatók közötti kapcsolatokat, amelyek segítségével a polgárok általános uniós jogaira vonatkozó információkhoz jutnak, és véleménye szerint a helyi és regionális önkormányzatok megfelelő helyzetben vannak ahhoz, hogy támogassák ezt a célt;

28. elismeri, hogy a harmonizált európai anyakönyvi tanúsítványra vonatkozó elképzelés igen ambiciózus, mivel a tagállamoknak egészen különböző koncepcióik vannak az anyakönyvi tanúsítványok jellegéről, formájáról és tartalmáról; például a születési anyakönyvi kivonatokat az EU-ban – a bizonyító erejükkel és módosítási lehetőségeikkel kapcsolatos különbségeken kívül – adatokat tartalmazhatnak a gyermek családjogi helyzetéről és vallásáról, továbbá a szülők családi állapotáról és társadalmi-gazdasági státuszáról;

29. úgy tűnik, hogy javasolt formájában az európai anyakönyvi tanúsítványhoz kezdetben a nemzeti rendszerek és az uniós rendszer egyidejű működése szükséges, amiből a különféle rendszerek koherenciájának és relativitásának jogi értelmezésével kapcsolatos problémák adódhatnak, mivel a polgári, vallási és külföldi törvényeknek már sok olyan kombinációja és változata létezik, amelyekről a tagállamok bíróságainak adott esetben dönteniük kell;

30. tekintettel az uniós anyakönyvi nyilvántartás eltérő jogi és közigazgatási struktúráira, hasonlóan problematikus az a javaslat is, amelynek értelmében automatikusan elismernék a más tagállam által kibocsátott anyakönyvi okmányokat; ehhez

jelentősen meg kellene változtatni a belföldi jogszabályokat, hogy megszüntessék a polgárokkal való bánásmóddal kapcsolatos következtelenségeket;

31. úgy véli, hogy a tagállamok között az említett területeken fennálló különbségek miatt az Európai Bizottság – akár megerősített együttműködésre támaszkodva is – az egyéb anyakönyvi ügyekre vonatkozó kollíziós szabályok és jogérvényességi kérdések egységesítésére törekedhetne, hogy a polgárok számára világosabbá váljanak az eljárások;

32. úgy véli azonban, hogy nehézségeket okozhatna, ha a polgárok választhatnának az egyes tagállamok anyakönyvi eseményekre vonatkozóan alkalmazandó jogszabályai közül, ugyanis előfordulhatna, hogy például egy házaspár esetleg nem tud megegyezni a joghatóság tekintetében, ami „anyakönyvi shopping-”hoz vezethetne, azaz a polgárok megkeresnék a saját körülményeik számára leginkább megfelelő előírásokat;

33. úgy véli, hogy egy európai anyakönyvi hivatal lehetőségét nem kellene figyelmen kívül hagyni, ha bebizonyosodna, hogy eredményesebb és hatékonyabb, mint új hivatalok sokaságának létrehozása vagy hasonló hivatalok fenntartása a tagállamokban; az a véleménye továbbá, hogy egy ilyen európai hivatal (a) segíthetne a nemzetközi egyezményekkel kapcsolatos egységesebb uniós megközelítés kialakításában; (b) a – például az informatikával kapcsolatos területek kompatibilitására vonatkozóan – bevált gyakorlatok és tapasztalatok összegyűjtése és cseréje révén javíthatná a közigazgatási együttműködést, és nemzetközi kérdésekben útmutatást nyújthatna a nemzeti hatóságoknak; (c) a határokon átnyúló vetülettel rendelkező anyakönyvi ügyekkel kapcsolatos tudakozódás esetén központi kapcsolattartó pontként működhetne, amely hasznos lenne az anyakönyvi hivatalok számára, és természetesen azoknak az állandó problémáknak a megoldását is elősegítené, amelyekkel a jogaik Unión belüli gyakorlásának lehetőségét joggal elváró polgárok szembesülnek, és (d) esetleg az EU anyakönyvi dokumentációjára vonatkozó központi biztonsági vagy referencianyilvántartásként is szolgálhatna;

34. az uniós polgárságra vonatkozó jogok gyakorlásával kapcsolatos létező jogszabályok gyorsabb átültetését és alkalmazását sürgeti, továbbá ösztönzi a létező kormányközi szervezetekben való részvétel formájában megvalósuló további tagállami együttműködést, hogy könnyebbé váljon az anyakönyvi ügyekkel kapcsolatos nemzetközi együttműködés és a meglévő egyezmények szélesebb körű ratifikációja;

35. arra ösztönzi a tagállami anyakönyvi hatóságokat, hogy tegyék hozzáférhetővé az interneten anyakönyvi okmányaik néhány mintáját (fordításokkal ellátva), hogy a „külföldi” anyakönyvi hivatalok legalább egy bizonyos fokig megismerjék ezeket; az Európai Bizottság esetleg koordinálással vagy támogatással segítheti elő ezt a kezdeményezést;

36. helyeselné, ha az Európai Bizottság létrehozna egy, valamennyi tagállam anyakönyvi hivatalaiból/konzuli ügyek szakértőiből álló hálózatot annak megvizsgálására, hogy vajon kialakítható-e elegendő együttműködés a hitelesítési formák felszámolásáért való munkálkodás érdekében, és támogatja a kollíziós szabályok harmonizálására irányuló javaslatok kidolgozását célzó munkát. Úgy véli azonban, hogy a kölcsönös elismeréssel és az európai anyakönyvi tanúsítvánnyal kapcsolatos ügyek esetleg további alapos vizsgálatot igényelnek;

37. hangsúlyozza, hogy bár a zöld könyv szükségszerűen az EU 27 szempontjából és hosszabb távon foglalkozik az ügyekkel, a helyi szintet jobban szem előtt tartó megoldások is találhatók azon problémák kezelésére, amelyekkel rendszeresen szembesülnek a polgárok, különösen azok, akik határrégiókban élnek, és esetleg különböző jogrendszerekhez tartozó területeken élnek és dolgoznak. Ezzel kapcsolatban további két- és többoldalú megállapodásokat ösztönöz a tagállamok és más országok között, valamint olyan szubnacionális szintű kezdeményezéseket, amelyek hasonlóak a területi együttműködésre vonatkozó EGTC projektekhez;

38. hangsúlyozza, hogy bármilyen javasolt jogszabály esetében hatásvizsgálatokat kell végezni, különösen a tagállamokon belüli társadalmi, gazdasági és jogalkotási következmények szempontjából;

39. tekintettel a helyi és regionális önkormányzatok felelősségi köreire, az RB teljes mértékben részt kíván venni a kibontakozó vitában, és szeretné ezzel kapcsolatban az Európai Bizottság rendelkezésére bocsátani az RB konzultatív hálózatait. ⁽²⁾

Kelt Brüsszelben, 2011. december 14-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

⁽²⁾ Európai területi együttműködési csoportosulások (EGTC), az Európa 2020 stratégiát nyomon követő platform és a szubszidiaritásfigyelő hálózat (amely 2011. július 13. és szeptember 2. között konzultációt folytatott a zöld könyvvel kapcsolatban).

A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Uniónak a polgárok szolgálatában álló űrstratégiája felé

(2012/C 54/06)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- emlékeztet arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok jelentős mértékben hozzájárulnak az űrtechnológiai ágazat fejlesztéséhez azáltal, hogy klasztereket és versenyövezeteket alakítanak ki, amelyekben a gyártók (köztük kkv-k), felsőoktatási intézmények és a tudományos kutatás együtt vannak jelen. Ezzel döntő szerepet játszanak az innováció és a technológiatranszfer folyamataiban,
- kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok felhasználóként is jelentős szerepet játszanak,
- azt várja, hogy az Unió hatásköreinek kibővítésével a helyi és regionális önkormányzatok is tartósan és átfogóan részt vehessenek az európai űrpolitika kidolgozásában és megvalósításában,
- kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen javaslatot arra nézve, hogy miként lehet a jövőben az uniós költségvetésen belül biztosítani a GMES-infrastruktúra operatív működésének tartós finanszírozását, és elutasítja az Európai Bizottság által tervezett, az uniós költségvetésen kívüli forrásokból történő finanszírozást, mivel a GMES a Galileóhoz hasonlóan európai projekt, és mint ilyen, az európai költségvetésbe illesztendő, mind a pénzügyi fenntarthatóság, mind pedig az átláthatóság és a demokratikus kontroll biztosítása érdekében,
- nyomatékosan ajánlja, hogy támogassák regionális GMES-fejlesztési és -alkalmazási központok létrehozását, valamint az olyan európai hálózatokat és fejlesztéseket, mint például a NEREUS.

Előadó

Hermann KUHN (DE/PES), a Brémai Közgyűlés tagja

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az Európai Uniónak a polgárok szolgálatában álló úrstratégiája felé

COM(2011) 152 végleges

I. ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK**A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA**

1. üdvözlí, hogy „Az Európai Uniónak a polgárok szolgálatában álló úrstratégiája felé” című közleményével az Európai Bizottság megtette az első fontos lépést egy, a Lisszaboni Szerződés (EUMSZ 189. cikk) által lefektetett új alapokon álló jövőbeli európai úrpolitika kidolgozása felé;

2. meg van győződve arról, hogy egy közös európai úrpolitika erősíti Európa gazdasági és politikai függetlenségét és cselekvőképességét, átfogóan hozzájárulhat Európa gazdaságának és társadalmának innovációs képességéhez és versenyképességéhez, emellett messzemenő és sokoldalú hozzájárulást képes nyújtani a környezetvédelem, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a közbiztonság és a polgári védelem, a humanitárius segítségnyújtás, valamint a minden polgár felé irányuló kommunikáció és információterjesztés terén;

3. rámutat arra, hogy regionális szinten az európai úrpolitika céljai a legkülönbözőbb szociális, gazdasági, ökológiai és területi adottságokkal találkoznak, és hogy az európai úrpolitika jelentős részeinek a konkrét megvalósítását csak a helyi és regionális önkormányzatok teszik lehetővé;

4. emlékeztet arra, hogy a régiókban már az úrtechnológiák legkülönbözőbb innovatív fejlesztői és végfelhasználói tevékenykednek. A helyi és regionális önkormányzatok jelentős mértékben alakítanak ki klasztereket és versenyövezeteket, amelyekben a gyártók (köztük kkv-k), felsőoktatási intézmények és a tudományos kutatás együtt vannak jelen. Ezzel döntő szerepet játszanak az innováció és a technológiatranszfer folyamataiban. A helyi és regionális önkormányzatok gondoskodnak az úripari infrastruktúra (indítóállványok, műhold-integráció, felszerelés és szoftver) üzembe állításáról, fejlesztéséről és karbantartásáról, valamint általában véve a földi infrastruktúráról;

5. kiemeli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok felhasználóként is jelentős szerepet játszanak, például területrendezési szervekként, a környezetvédelemért vagy a polgári védelemért felelős szervekként működnek, vagy olyan egyéb feladatokat látnak el, amelyekhez műholdas támogatású adatok gyűjtése és feldolgozása szükséges. Emellett a régiók és polgáraik jelentik az úrtechnológiák alkalmazásának és felhasználásának tulajdonképpeni piacát. A helyi és regionális önkormányzatoknak különféle úrtechnológiákra és -szolgáltatásokra van

szükségük ahhoz, hogy területüket kezeljék, a közszolgáltatásokat biztosítsák és a regionális fejlesztéseket támogassák;

6. éppen ezért mindig figyelemmel kísérté az úrpolitika kérdéseit, és véleményeiben több alkalommal is utalt az európai úrprogramok gyakorlati jelentőségére;

7. azt várja, hogy az Unió hatásköreinek kibővítésével a helyi és regionális önkormányzatok is tartósan és átfogóan részt vehessenek az európai úrpolitika kidolgozásában és megvalósításában;

8. ezért még inkább sajnálja, hogy az Európai Bizottság közleménye a helyi és regionális önkormányzatoknak az európai úrpolitika kidolgozásában betöltött szerepét teljesen figyelmen kívül hagyja, noha ez a folyamat nagymértékben az ő részvételüktől függ;

9. megállapítja, hogy a szubszidiaritás elveinek az Európai Bizottság közleménye megfelel, de a helyi és regionális önkormányzatoknak az úrpolitika további kidolgozásában betöltött szerepét és jelentőségét jobban figyelembe kell venni;

II. KIEMELT INTÉZKEDÉSEK AZ UNIÓ ÚRPOLITIKÁJÁÉRT

10. támogatja egy olyan, átfogó és ambiciózus európai úrprogram kidolgozását és megvalósítását, amely az eddig elért eredményekre épül, és továbbviszi- és fejleszti a következő kiemelt területeket: a környezet figyelemmel kísérése, az éghajlatváltozás kezelése, biztonság, versenyképesség és úrkutatás;

11. meg van győződve arról, hogy ez a program fontos gazdasági és társadalmi eredményeket hoz majd a régiók számára. Amellett, hogy Európát a környezeti kérdések, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, a biztonság, illetve az alap- és alkalmazott kutatások terén az élvonalba emeli, az európai versenyképességet is javíthatja a legújabb technológiák terén, illetve az innovatív vállalkozások támogatása és a magas képzettséget igénylő munkahelyek teremtése révén;

12. azt ajánlja, hogy a Galileo és a GMES kiemelt programok operatív üzembe állítását hozzák minél előbbre, hogy a bennük rejlő gazdasági, társadalmi és környezeti lehetőségek mielőbb kibontakozhassanak;

13. javasolja, hogy a világűrhez és az úrkutatáshoz való független európai hozzáférés biztosítását szolgáló programokat az európai úrprogram további súlyponti elemeiként rögzítsék;

A Galileo és az EGNOS európai műholdas navigációs programok

14. támogat minden olyan törekvést, amely azt célozza, hogy a Galileo program kapacitásának megbízható kiépítése lehetőség szerint 2014-ig lezáruljon, s így realizálhatók legyenek azok a gazdasági, társadalmi és környezeti előnyök, amelyeket ez a projekt pontosan a helyi és regionális önkormányzatok számára nyújtani képes;

15. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy eddig nem nyújtottak be javaslatot az EGNOS és a Galileo programoknak a jelenlegi többéves pénzügyi keret korrekciója révén történő kiegészítő támogatására. Erre azonban a további késedelmek és a többettköltségek elkerülése érdekében szükség van;

16. szükségesnek látja, hogy a Galileo operatív szakaszának (például a műholdak karbantartásának és megújításának, a rendszerintegritás biztosításának, a földi üzemnek és az adatokhoz való hozzáférésnek) a finanszírozását az EU a 2014 utáni időszakra is biztosítsa. Csak így lehet tartósan elérni a várt gazdasági hatásokat;

17. kéri, hogy az Európai Bizottság egyúttal nyújtson több anyagi és egyéb támogatást az operatív „telephely alapú szolgáltatások” és a hozzájuk kapcsolódó termékek fejlesztéséhez és előkészítéséhez, mindenekelőtt a demonstrációs projektekhez;

18. hangsúlyozza, hogy a globális műholdas navigációs rendszerek hosszú távú vezetési és irányítási struktúrájának demokratikusnak, teljes mértékben átláthatónak, pénzügyileg megalapozottnak és társadalmi szempontból felelősnek kell lennie. Ezt az Európai Bizottságnak kell biztosítania, szoros együttműködésben a legfontosabb érdekelttel, ideértve a helyi és regionális szint szereplőit is;

Európai Föld-megfigyelési program (GMES)

19. a GMES-programot az Unió elengedhetetlen eszközének látja, mely az elsősorban a környezet figyelemmel kíséréséhez és a polgári biztonsághoz égetően szükséges adatokat rendelkezésre bocsátja, ezért igen nagy jelentőséggel bír a helyi és regionális önkormányzatok számára;

20. üdvözli a GMES-program „éghajlatváltozás” komponensének erősítését szolgáló intézkedéseket, és hangsúlyozza annak jelentőségét az európai régiók számára az éghajlatváltozás ellen, illetve az éghajlatváltozás következményeinek enyhítése érdekében folyó küzdelem (pl. a világ élelmezésének kérdései) területén;

21. sürgeti az ehhez szükséges infrastruktúrák 2014-ig történő létrehozását, az operatív szolgálatok intenzívebb fejlesztését és előkészítését – többek közt a Galileo és az új távközlési rendszerek, például a tervezett EDRS európai adatközvetítő műholdrendszer bevonásával –, és a tervezett szolgáltatások tartósságára nyújtott garanciát. Ebbe be kell vonni a meglévő nemzeti szolgálatok és az EUMETSAT műholdas meteorológiai szolgálat kínálatát is;

22. kéri az Európai Bizottságot, hogy készítsen javaslatot arra nézve, hogy miként lehet a jövőben az uniós költségvetésen

belül biztosítani a GMES-infrastruktúra operatív működésének tartós finanszírozását, és elutasítja az Európai Bizottság által tervezett, az uniós költségvetésen kívüli forrásokból történő finanszírozást, mivel a GMES a Galileóhoz hasonlóan európai projekt, és mint ilyen, az európai költségvetésbe illesztendő, mind a pénzügyi fenntarthatóság, mind pedig az átláthatóság és a demokratikus kontroll biztosítása érdekében;

23. ezzel összefüggésben ismét hangsúlyozza az európai régiók döntő jelentőségét a környezettel és a közbiztonsággal összefüggő szolgálatok fejlesztése, az űrtechnológiai alkalmazások helyi szintű terjesztése, valamint a tapasztalatok és a bevált eljárásmodok megosztása terén;

24. ezért nyomatékosan ajánlja, hogy támogassák regionális GMES-fejlesztési és -alkalmazási központok létrehozását, valamint az olyan európai hálózatokat és fejlesztéseket, mint például a NEREUS;

25. bírálja azt a tényt, hogy a GMES és a Galileo programok már rendelkezésre álló szolgáltatásai nem mindig illeszthetők problémamentesen a helyi és regionális önkormányzatok szükségleteihez;

26. emlékeztet arra, hogy a műholdas adatokhoz való szabad és ingyenes hozzáférést előírja az európai Föld-megfigyelési programról (GMES – Globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) és annak kezdeti üzemszerű működéséről (2011–2013) szóló rendelet, és kéri, hogy ez a szabad és ingyenes hozzáférés a 2014-től kezdődő operatív fázisban továbbra is biztosítva legyen. Ezzel kapcsolatban tisztázni kell az adatvédelmi kérdéseket, például az alkalmazások védelmét;

Biztonság és védelem

27. kiemeli, hogy a GMES civil projekt, és a GMES-alkalmazások súlypontja a civil területre esik;

28. utal arra, hogy a biztonság és a védelemhez való esetleges kapcsolódások szempontjai nagy politikai jelentőséggel bírnak. Az Európai Bizottság közleménye azonban ezt a központi kérdést nem bontja ki kellőképpen, az RB ezért sürgetően szükségesnek tartja a pontosításokat;

29. támogatja a GMES-program S (biztonság) komponensének figyelembevételét, szükségesnek tartja azonban, hogy ez a terület egyértelműbb civil jelleget kapjon, és el legyen határolva a katonai alkalmazásoktól;

30. szükségesnek tartja annak alapos tisztázását, hogy a nemzeti civil, s emellett a katonai megfigyelőkapacitások is bevonhatók-e – és ha igen, milyen módon – a GMES-program S (biztonság) komponensének erősítésébe, az eredmények javítása és annak megelőzése érdekében, hogy szükségtelen strukturális átfedések épüljenek ki;

31. szükségesnek tartja annak a kérdésnek az alapos tisztázását, hogy milyen jogi alapon és milyen politikai keretben kell felhasználni a GMES-infrastruktúra adatait és szolgáltatásait egy európai védelmi politika támogatására;

Úrkutatás

32. támogatja az „Űrtanács” 2008-as határozatát, mely szerint Európának az űrkutatásra vonatkozó közös elképzelést és hosszú távú stratégiai tervet kell kialakítania, amely kulcsfontosságú pozíciókat biztosít Európa számára, annak kiválósági területeire támaszkodva. A világűr tudományos felderítése is megbízható partnerré tette Európát a globális űrhajózás területén. Az űrkutatási program gyarapítja az ismereteket, ösztönzi az innovációt és a technológiai fejlődést, nagymértékben hozzájárul az európai űripar versenyképességéhez, és felébreszti a fiatalok úttörő szellemét;

33. ezért szorgalmazza, hogy megfelelő intézkedésekkel együtt mielőbb fejlesszenek ki és hajtsanak végre egy ilyen stratégiát, hogy az űrkutatást az emberiség előtt álló globális és békés kihívásként hangsúlyozzák, és a globális környezetben az európai űrpolitika önálló részeként határozzák meg;

34. azt javasolja, hogy az EU és az Európai Űrügynökség (ESA) a tagállamok, illetve a helyi és regionális önkormányzatok bevonásával fogadjon el egy közös menetrendet a világűr (például a Hold vagy a Mars) jövőbeli kutatásának fő irányvonalairól;

35. az ISS nemzetközi űrállomás 2020-ig történő megtartását és finanszírozását az európai űrstratégia szerves részének tekinti. Az olyan előkészítő rendszerek mellett, mint a szakosodott klinikák, a magaslégköri kutatórakéták, az ejtőtornyok és a parabolarepülés, az ISS használata az alapkutatásban és az alkalmazott kutatásban is (többek között az új anyagokra vonatkozó, biológiai, orvosi kutatásban) az európai űrstratégia egyik fontos elemét kell, hogy jelentse;

36. ehhez azt kéri, hogy világosan határozzák meg az EU szerepét ennek a kutatási igénynek a feltérképezésében, figyelembe véve a tagállamokban folyó kutatásokat is. A cél, hogy a helyi és regionális önkormányzatok is megfogalmazhassák igényeiket, elvárásait és hozzájárulásait;

Hozzáférés a világűrhez

37. nagy jelentőséget tulajdonít a világűrhez való autonóm európai hozzáférés biztosításának, mivel ez igen komoly kereskedelmi lehetőségeket teremt az európai gazdaság számára, illetve eddig is azok előfeltétele volt;

38. ennek kapcsán kéri a kourou-i európai űrrepülőtér finanszírozásának hosszú távú biztosítását és egy hosszú távú európai műholdkilövési stratégia („Ariané család”) európai űrprogramba való felvételét;

III. VERSENYKÉPESSÉG ÉS AZ EURÓPA 2020 STRATÉGIA

39. egyetért azzal, hogy az űrtechnológia támogatását szolgáló európai kezdeményezések kulcsfontosságúak lehetnek és kell is, hogy legyenek az EU kutatási és innovációs céljainak megvalósításában. Így a GMES-program és az abból származó

alkalmazások elsősorban a környezetvédelmi és a biztonságpolitikát szolgálják, de nagyban hozzájárulnak egész Európa növekedéséhez, illetve innovációs és versenyképességéhez is. Más területek is profitálnak az űrtechnológiai innovációkból. Ilyen például az oktatás, a kultúra, a kommunikáció és az energiagazdálkodás. Az űrtechnológiák és az azokhoz kapcsolódó alkalmazások az emberek mindennapjainak egyre fontosabb részévé váltak;

40. ezért hangsúlyozza, hogy az európai űrpolitika fenntarthatósága az átfogó Európa 2020 stratégia fontos eleme, mivel a legmodernebb technológiák, innovatív vállalkozások és magasan képzett munkaerőt igénylő munkahelyek kapcsolódnak hozzá. Ezzel összefüggésben nagy a jelentősége egy alapvető infrastruktúra kiépítésének az európai régiókban, mivel az tartós növekedést és munkahelyeket teremt;

41. egyetért azokkal az európai bizottsági felvetésekkel, hogy egy világűrrel kapcsolatos ágazatspecifikus iparpolitikát kellene kidolgozni, amelynek többek között Európa függetlenségének szempontjaival, a kkv-k támogatásával, valamint az európai, nemzeti és regionális programok koordinálásával kellene foglalkoznia;

A kutatás és az innováció ösztönzése

42. üdvözlöi, hogy az Európai Bizottság az űrhajózást kulcsfontosságú technológiaként emelte ki a kutatás és az innováció finanszírozására szolgáló közös stratégiáról szóló javaslatában. Ezzel kapcsolatban főként korszerű anyagok kifejlesztéséről, a nanotechnológiáról, valamint az automatizálásról (robotokról, intelligens rendszerekről) van szó, amely területek döntő szerepet játszanak az európai versenyképesség fenntartásában;

43. azt kéri, hogy bocsássanak rendelkezésre hatékony és támogatást nyújtó finanszírozási eszközöket többek között az innovatív alkalmazások beindításának és a régiókban való elterjesztésének ösztönzéséhez;

Műholdas távközlés

44. az európai űrhajózási ipar szempontjából kulcsfontosságú ágazatnak tartja a műholdas távközlést;

45. hangsúlyozza, hogy a műholdas távközlésnek fontos gazdasági hatásai vannak, különösen az európai régiókban. Elengethetetlenül hozzájárul ugyanis a területi kohézióhoz azzal, hogy hozzáférést biztosít az emberek, a közigazgatás és a vállalatok számára a digitális világhoz;

46. azt kéri ezért, hogy az európai űrpolitika egyik intézkedéseként fejlesszék tovább a műholdas távközlést. Itt az a fontos, hogy a megfelelő frekvenciák rendelkezésre állásának biztosítása mellett tartósan garantálják a kommunikációra épülő új és innovatív szolgáltatások támogatását – a Galileóval és a GMES-szel is együttműködve –, és szükség esetén új rendszereket indítsanak el (például a globális hajóforgalom megfigyelésére szolgáló AIS műholdas automatikus azonosítórendszer);

IV. AZ UNIÓS ŰRPOLITIKA NEMZETKÖZI VETÜLETE

47. egyetért azzal az európai bizottsági véleménnyel, hogy a nemzetközi együttműködés az uniós űrpolitika alapvető és nélkülözhetetlen eleme kell, hogy legyen;

48. abból indul ki, hogy az európai űrprogram egyenrangúságon alapuló nemzetközi együttműködést tesz lehetővé, és növeli az európai termékek, rendszerek és szolgáltatások esélyeit a nemzetközi versenyben;

49. javasolja, hogy a szaktudást és az infrastruktúrákat bocsássák rendelkezésre mindenekelőtt Afrika számára, hogy ezzel is javuljanak az ottani életfeltételek (például a földhasználat, élelemforrások, vízgazdálkodás terén);

V. AZ IRÁNYÍTÁS ÁTALAKÍTÁSA

50. azt reméli, hogy az EU-nak az űrpolitikával kapcsolatos, a Lisszaboni Szerződés szerinti új kompetenciái az irányítás terén is változásokat hoznak majd. Az Uniónak most az a feladata, hogy az összeurópai űrpolitikát stratégiai módon alakítsa ki, és előrelendítse annak végrehajtását. Ebben fontos szerep hárul az Európai Unió és a tagállamok közötti együttműködés megerősítésére;

51. hangsúlyozza, hogy az uniós űrpolitika sikere szempontjából rendkívül nagy jelentősége van az Unió által – tisztességes és hatékony igazgatási előírások, illetve a jogkörök minden szinten történő elismerésére épülő hatékony döntéshozatali struktúra keretében – nyújtott politikai és gazdasági támogatásnak;

52. hangsúlyozza az ESA és a nemzeti űrhajózási ügynökségek jelentőségét, amelyek sikeresen előmozdították a nemzeti és európai űrhajózási stratégiák eddigi végrehajtását, és szabályozásaikkal lehetővé tették egy erős és versenyképes ipar és kutatás kialakulását. Az ESA szakértelmét és struktúráit mindenekelőtt az igazgatás és a szabályozások jövőbeli meghatározásánál kell – jelentőségükhöz mérten – figyelembe venni;

53. felveti, hogy az európai űrhajózás jövőbeli irányítási struktúrája terén az EU illetékes lehetne az európai űrpolitika és stratégiai elképzelések, illetve a szükséges intézkedések koncepciójának meghatározásában. Egyfajta „végrehajtó szervként” meg lehetne bízni az ESA-t ezek európai szinten történő végrehajtásával;

54. ismételten nyomatékosan utal arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsszerepet játszanak az európai űrpolitika kidolgozásában, alkalmazásában és nyilvános megismertetésében. Ennek megfelelően fontos, hogy bevonják őket a jövőbeli uniós űrpolitika kialakításába;

55. ezért síkra száll amellet, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára tegyék lehetővé az uniós űrprogramok létrehozandó irányítási struktúráiban való megfelelő részvételt, és a programokért felelős testületekben az uniós intézmények és a tagállamok mellett az ő képviselőiknek részvételét

is irányozzák elő. A helyi és regionális önkormányzatok számára lehetővé kell tenni, hogy kihasználják az űrtechnológia fejlődésében rejlő lehetőségeket, egyszersmind maguk is hozzájáruljanak ehhez a fejlődéshez;

Finanszírozás

56. emlékeztet arra, hogy a régiók komoly beruházásokkal már eddig is kivették részüket az európai űrhajózás kiépítéséből, és ezt a jövőben is megteszik majd. Elengedhetetlen ugyanakkor, hogy az EU megbízható módon finanszírozza az űrkutatási programot. Csak így lehet ugyanis biztosítani, hogy ezek a tevékenységek több országra kiterjedjenek és versenyképesek legyenek;

57. úgy véli, hogy az űrkutatás komolyabb, célzottabb és hosszabb távú finanszírozására van szükség, és ehhez kapcsolódóan hatékonyabb koordinációt is szorgalmaz, hogy szinergiahatásokat lehessen biztosítani az űrkutatás és egyéb innovatív kutatási és fejlesztési ágazatok között;

58. úgy véli, hogy az uniós űrpolitikát más politikákkal és azok finanszírozási eszközeivel (kutatás, innováció, kohézió, regionális együttműködés stb.) is össze kellene hangolni, hogy megkönnyítsük a régiók számára a fejlesztésben és az alkalmazásban való részvételt;

59. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a 2014-től esedékes középtávú pénzügyi tervezés kapcsán terjesszen elő egy javaslatot arról, hogy miként lehet az EU, az ESA és az egyes tagállamok hozzájárulásait („nemzeti programok” és „regionális” beruházások) együttesen kezelni annak érdekében, hogy minél nagyobb szinergiákat lehessen elérni, és hogy a munka felesleges megkettőződését el lehessen kerülni;

VI. KÖVETKEZTETÉSEK

60. arra kéri az Európai Bizottságot, hogy az uniós űrhajózási stratégia alapján mielőbb nyújtson be egy átfogó javaslatot egy olyan európai űrhajózási programról, amely kiterjed az űrhajózásnak mind a felhasználóközpontú alkalmazási lehetőségeire, mind pedig a kutatási és innovációs lehetőségeire, és amely a Galileo és a GMES-program kapcsán is teljesen illeszkedik a 2014-től esedékes középtávú pénzügyi tervezésbe;

61. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok központi szerepet játszanak az űrhajózással kapcsolatos technológiák kifejlesztésében, megvalósításában és alkalmazásában;

62. ezért azt kéri, hogy az Európai Bizottság mielőbb konzultáljon az érintett intézményi szereplőkkel és a legfontosabb érdekcsoportokkal, hogy ki lehessen dolgozni az uniós űrhajózási stratégiát és az ahhoz szükség végrehajtási tervet. Utal arra, hogy jelentőségükhöz és illetékességükhöz mérten a helyi és regionális önkormányzatoknak részt kellene venniük az uniós űrhajózási stratégia kidolgozásában és végrehajtásában;

63. úgy véli, hogy az Európai Bizottságnak támogatnia kellene a helyi és regionális önkormányzatokat abban, hogy az európai úrhajózási stratégia eredményeit és lehetőségeit megismertessék a régiókban az emberekkel, a vállalatokkal és a közigazgatással.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 15-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Az Európai Unió helyi és regionális önkormányzatainak hozzájárulása a fenntartható fejlődésről szóló 2012. évi (Rio+20) ENSZ-konferenciához

(2012/C 54/07)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- kéri, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó egyértelműen ismerje el az urbanizációt olyan jelentős, újonnan megjelenő kihívásként, amellyel foglalkoznia kell a világnak, valamint hogy nagyobb támogatást kapjon a szubnacionális kormányzatok és a helyi önkormányzatok közötti, fenntartható városfejlesztéssel kapcsolatos tapasztalatcsere és tudástranszfer;
- kéri, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó fogadjon el egy úttervet, amelynek olyan külön fejezetet kell tartalmaznia a helyi zöld gazdaságról, amely elismeri a szubnacionális és helyi önkormányzatok kulcsszerepét, és különösen támogatja a polgármesterek és régiók nemzetközi szövetségét, valamint a decentralizált fejlesztési együttműködést; úgy véli, hogy egy esetleges kapacitásfejlesztési rendszernek köteleznie kell a tagállamokat arra, hogy szubnacionális kormányzati szintjeiket szorosan bevonják a folyamatba;
- kéri, hogy a nemzeti kormányok és az ENSZ szervei mellett a szubnacionális és helyi önkormányzatok is helyet kapjanak a fenntartható fejlődés intézményi keretében mint teljes mértékben elismert, releváns kormányzati szereplők. A Rio+20 csúcstalálkozónak ki kellene igazítania az úgynevezett „főcsoportok” létező struktúráit, például a „kormányzati szereplők” új, inkluzív kategóriájának létrehozása révén, valamint fel kellene hatalmaznia a jövőbeli Környezetvédelmi Világszervezetet (vagy UNEP-et) vagy a jövőbeli Fenntartható Fejlődési Tanácsot egy szubnacionális és helyi önkormányzatokkal foglalkozó állandó bizottság létrehozására;
- kéri, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó határozza meg a helyi szinten végrehajtandó Agenda 21 (Local Agenda 21) program továbbfejlesztéséhez szükséges jövőbeli irányítási kereteket, valamint támogassa a környezetvédelmi demokrácia világszintű előmozdítását, például az aarhusihoz hasonló, más regionális egyezmények létrehozásának támogatásával, vagy a Riói Nyilatkozat 10. alapelvéről szóló globális egyezményre irányuló tárgyalások kezdeményezésével.

Előadó

Ilmar REEPALU (SE/PES), a Malmői Városi Tanács tagja

Referenciaszöveg

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Rio+20: a zöld gazdaság és a jobb irányítás felé vezető úton

COM(2011) 363 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA****A. Általános észrevételek**

1. üdvözlí az ENSZ Közgyűlésének határozatát, amely szerint 2012 júniusában Rio de Janeiróban az Egyesült Nemzetek Szervezete a lehető legmagasabb szinten konferenciát (UNCSD vagy „Rio+20” csúcstalálkozó) rendez a fenntartható fejlődésről, azzal a céllal, hogy biztosítsa a fenntartható fejlődés iránti politikai elkötelezettség megújítását, értékelje az elért eredményeket és azt, hogy milyen hiányosságok maradtak a fenntartható fejlődésről korábban tartott jelentősebb csúcstalálkozók eredményeinek megvalósításában, továbbá foglalkozzon az új és újonnan jelentkező kihívásokkal. A konferencia két konkrét téma köré épül: „a zöld gazdaság lehetőségei a fenntartható fejlődéssel és a szegénység felszámolásával összefüggésben” és „a fenntartható fejlődés intézményi keretei”;

2. arra kéri mindazokat, akik rész vesznek majd a Rio+20 konferencián és a konferenciából adódó intézkedésekben, hogy igyekezzenek garantálni a konferencia sikerét, és **áttörést elérni** a fenntartható fejlődés témakörében;

3. különböző alkalmakkor hangsúlyozta a **fenntartható fejlődéssel kapcsolatos munka támogatását és előbbre vitelét** célzó intézkedések és változások jelentőségét. A Régiók Bizottsága véleménye szerint minden szereplő – globális vagy az Európai Unión belüli szereplő, valamint a nemzeti kormányok, a szubnacionális és a helyi önkormányzatok – **közös felelőssége** egy olyan fenntartható társadalom megteremtése, amely tiszteletben tartja a rendelkezésre álló természeti erőforrásokat. A Régiók Bizottsága tagjai, a városok és a szubnacionális kormányzatok fontos szerepet játszanak ebben, ezáltal – nem utolsósorban az **uniós polgárokhoz** való közelségük miatt – a fenntartható fejlődés megvalósítására irányuló munka mozgatórugói;

4. ezért azt kéri, hogy **egyértelműen említsék meg a szubnacionális és helyi önkormányzatokat, ⁽¹⁾ és jussanak szerephez a Rio+20 valamennyi tárgyalása során.** A szubnacionális és helyi önkormányzatokat aktívan be kell vonni a csúcstalálkozó előkészítésébe, magába a konferenciába, valamint a nyomon követésbe és a megvalósításba. A tagállamoknak fórumokat kellene létrehozniuk a szubnacionális és helyi önkormányzatokkal a Rio+20 előkészítése céljából;

5. arra kéri az Európai Tanácsot és az Európai Bizottságot, hogy **alakítson ki egyértelmű és egységes uniós álláspontot az ENSZ-konferenciára,** és biztosítsa, hogy a Rio+20

születendő politikai megállapodást konkrét tettek is követik majd. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy **a szubnacionális és helyi szintű szerepvállalás, kompetencia és hatáskör** a fenntartható társadalom megteremtésének alapvető előfeltétele. Ennek támogatása érdekében hangsúlyozni kell a szubszidiaritás és az arányosság elvét, és azt tiszteletben kell tartani valamennyi irányítási szinten, a globálistól az európai tervezési és döntéshozatali folyamaton keresztül a nemzeti és a szubnacionális szintig. A szubnacionális önkormányzatokat és a helyi önkormányzatokat teljesen egyenértékű partnerként és a legmegfelelőbb kormányzati szintként kell elismerni a fenntartható fejlődésre irányuló törekvések keretében mind az ENSZ-konferencia előkészítésében, mind pedig a konferencia eredményeinek átültetésében;

6. kéri, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó egyértelműen ismerje el **az urbanizációt olyan jelentős, újonnan megjelenő kihívásként,** amellyel foglalkoznia kell a világnak. A szubnacionális és helyi önkormányzatok számára különösen lényeges az urbanizáció, ugyanis nekik napi szinten kell kezelniük e folyamat kihívásait és az általa kínált lehetőségeket. A 21. század kezdete óta a világ 7 milliárdos népességének többsége városokban él. A világ népessége 2050-re a jelenlegi 7 milliárdról 9 milliárdra növekedhet, és egyes forgatókönyvek előrejelzése szerint 2030-ra e népesség 60 %-a városlakó lesz. Ez a tendencia különösen nyilvánvaló a fejlődő országokban, illetve a rohamos átalakulás alatt álló országokban. A **fenntartható városfejlesztés** holisztikus és integrált megközelítést igényel a fejlesztés gazdasági, környezeti és társadalmi-kulturális dimenzióinak térbeli és fizikai kereteken belüli kezeléséhez. A Régiók Bizottsága nagyobb erőfeszítéseket javasol a fenntartható városfejlesztés előbbre viteléhez és támogatásához;

7. kiemeli, hogy a „fenntartható fejlődés” alapja a szociális, természeti és gazdasági tényezők összhangja, és így a **szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem** is a Rio+20 konferencia kiemelt témái között kell, hogy szerepeljen, ugyanúgy, ahogy a természeti erőforrások védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és más környezetvédelmi célok is;

8. fokozott erőfeszítéseket szeretne a fenntartható városfejlesztés jó példáinak létrehozása, értékelése, bemutatása és terjesztése terén. Az intézményi tényezők, valamint a tervezési és döntéshozatali folyamatok holisztikus és integrált rendszerszemléletű megközelítése vonatkozásában egyaránt jelentős a **tapasztalatcsere és a tudástranszfer** iránti kereslet. A felelősségteljes városirányítás, a területrendezés, a területgazdálkodási rendszerek, a jogszabályok és a szakpolitikák, a finanszírozás, az állami és a magánszféra közötti együttműködés, a nyilvánosság részvétele, az oktatás, a képzés és a tájékoztatás mind olyan terület, ahol világszinten kiemelten szükség van a szubnacionális kormányzatok és a helyi önkormányzatok közötti tapasztalatcserére és tudástranszferre;

⁽¹⁾ A vélemény a „szubnacionális és helyi önkormányzatok” kifejezést használja, ahogyan az ENSZ összefüggésében használatos (ahol a „régió” szó inkább „világrégió” értelemben használatos). Az Európai Unió összefüggésében ennek jelentése: „helyi és regionális önkormányzatok”.

9. hangsúlyozni kívánja a **városok és az agglomerációjuk** közötti kölcsönhatások és különféle partnerségi formák fejlesztésére való összpontosítás fontosságát. A városi népesség növekedése erőteljes keresletet teremt az áruk – például az élelmiszerek – előállítására és az azokkal való ellátásra, valamint a kapcsolódó hulladékkezelés és hulladékgazdálkodás iránt. A városok és az agglomerációjuk közötti fokozott együttműködés szükségességének konkrét példája a biohulladék-gazdálkodás, ahol – a biológiai ököciklus zártláncú működése érdekében – funkcionális rendszerekre van szükség a növényi tápanyagok termőföldbe való visszajuttatásához;

10. úgy véli, hogy az **oktatás, a képzés és az információterjesztés** kulcsfontosságú a közvélemény tájékoztatásának javításához. A tanulási programok kidolgozása különösen fontos a szükséges átmenethez, ideértve nemcsak a konkrét területekre vonatkozó technikai tudást, hanem a holisztikus és integrált rendszerszemléletű megközelítéssel kapcsolatos ismereteket is;

11. rá kíván mutatni arra, hogy a nemzetközi közösségnek a fenntartható fejlődés megteremtésére irányuló munkája során felmerülő kihívások nagy része nem küzdhet le kizárólag új technológiával és több pénzügyi befektetéssel. Az **emberek viselkedésének**, fogyasztási szokásainak átalakítása és **megváltoztatása** érdekében ismeretgyarapítást célzó intézkedésekre is szükség van;

12. hangsúlyozza, hogy a hagyományos és a **közösségi média** különösen fontos ebben a tekintetben. Intézkedéseket kell hozni az ilyen média – mint az információcserének, az emberek mobilizálásának, a kezdeményezések összekapcsolásának, a kritikus nyilvánosság megteremtésének és ezáltal a fenntartható társadalom előmozdításának eszköze – fejlesztésének támogatására;

13. nyomatékosítja, hogy a fenntartható társadalom megvalósítására irányuló törekvések során alkalmazott eszközök egyikét a **testvérvárosi projektek** jelentik. A szubnacionális és regionális szinteken jelenleg is számos testvérvárosi projekt működik vagy szerveződik kétoldali vagy többoldali tematikus alapon. Ezekben a folyamatokban nemzeti, szubnacionális, helyi, uniós és nemzetközi szinten egyaránt sok szereplő vesz részt. A testvérvárosi projektek különösen eredményes eszközt jelentenek abban az esetben, ha célirányos tematikus tartalommal rendelkeznek és a fenntarthatóságra irányulnak, valamint ha nem csupán nemzeti kormányokat és helyi önkormányzatokat érintenek, hanem civil szervezeteket is, amelyek még fontosabbak a sikerhez;

14. hangsúlyozza, hogy a szubnacionális kormányzati szintek nemzetközi, regionális vagy nemzeti szövetségeinek szintén fontos szerepet kell betölteniük a cserekapcsolatok megkönnyítésében, valamint abban, hogy a szubnacionális kormányzatok és helyi önkormányzatok globális szinten is hallathassák hangjukat. A Régiók Bizottsága e tekintetben fontos intézményi szereplőként lép fel az uniós kontextusban, és úgy véli, hogy további erőfeszítésekre van szükség a jelenlegi struktúrák és hálózatok összehangolásához, valamint az innovatív projektek értékelésének és a legjobb gyakorlatok terjesztésének javításához;

B. A zöld gazdaságra való áttérés lehetővé tétele

15. rá kíván mutatni arra, hogy a fenntartható fejlődés – a gazdaság, a környezetvédelem és a társadalom **hárm**

dimenziójával – a növekedés, a több munkalehetőség, a zöld gazdaság, a nagyobb jólét, valamint a tisztább és egészségesebb környezet alapját képezi;

16. megállapítja, hogy a jelenlegi gazdasági rendszer az erőforrások fenntartható hasznosításának tekintetében meghaladja a bolygó kapacitásait, valamint hogy az Európai Unió egyébként egyre jelentősebb importőre a fosszilis energiahordozóknak és a nyersanyagoknak, amelyek közül az Unió jelene és jövője szempontjából stratégiai jelentőségű néhány energiahordozó és nyersanyag tekintetében az elkövetkező évtizedekben hiány léphet fel. E megállapítás szükségessé teszi a **gazdaság átalakítását** a fenntarthatóbb és az e forrásokat jobban tisztelben tartó fejlődési mód irányába;

17. nyomatékosan hangsúlyozza, hogy a fenntarthatóbb fejlődési modellre való áttérés nemcsak problémát jelent, hanem éppen ellenkezőleg önmagában is hatalmas **lehetőségek** tárháza, különösképpen ha a környezet javítását és a gazdasági és társadalmi hozzáadott érték létrehozását egy gyümölcsöző kapcsolat szempontjából vizsgáljuk. Ezeket a lehetőségeket pedig a gazdaságpolitika, az oktatás és a társadalmi változások terén hozott megfelelő intézkedésekkel ki kell aknázni;

18. megállapítja, hogy az Európai Unióban és nemzetközi szinten jelenleg érvényesülő pénzügyi feltételek miatt is törekedni kellene a fenntartható gazdálkodásra, illetve a fenntartható foglalkoztatási helyzetek megteremtésére;

19. kiemeli a környezetbarát foglalkoztatásnak és ösztönzésének jelentőségét, mégpedig abban az értelemben, hogy méltányos foglalkoztatást kell megvalósítani valamennyi, a fenntarthatósággal kapcsolatos gazdasági ágazatban (mind az újonnan megjelenőkben, mind a hagyományosakban), mivel az lehetőségeket teremt a társadalmi kohézió megerősítésére. Az oktatást és a fenntarthatóságnak a minden szinten való megerősítését is kulcsfontosságú elemnek kell tekinteni ezen alapvető ágazatok teljes körű fejlesztésének az elősegítésében;

20. azt ajánlja, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó új, alternatív modellel szolgáljon a növekedés és a jólét **GDP-n túli** mérésére. Ez a szakpolitikai viták új irányvonalának meghatározásához és az „előrehaladás” értelmezési módjának alapvető megváltoztatásához szükséges. Olyan mutatókra van szükség, amelyek figyelembe veszik az éghajlatváltozást, a biológiai sokféleséget, az erőforrás-hatékonyt és a társadalmi befogadást;

21. megyőződése, hogy az EU különösen akkor játszhat fontos szerepet az ENSZ-konferencia kapcsán, ha maga is jó példával jár elől: erősítené tárgyalópozícióját, ha maga is ambiciózus célokat tűzne ki a „zöld gazdaságra” való áttérést illetően, például az **Európa 2020 stratégia „Erőforrás-hatékony Európa” elnevezésű kiemelt kezdeményezésében** szereplő területeken;

22. támogatja az Európai Bizottság azon javaslatát, hogy a Rio+20 csúcstalálkozón el kell fogadni egy olyan, a **zöld gazdasághoz vezető útitervet**, amely célokat és megfelelő mutatókat tűz ki, és meghatározza mind a közvetlen nemzetközi fellépéseket, mind a globális, a regionális (ideértve az uniós szintet is), a nemzeti és a szubnacionális kezdeményezések egyértelmű keretét, emellett a végrehajtásukra vonatkozó időtávot is tartalmaz;

23. ennek kapcsán támogatja az EU-nak azt a kérését is, hogy a Rio+20 dolgozzon ki egy kapacitásfejlesztési rendszert, amely célzott, országspecifikus tanácsokat ad valamennyi érdekelt ország számára a zöld gazdaságra való áttállásról és a rendelkezésre álló finanszírozási források elérésének módjáról. Az RB hangsúlyozza, hogy egy ilyen rendszernek köteleznie kell a tagállamokat arra, hogy szubnacionális kormányzati szintjeiket szorosan bevonják a folyamatba;

24. úgy véli, hogy az útitervnek olyan külön **fejezetet** kell tartalmaznia a **helyi zöld gazdaságról**, amely elismeri a szubnacionális és helyi önkormányzatok kulcsszerepét a zöld gazdaságra való áttérésben. Ennek a fejezetnek különösen az urbanizáció és a zöld városi gazdaság főbb kihívásaival kell foglalkoznia, elő kell mozdítania a polgármesterek és a régiók nemzetközi szövetségét, és támogatnia kell a szubnacionális és helyi önkormányzatok decentralizált fejlesztési együttműködését;

25. azt kéri, hogy a zöld gazdaság szubnacionális és helyi önkormányzatok általi előmozdításának számos sikeres példája kerüljön be a Rio+20 csúcstalálkozó – Európai Bizottság által javasolt – **zöld gazdaságot célzó eszköztárba**;

26. emlékeztet arra, hogy a **szubnacionális és helyi szint fontos szerepet játszik és számos tevékenységet folytat a fejlesztési támogatások** és a decentralizált együttműködés terén, szorosan együttműködve az RB-vel, annak tagjaival és az Európai Bizottsággal. Erre példa a decentralizált együttműködéssel foglalkozó RB-s „Atlasz”, honlap és kongresszusok;

27. szeretné, ha világszintű intézkedéseket hoznának a **környezetvezérelt üzleti ágazat** fejlődésének támogatására, többek között a következő eszközökkel:

- a zöld technológia és a környezetbarát megoldások fejlesztésének támogatása, többek között a K+F-re irányuló beruházások növelése útján, és főképpen olyan beruházásokkal, amelyek az ökoszisztéma szolgáltatások szellemében hozzá kívánnak járulni a biológiai sokféleség védelméhez és az ökoszisztémák (újra)fejlesztéséhez, egyidejűleg új gazdasági lehetőségeket is biztosítva,
- környezetbarát termékek és szolgáltatások kivitelének és behozatalának világszintű elősegítését célzó intézkedések végrehajtása, valamint az intelligens munkaszervezés népszerűsítése,
- környezeti, éghajlati és etikai követelmények előírása a közbeszerzéssel és más beszerzéstípusokkal kapcsolatban,
- az ipari ökológia és a körkörös (bölcsőtől bölcsőig) gazdasági folyamat fejlődésének támogatása, amelyek zárt termelési és fogyasztási ciklusokat kívánnak elérni, oly módon, hogy az e folyamathoz szükséges anyagokat egy zárt láncba foglalják, hogy a lehető legjobban csökkenjen a nem megújuló természeti erőforrások kiaknázása,
- funkcionális beszerzési módszerek kidolgozása és végrehajtása,

— a vállalkozások által előállított javak és szolgáltatások környezetvédelmi tanúsításának koordinálása és kapcsolódó modellek kidolgozása, főképpen a javak és szolgáltatások életciklusát összehasonlító elemzések révén,

— a vállalkozások és szervezetek környezetvédelmi igazgatási rendszereinek koordinálása és kapcsolódó modellek kidolgozása, főképpen a környezeti könyvelés révén, valamint

— új modellek létrehozása környezetbarát megoldások és „zöld” vállalkozások finanszírozására;

28. elismeri, hogy a környezetbarát gazdaságpolitikák kidolgozása és végrehajtása érdekében haladást kell elérni a **köz- és a magánszféra** (szociális és gazdasági szereplők) **új együttműködési mechanizmusainak és eszközeinek** a kidolgozása terén, hangsúlyt helyezve a sokszereplős partnerségek ösztönzésére és megerősítésére;

29. megismétli, hogy napjaink egyik legfontosabb kihívása, hogy globális és helyi szinten egyaránt csökkentjük a környezetre gyakorolt hatásunkat, ugyanakkor biztonságossá tegyük az energiaellátást és gondoskodjunk a jólétről. Az önkormányzatoknak és a szubnacionális kormányzatoknak döntő szerepük van ebben a folyamatban. Az Európai Unióban számtalan kezdeményezést tettek és tesznek a környezeti hatás csökkentése, az energiaellátás biztonsága és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás érdekében. A 2010 decemberében elfogadott cancéni megállapodások a helyi önkormányzatokat kormányzati érdekelt felekként ismerik el, és lehetővé teszik a városok számára a nemzetközi finanszírozási mechanizmusokhoz való hozzáférést. A szubnacionális és helyi önkormányzatokat tevékenyen be kell vonni az éghajlatváltozással kapcsolatos nemzeti cselekvési tervekbe, és biztosítani kell számukra a pénzügyi támogatáshoz való hozzáférést;

30. hangsúlyozza, hogy intézkedéseket kell hozni a kulcsfontosságú erőforrások, anyagok és a természeti tőke védelme, biztonsága és újrakezeltése érdekében. A Régiók Bizottsága különösen azt szeretné, ha a Rio+20 csúcstalálkozó különleges hangsúlyt fektetne a víz kérdéseire. A vízhez való hozzáférés egyre nagyobb probléma és jelentős kihívás, különösen a nagyvárosok számára. A Régiók Bizottsága ezért e probléma kezelése érdekében támogatja egy nemzetközi vízügyi partnerség létrehozását, és ennek kapcsán emlékeztet azokra az ajánlásaira, melyeket a szubnacionális kormányzatoknak és a helyi önkormányzatoknak a fenntartható vízgazdálkodás előmozdításában betöltött szerepével kapcsolatban megfogalmazott (a CdR 5/2011. sz. véleményben);

31. hangsúlyozza annak szükségességét, hogy javítsák a **tengeri környezet és az óceánok irányítását és védelmét**, továbbá úgy véli, hogy az éghajlat és a biodiverzitás mellett ez lesz a riói keret egyik fő pillére;

32. kiemeli az Európai Bizottság megállapítását, mely szerint „a **fenntartható földhasználat és mezőgazdaság** a zöld gazdaság egyik sarokköve lesz”, és ezért úgy véli, hogy a fenntartható városi fejlődés és területrendezés a megművelhető mezőgazdasági földterületek beépítésének és ezáltal a gazdálkodásból való kivonásának a minimalizálását jelenti;

33. úgy véli, hogy a globális zöld gazdaságra való áttérés lehetővé tétele érdekében jelentős pénzügyi forrásokat kell mozgósítani. Az adózásnak és az árképzésnek jobban kell tükröznie a környezeti költségeket és előnyöket. A Régiók Bizottsága megismétli a „szennyező fizet” elv és a kiterjesztett gyártói felelősség érvényesítésére, valamint a természeti erőforrásokkal való gazdálkodás költségeinek megtérítésére vonatkozó lehetőségekre irányuló felhívásait. A zöld gazdasághoz vezető útitervnek új köz- és magánfinanszírozási kezdeményezéseket és partnerségeket kell bevezetnie;

34. javasolja, hogy az útiterv tartalmazzon több konkrét és időben behatárolt lépést is arra vonatkozóan, hogy **2020-ig valamennyi környezetkárosító támogatást megszüntessenek**. Ez további pénzeszközöket szabadítana fel más tevékenységek javára. Ezen túlmenően nemzetközi szinten kellene alkalmazni az EU-ban számos termék és folyamat esetében már kidolgozott megtakarítási célokat és a hatékonysági normákat;

C. Az intézményi keret – a jobb irányítás felé

35. azt ajánlja, hogy az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) **Környezetvédelmi Világszervezetté (WEO)** alakuljon. Az UNEP szakosodott ENSZ-ügynökséggé alakításának eredményeképpen egy globális, multilaterális környezetvédelmi szervezet jönne létre, ami a legígéretesebb módja lehet a nemzetközi környezetvédelmi irányítás előbbre vitelének. Mandátumát felül kell vizsgálni és meg kell erősíteni, és a szervezetnek más szakosodott ENSZ-ügynökségekkel egyenjogúan kell működnie. Egy regionális vagy nemzeti szinten decentralizált végrehajtó részleggel is rendelkeznie kellene, amely közvetlenebb támogatást nyújtana az országoknak, illetve a szubnacionális és helyi önkormányzatoknak a többoldalú környezetvédelmi – például az éghajlatváltozással vagy a biodiverzitással kapcsolatos – megállapodások hatékony alkalmazásához;

36. a jelenlegi Fenntartható Fejlődési Bizottság helyett egy **Fenntartható Fejlődési Tanács** létrehozását is ajánlja. E javaslat célja az irányítás javítása, valamint a megközelítések és a koordináció összefogása a fenntartható fejlődéssel kapcsolatban a különféle szinteken folytatott munka során;

37. a millenniumi fejlesztési célok példáját követve főképpen a hosszú távra kitűzött **fenntartható fejlesztési célok** kidolgozását támogatja. A közös célokon alapuló, széles körű politikai elkötelezettség fényében ezt követően egyedi és konkrét célokat és azok méréséhez megfelelő eszközkészletet kell kidolgozni;

38. ragaszkodik ahhoz, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó elismerje: az irányításnak be kell vonnia valamennyi kormányzati szintet, a helyitől a szubnacionálisig, a nemzettől a regionális keresztül a globálisig. A Rio+20 csúcstalálkozóznak az összes irányítási szint közötti kölcsönhatáson, szinergián és komplementaritáson alapuló, következetes, **többszintű kormányzati megközelítést** kell követnie;

39. felhívja a figyelmet arra, hogy a riói egyezmények a közelmúltban **fokozott mértékben elismerték, hogy a szubnacionális és helyi önkormányzatok kormányzati**

intézményekként egyedi jogállással rendelkeznek; így például a cancúni megállapodás, valamint a COP 10 konferencián a szubnacionális kormányzatok, városok és más helyi önkormányzatok cselekvési tervéről elfogadott X/22. sz. határozat kormányzati szereplőkként ismerte el őket. Az RB aktívan támogatta ezeket a fejleményeket;

40. kéri, hogy a nemzeti kormányok és az ENSZ szervei mellett a szubnacionális és helyi önkormányzatok is **helyet kapjanak a fenntartható fejlődés intézményi keretében** mint teljes mértékben elismert, releváns kormányzati szereplők. A Rio+20 csúcstalálkozóznak meg kellene ragadnia az alkalmat arra, hogy az úgynevezett „főcsoportok” létező struktúráit hozzáigazítsák az 1992 óta – főként a helyi és szubnacionális kormányzat szerepével kapcsolatosan – bekövetkezett fejleményekhez, például a „kormányzati szereplők” új, inkluzív kategóriájának létrehozása révén. Az RB sajnálatosnak tartja, hogy a kormányzásban betöltött speciális és egyre növekvő szerepük ellenére a jelenlegi nemzetközi kormányzati struktúra gyakran csak olyan képviselést biztosít a szubnacionális kormányzati szintek számára az ENSZ szerveinél, mint amilyen a civil társadalom, az üzleti szféra és egyéb olyan csoportok rendelkeznek, amelyeket inkább társadalmi-gazdasági kritériumok határoznak meg, nem pedig a kormányzati rendszerben betöltött szerepük;

41. azt javasolja ezzel kapcsolatban, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó hatalmazza fel az UNEP-et (vagy a jövőbeli Környezetvédelmi Világszervezetet) vagy a Fenntartható Fejlődési Tanácsot egy **szubnacionális és helyi önkormányzatokkal foglalkozó állandó bizottság** létrehozására, amely a többszintű kormányzást megfelelően tükröző, valamint világszerte a szubnacionális és helyi önkormányzatokkal állandó konzultációs és együttműködési mechanizmust biztosító új struktúra lenne. A Régiók Bizottsága e tekintetben mintaként szolgálhatna;

42. elismeri, hogy a szubnacionális és helyi szint felelősségi körei és szerepkörei az Európai Unióban és világviszonylatban is igen különbözőek, emellett a **szubnacionális és helyi önkormányzás** folyamatosan fejlődik. Ezért ezeket a különbségeket figyelembe kell venni, amikor arra törekszenek, hogy a szubnacionális és helyi önkormányzatokat a lehető legszorosabban bevonják a fenntartható társadalmak kialakítási folyamatába;

43. hangsúlyozni kívánja a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos világszintű munka során a **közös álláspontok és koordináció** kialakításának jelentőségét. Ebben a folyamatban a városok és a szubnacionális kormányzatok kiemelt szereplők. A **Polgármesterek Szövetsége, az Agenda 21 és a fenntartható fejlődés stratégiái** a koordináció és a tapasztalatcsere fontos platformjai;

44. kiemeli, hogy az Európai Bizottság által a magánszektorra helyezett hangsúly nem terelheti el a figyelmet arról, hogy a Rio+20 csúcstalálkozóznak, az Európai Uniónak és a tagállamoknak elő kell mozdítaniuk a fenntartható fejlődés irányítását a szubnacionális és a helyi önkormányzatok szintjén, ideértve a polgárok felhatalmazását is;

45. hangsúlyozni kívánja, hogy a **polgárokat** a fenntartható társadalommal kapcsolatos munka **fókuszpontjává** kell tenni. Ezért ennek a folyamatnak a céljait és intézkedéseit a különböző helyi körülményekhez kell igazítani. A fizikai és pénzügyi intézkedésekre vonatkozó párbeszédnek, valamint a fogyasztási szokások és a magatartás megváltoztatásának a szubnacionális és helyi szinten fennálló feltételeken kell alapulnia. A fenntartható társadalommal kapcsolatos munka során a polgárok közvetlen szerepvállalásának támogatása érdekében intézkedésekre van szükség, például a következőkre:

- konzultációs folyamatok kialakítása és találkozóhelyek létrehozása a párbeszédhez és a tapasztalatcseréhez,
- szubnacionális és helyi fejlesztési projektek támogatása, nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt, továbbá
- a fenntartható fejlődés megvalósítását célzó közös erőfeszítések szükségességére vonatkozó ismeretek és rálátás szintjének javítása;

46. szeretné, hogy a Rio+20 csúcstalálkozó támogassa a **környezeti demokrácia világszintű előmozdítását**. Ez például úgy valósulhatna meg, ha az Aarhusi Egyezmény részes felei a Rio+20 csúcstalálkozón megismételnék, hogy hajlandók az egyezményt az egész világ előtt megnyitni, de másféleképpen is megvalósítható – például az aarhusihoz hasonló, más regionális egyezmények létrehozásának támogatásával, vagy a Riói Nyilatkozat 10. alapelvéről szóló globális egyezményre irányuló tárgyalások kezdeményezésével; ⁽²⁾

47. szeretné, ha továbbvinnék és életre keltenék az **Agenda 21 program** keretében végzett munkát. Ezzel összefüggésben a Rio+20 csúcstalálkozónak meg kell határoznia a helyi szinten végrehajtandó Agenda 21 (Local Agenda 21) program továbbfejlesztéséhez szükséges jövőbeli irányítási kereteket. Az 1992. évi riói csúcstalálkozó után elindított helyi szintű Agenda 21 program megfelelően illusztrálja azt az alulról építkező folyamatot, amely jó és tartós eredményeket hozott mind a konkrét intézkedések, mind a társadalmi szereplők fenntarthatósági kérdésekre való nagyobb rálátása és fokozottabb részvétele formájában. A polgárok rálátása és részvétele a helyi szintű Agenda 21 program alapja. A helyi szintű Agenda 21 program számos esetben újabb zöld munkahelyeket eredményezett;

48. különösen szeretné, hogy a szubnacionális és a helyi szint jobb **tudástámogatásban** részesüljön. A fenntartható társadalomra irányuló munka eredményessége érdekében valamennyi szereplőnek hozzáférhető tervezési és döntéshozatali bázisra van szüksége. Ez a fenntartható társadalomra irányuló munka eredményeinek és tapasztalatainak nyomon követésével, értékelésével és visszacsatolásával kapcsolatban is fontos;

49. arra számít, hogy a Bizottság a Rio+20 csúcstalálkozóra való folyamatos felkészülési munkája során **fejleszteni fogja és elmélyíti** a Régiók Bizottságával és tagjaival folytatott **párbeszédet**. A Régiók Bizottsága reméli, hogy a Rio+20 csúcstalálkozóra delegált uniós küldöttségben megfelelő számú küldöttje lesz.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 15-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke

Mercedes BRESSO

⁽²⁾ A környezetről és a fejlődésről szóló Riói Nyilatkozat 10. alapelve; az ENSZ 1992-ben tartott Környezet és Fejlődés Világkonferenciája. Lásd: <http://www.un.org/documents/ga/conf151/aconf15126-1annex1.htm>.

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

93. PLENÁRIS ÜLÉS, 2011. DECEMBER 14. ÉS 15.

A Régiók Bizottsága véleménye – A 2013 utáni időszakra vonatkozó új többéves pénzügyi keret
(2012/C 54/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- úgy véli, hogy a javasolt finanszírozási szintet ezért az abszolút szükséges minimumnak kell tekinteni ahhoz, hogy megvalósuljanak azok a törekvések, amelyekről a tagállamok a Szerződésben és az Európa 2020 stratégiában az EU-t illetően megállapodtak;
- megerősíti, hogy az RB határozottan ellenzi a makrogazdasági feltételelesség bármilyen formáját;
- támogatja, hogy kizárólag azokat az előzetes feltételeket vezessék be, amelyek a programok hatékonyabbá tételét szolgálják, és kéri, hogy az egyes tagállamok és helyi és regionális önkormányzataik közötti formális partnerségi megállapodások megkötése az Európai Bizottság által ellenőrizendő konkrét előzetes feltétel legyen;
- megerősíti, hogy az RB ellenzi a javasolt teljesítési tartalékot; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy az utólagos feltételeket és a támogatások felfüggesztésének eszközét csak világosan meghatározott feltételek között volna szabad alkalmazni, ha az eredmények messze elmaradnak az elvárásoktól;
- támogatja azt a TPK-val kapcsolatos javaslatot, hogy vezessenek be a régiókra vonatkozó, új „átmeneti” kategóriát;
- hangsúlyozza, hogy a támogatásfelvétel javasolt felső határa egyetlen tagállamban se eredményezzen olyan kötelezettségvállalási szinteket, amelyek alacsonyabbak a 2007–2013-as időszak (inflációval kiigazított) tényleges kiadásainak szintjénél;
- sürgeti a helyi és regionális önkormányzatokat nagymértékű bevonását az európai összekapcsolódási eszköz keretében finanszírozott infrastrukturális projektek felügyeletébe és irányításába;
- üdvözlí, hogy a többéves pénzügyi keret jelentősen növelni szándékozik a kutatás és az innováció finanszírozását;
- üdvözlí a KAP környezetbaráttá tétele iránti elkötelezettséget, valamint a kifizetések konvergenciájára és a közvetlen kifizetések felső határértékének bevezetésére vonatkozó javaslatokat;
- sajnálattal állapítja meg, hogy a vidékfejlesztési költségvetési keret továbbra is aránytalanul alacsony marad a közvetlen kifizetések keretéhez képest;
- nem támogatja az EU fő kiadási területeinek, többek között a Globalizációs Alkalmazkodási Alapnak vagy a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES) programjának a többéves pénzügyi kereten hatályán kívül történő finanszírozását;
- meg van róla győződve, hogy a nemzeti hozzájárulásokat az EU saját forrásainak a bevezetésével kell helyettesíteni, és támogatja az Európai Bizottság hozzáadottérték-adóra és pénzügyi tranzakciós adóra irányuló javaslatait.

Előadó	Flo CLUCAS, a liverpooli városi tanács tagja (UK/ALDE)
Referenciaszöveg	Az Európai Bizottság közleménye – Az Európa 2020 stratégia költségvetése, COM(2011) 500 végleges Az Európai Bizottság javaslata tanácsi rendeletre a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről – COM(2011) 398 végleges – 2011/0177 (APP) Az Európai Bizottság javaslata tanácsi határozatra az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről – COM(2011) 510 végleges– 2011/0183 (CNS) Az Európai Bizottság javaslata tanácsi rendeletre az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedésekről – COM(2011) 511 végleges – 2011/0184 (APP) Az Európai Bizottság javaslata tanácsi rendeletre a tradicionális és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről – COM(2011) 512 végleges – 2011/0185 (CNS)

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

Általános költségvetési megközelítés

1. üdvözlí a 2011. június 29-i európai bizottsági javaslatok közzétételét a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret (a továbbiakban: TPK), a TPK végrehajtására vonatkozó tanácsi rendelet, a költségvetési ügyekkel kapcsolatos intézményközi megállapodást és az EU saját forrásaival kapcsolatos csomagot illetően. Az RB úgy véli, hogy a javaslatok együttese megbízható keret biztosít a jövőbeli uniós prioritások finanszírozásához, és szilárd alapot jelent a további vitákhoz;

2. úgy véli, hogy az uniós költségvetés – ha bőségében korlátozott is – létfontosságú az EU előtt álló feladatok megoldásához. A nemzeti költségvetésekhez képest az uniós költségvetés különlegessége abban áll, hogy európai többletértéket kínál, fellendítő hatást gyakorol és a beruházási kiadások 94,5 %-os aránya mellett az adminisztratív kiadások csak 5,5 %-ot tesznek ki. Ezért az RB szerint szemléletváltásra van szükség – különösen a tagállami pénzügyminisztériumok körében –, hogy az EU alapvető feladatait ne kiadásnak, hanem befektetésnek tekinték. Arra kellene törekedni, hogy a TPK ne csak a pénzügyi hatékonyság és eredményesség szempontjából, hanem a demokratikus kormányzás és az átláthatóság szempontjából is példamutató legyen;

3. külön kiemeli, hogy a tagállamok jelenleg komoly gazdasági és szociális nehézségekkel küzdenek, és fontosnak tartja, hogy az uniós költségvetés, az Európa 2020 stratégia és az európai gazdasági kormányzás együtt, összehangolt módon tegyen a stabilitás, a fenntartható gazdasági növekedés, a

környezetvédelem, a szociális jólét és a területi kohézió támogatásáért, valamint az európai integrációba vetett bizalom visszanyeréséért;

4. támogatja a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó TPK alapjául szolgáló főbb elveket, köztük az eredményközpontúságot, a beruházások más forrásokból történő ösztönzését és mindenekelőtt a végrehajtás egyszerűsítését, aminek több különféle finanszírozási program összevonása is a részét képezi. Kiemelt hangsúllyal kellene kezelni azokat a csoportokat, amelyeknek nehézséget okoz az uniós finanszírozáshoz való hozzáférés. Az RB ezért az alapokkal kapcsolatos információs és promóciós tevékenységek, valamint az uniós szinten rendelkezésre álló ilyen jellegű tanácsadási tevékenységek ösztönzésére hív fel;

5. kiemeli, hogy a TPK kialakítása és végrehajtása tekintében számottevő előnyt jelenthet a helyi és regionális önkormányzatok hozzájárulása. A közberuházások éppúgy tartoznak a helyi és regionális önkormányzatok, mint a központi kormányzat hatáskörébe. Következésképpen az önkormányzatok különösen értékes szerepet játszanak nemcsak az uniós finanszírozást élvező projektek irányításában, hanem a finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítésében és a kiadásoknak a különféle alapok közötti összehangolásában is;

6. ezért úgy véli, hogy a TPK kialakítása és végrehajtása komoly lehetőséget rejt magában a többszintű kormányzás előmozdítására. Ennek érdekében kéri, hogy az Európai Bizottság a TPK-hoz kapcsolódó új irányítási és finanszírozási formák alapvető elemeiként vegyen fontolóra új munkamódszereket és a helyi és regionális önkormányzatokkal kialakítandó új partnerségi formákat;

7. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az egyenjogúság és az egyenlőség semmilyen kiemelkedő szerepet nem kap az Európai Bizottság javaslatában; arra kéri a tagállamokat és az Európai Parlamentet, hogy olyan uniós költségvetésre törekedjenek, amely az egyenjogúságot is magában foglalja;

A költségvetés kerete, felépítése és időtartama

8. megismétli, hogy az EU számára – ahhoz, hogy az Unió eleget tehessen az Európa 2020 stratégia céljainak és a helyi és regionális szint szükségleteinek – az uniós GNI legalább 1 %-át kitevő, ⁽¹⁾ megbízható költségvetést kell biztosítani. Az RB úgy véli, hogy a jelenlegi javaslatok értelmében (1 billió 25 milliárd euró, azaz az uniós GNI 1,05 %-a) ez éppen hogy csak teljesül;

9. úgy véli, hogy a javasolt finanszírozási szintet ezért az abszolút szükséges minimumnak kell tekinteni ahhoz, hogy megvalósuljanak azok a törekvések, amelyekről a tagállamok a Szerződésben és az Európa 2020 stratégiában az EU-t illetően megállapodtak. Miután az Európai Bizottság és az Európai Parlament a Régiók Bizottságának határozott támogatásával mértékletes, reálértékben a jelenlegi kerettel megegyező TPK-t javasolt, most mindent meg kell tenniük annak érdekében, hogy a javasolt szintet a tárgyalásokon megvédjék a csökkentésekkel szemben;

10. üdvözlí, hogy a költségvetési fejezeteket átnevezték annak érdekében, hogy azok jobban tükrözzék az Európa 2020 stratégia prioritásait, de úgy véli, hogy kár volt elszalasztani az alkalmat arra, hogy a területfejlesztés támogatására szolgáló összes uniós alapot egy fejezetbe gyűjtsék;

11. megjegyzi továbbá, hogy az Európai Bizottság nem használta ki az alkalmat egy tízéves költségvetési időtartam irányába való elmozdulásra, de üdvözlí, hogy 2020-tól esetlegesen át lehet állni egy ilyen ciklusra, amely stabil, hosszabb távú finanszírozást és jobb demokratikus áttekintést biztosít;

A költségvetés rugalmassága, féldős értékelés, feltételek

12. sajnálja, hogy a jelenlegi költségvetés rugalmatlan, és hangsúlyozza, hogy fontos, hogy a jövőben az előirányzatokat rugalmasabban lehessen mozgatni a költségvetési tételeken belül;

13. sajnálja, hogy nem esik szó annak lehetőségéről, hogy a fel nem használt költségvetési előirányzatokat vagy mozgásteret átvigyük egy uniós rugalmassági tartalékba – ahelyett, hogy a pénzeszközöket visszautalnák a tagállamokba;

14. tudomásul veszi azt a javaslatot, hogy 2016-ban terjeszsenek elő „értékelést” a TPK végrehajtásáról, de hangsúlyozza, hogy helyezett inkább teljes körű (a javasolt értékelést is magában foglaló) féldős felülvizsgálatot kellene végezni 2017-ben, amely lehetőséget adna arra, hogy a kiadásokat a felmerülő prioritások alapján bizonyos korlátok között kiigazítsák;

⁽¹⁾ A költségvetési adatok nem kifizetésekre, hanem kötelezettségvállalásokra vonatkoznak.

15. megerősíti, hogy az RB határozottan ellenzi a makrogazdasági feltételeesség bármilyen formáját, mivel ez oda vezethet, hogy a nemzeti kormányok gazdasági döntései miatt felfüggesztésre kerülnek a helyi és regionális önkormányzatoknak szánt támogatások;

16. támogatja azonban, hogy kizárólag azokat az előzetes feltételeket vezessék be az uniós programok irányításába, amelyek nem az uniós jogszabályok végrehajtását, hanem inkább a programok hatékonyabbá tételét és a tényleges technikai és adminisztratív kapacitás felmérését szolgálják. A stratégiák, tervek vagy intézkedések előzetes feltételként való kidolgozásának követelménye azonban nem jelentheti azt, hogy a támogatások – azokat a terveket is ideértve, amelyek nem részesülnek uniós társfinanszírozásban – ezek későbbi teljesítésétől függenek, mivel ez veszélyeztetné az arányosság és a szubszidiaritás elvét;

17. kéri, hogy az egyes tagállamok és helyi és regionális önkormányzataik közötti formális partnerségi megállapodások megkötése az Európai Bizottság által ellenőrizendő konkrét előzetes feltétel legyen;

18. hangsúlyozza, hogy az utólagos feltételeket és a támogatások felfüggesztésének eszközét csak világosan meghatározott feltételek között volna szabad alkalmazni, ha az eredmények messze elmaradnak az elvárásoktól, emellett kéri, hogy a már jóváhagyott pénzüsszegek visszakövetelésekor vegyék tekintetbe a belföldi körülményeket. Hasonlóképpen szoros együttműködést kell kialakítani a nemzeti hatóságokkal és a regionális önkormányzatokkal is ezeknek az utólagos feltételeknek a meghatározása érdekében, valamint hogy elkerülhető legyen az, hogy a támogatás felfüggesztése olyan kritériumoktól függjön, amelyek nem feltétlenül objektívek vagy mérhetőek;

19. kiemeli, hogy az eredményekről és célokról a helyi és regionális önkormányzatokkal egyetértésben kell megállapodni, és arra kell törekedni, hogy minél kevesebb legyen az új adminisztratív teher. Az *eredmények* mérése felé történő elmozdulásnak oda kell vezetnie, hogy megszűnik a ráfordítások és *hozamok* részletes mérésének jelenlegi rendszere. A feltételek bevezetése megkívánja, hogy az érdekeltet világosabb és jobb tájékoztatást kapjanak a rendszer gyakorlati működéséről;

20. hangsúlyozza, hogy az új uniós többéves pénzügyi keretnek teljes mértékben meg kell felelnie az erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás elvének, és kéri, hogy alaposabban elemezzék az uniós költségvetésből származó támogatások segítségével finanszírozott beruházások szénlábnymát;

1. fejezet – Intelligens és inkluzív növekedés

Javaslatok a kohéziós politikával kapcsolatban

21. támogatja, hogy a javaslat szerint a kohéziós politika legyen páneurópai jellegű, azaz az összes régióra terjedjen ki, továbbá a legtöbb pénzeszközt a szegényebb régiók kapják, de a nagyobb jólétet élvező régiók számára is lehetővé kell tenni, hogy tovább dolgozzanak gondjaik megoldásán. Az RB üdvözlí,

hogy az Európai Bizottság kifejezetten utal a gazdasági, társadalmi és területi kohézióra mint az 1. költségvetési jogcím egyik részleges felső határára, de sajnálja, hogy mozgásteret nem irányoz elő, amely pedig lehetővé tenné, hogy megnöveljék az adott részleges felső határon belüli pénzeszközöket, ha másutt a vártnál kevesebb eszközt költöttek el;

22. megjegyzi továbbá, hogy a strukturális alapok számára javasolt összeg (336 milliárd euró az ERFA, az ESZA és a kohéziós alap számára, de az „Európai összekapcsolódási eszköz” nélkül) 3 %-kal kevesebb, mint a jelenlegi 347 milliárdos keret. Azt a célt kellene kitűzni, hogy a jelenlegi kerettel reálértékben legalábbis megegyező finanszírozást biztosítsunk a strukturális alapokhoz tartozó programok számára;

23. elutasítja azt a javaslatot, hogy a gazdagabb régiók az ESZA-n kívüli strukturális alapokból származó „teljes” allokációjukat „mindenekelőtt” az energiaügyekre, a kkv-k fejlesztésére és az innovációra fordítsák. Alapvetően fontos ugyan, hogy minden egyes operatív programon belül legyenek bizonyos hangsúlyok, de az európai régiók változatossága és a rájuk váró feladatok különbözősége miatt az ilyen korlátozások uniós szinten nem biztosítanak hozzáadott értéket. Fontos, hogy szabadabban lehessen válogatni az Európa 2020 stratégia tematikus célkitűzéseinek gazdagabb menüjéből;

24. megerősíti, hogy az RB ellenzi a kohéziós politika forrásai 5 %-ának teljesítéséhez kötött tartalékként javasolt elkülönítését. Figyelembe véve, hogy a tartalékot előre meghatározott nemzeti keretösszegek alapján osztják el, fennáll annak a veszélye, hogy ez olyan helyzethez vezet, amely minden fél számára kedvezőtlen. Ha a teljesítési feltételeket nem teljesítik, (aminek objektív és külső okai is lehetnek), a teljesítéshez kötött tartalék céljaira elkülönített összeg egyszerűen elveszik. A program sikeres végrehajtása önmagában is elegendő jutalom, és inkább megelőző intézkedésekre, például az intézményi kapacitásépítéshez nyújtandó technikai segítségre kellene eszközöket elkülöníteni;

25. támogatja azt a TPK-val kapcsolatos javaslatot, hogy vezessenek be új „átmeneti” kategóriát az olyan régiókra, amelyek GDP-je az uniós átlag 75 %-a és 90 %-a között van, és üdvözli azt a javaslatot, hogy hozzanak létre biztonsági hálót a konvergenciatámogatástól eleső régiók számára. Hangsúlyozza azonban, hogy a gazdasági körülményeket csak sokéves elmaradással tükröző GDP-adatok használata rontja a kohéziós politika hitelét;

26. az Európai Bizottságnak figyelembe kell vennie azt a számos régiót, amelyek GDP-je a 2006–2008-as referencia-időszak óta csökkent. Ezt azáltal teheti meg, hogy kihasználja a javasolt pénzügyi keret rugalmasságait: alkalmazza a TPK végrehajtására vonatkozóan javasolt tanácsi rendelet 5. cikkében foglalt kiigazítási eljárást, és 2017-ben felülvizsgálja a többéves pénzügyi keretet. A programozási dokumentumokban tekintettel kell lenni a gazdasági visszaesés eltérő regionális hatásaira;

27. megerősíti, hogy az Európai Szociális Alap (ESZA) az uniós kohéziós politika szerves része kell, hogy maradjon. Az ESZA végrehajtása valóban eredményesebb, ha területi szinten, integrált, helyi alapú programok révén, nem pedig nemzeti szinten, különálló tematikus vagy ágazati programok útján kerül rá sor;

28. kiemeli: fontos, hogy a nemek közötti egyenlőséget és egyenjogúságot az EU-ban és a harmadik országokban is támogassák azáltal, hogy elegendő forrást különítenek el az ESZA, az Európai Fejlesztési Alap és más szociális programok számára;

29. üdvözli azt a javaslatot, hogy a Kohéziós Alapból elkülönített támogatás továbbra is a támogatható (azaz az uniós átlag 90 %-ánál alacsonyabb GNI-vel rendelkező) tagállamok nemzeti szintű kohéziós összfinanszírozásának egyharmadát tegye ki;

30. támogatja az „Európai területi együttműködés” költségvetésének 9 milliárd euróról 13 milliárd euróra történő növelését, és rámutat az INTERREG és egyéb olyan programok jelentős európai hozzáadott értékére, amelyek a közös problémák és feladatok megoldása érdekében együttműködésre ösztönzik az európai régiókat;

31. határozottan támogatja azt a javaslatot, hogy hozzanak létre közös stratégiai keretet, amely a területi dimenzióval rendelkező legfontosabb uniós alapokra vonatkozó stratégiai iránymutatások egybefogását eredményezi. A különféle alapok közös végrehajtási gyakorlatainak és eljárásainak biztosításához azonban a közös stratégiai keretnek többet kell nyújtania annál, mint hogy stratégiai szinten összehangolja az egyes alapokat;

32. egyetért azzal a megközelítéssel, hogy a kohéziós allokációk felső határát olyan szinten állapítsák meg, amely tükrözi az aktuális végrehajtási rátát és a tényleges forrásfelvételi képességeket az egyes tagállamokban, de hangsúlyozza, hogy az új határt olyan szinten kell meghatározni, amely minden tagállam számára lehetővé teszi az eredményes kohéziós politikát; Mindezekelőtt az a fontos, hogy a támogatásfelvétel javasolt felső határa egyetlen tagállamban se eredményezzen olyan kötelezettségvállalási szinteket, amelyek alacsonyabbak a 2007–2013-as időszak (inflációval kiigazított) tényleges kiadásainak szintjénél;

33. határozottan kéri a partnerségi elv megvalósítását, aktív támogatását és szigorú érvényesítését. Az RB a stratégiai programtervezés lehetőségeként üdvözli a partnerségi szerződések eszközét, hangsúlyozza azonban, hogy a partnerségi szerződések konkrét megvalósítása során figyelembe kell venni a szubszidiaritást és a hatáskörök tagállamokon belüli felosztását. E szerződések hatályának ezért továbbra is a kohéziós politika intézkedéseire kell korlátozódnia. A strukturális alapok programjainak és az ezekkel összefüggő partnerségi szerződéseknek az előkészítésekor, végrehajtásakor, nyomon követésekor és

értékelésekor az illetékes helyi és regionális önkormányzatokat a nemzeti hatóságok egyenrangú partnereiként kell kezelni. Fontos, hogy a partnerségi megállapodások formalizálásához rendelkezésre álljon a helyi, regionális és nemzeti hatóságok közötti területi paktumok lehetősége is a nemzeti kormányokkal való együttműködésben;

34. ismételten kéri „polgári kötvények” bevezetését és népszerűsítését a településfejlesztés támogatása érdekében. A polgári kötvényeknek köszönhetően az uniós támogatást élvező projektek további pénzügyi támogatást kaphatnának a polgároktól vagy más közpénzekből – cserébe a garantált és tisztes haszonért;

35. hangsúlyozza továbbá, hogy olyan helyi energiamegoldásokat kell kidolgozni, amelyek az „Intelligens városok” kezdeményezés révén elősegítik a tiszta és hatékony energiaellátást, és kéri, hogy a helyi és regionális önkormányzatok kapjanak nagyobb támogatást, különösen az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló helyi és regionális cselekvési tervek kidolgozásához szükséges szaktanácsadáshoz. Ösztönözni kell továbbá az ötletek kölcsönös átadását. E tekintetben rámutat arra a kulcszerepre, amelyet a Polgármesterek szövetsége tölt be, amelynek költségvetését növelni kellene, hogy bővíthessen az azzal kapcsolatos tevékenységi köre, hogy szaktanácsot nyújt a helyi és regionális önkormányzatok számára az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló cselekvési tervek kidolgozásához, és hogy foglalkozik olyan konkrétabb, az energiával és az erőforrásokkal összefüggő kihívásokkal, mint a vízgazdálkodási politika;

Európai összekapcsolódási eszköz

36. tudomásul veszi az európai jelentőségű közlekedési, energiaügyi és IKT-infrastrukturális beruházások támogatását célzó, 40 milliárd eurós kerettel rendelkező, új „Európai összekapcsolódási eszközre” vonatkozó javaslatot és úgy véli, hogy az érintett hálózatokon a torlódások felszámolása társadalmi szempontból jelentős hozzáadott értéket képvisel. A helyi és regionális önkormányzatokat azonban nagymértékben be kell vonni az ilyen infrastrukturális projektek felügyeletébe és irányításába. Erről a jelenleg javasolt, központosított igazgatási eljárások nem rendelkeznek;

37. emlékeztet rá, hogy támogatja, hogy infrastruktúrák finanszírozására uniós projektkötvényeket vezessenek be, és rámutat arra, hogy az ilyen kötvények igen jótékony fellendítő hatást gyakorolhatnak az EU költségvetésére. Ezeket az eszközöket azonban a strukturális alapokból történő támogatások értékes kiegészítésének kell tekinteni, és nem azok helyettesítésére kell használni;

A kutatás és az innováció finanszírozása: Horizont 2020

38. nem tartja megfelelőnek az EU jelenlegi kutatási költségvetését, ezért üdvözlí, hogy a többéves pénzügyi keret jelentősen – 53 milliárd euróról 80 milliárd euróra – növelni szándékozik a kutatás és az innováció finanszírozását. Ez közelebb viszi az EU-t az Európa 2020 stratégiában szereplő azon cél eléréséhez, hogy az „Innovatív Unió” létrehozásával összhangban az EU GDP-jének 3 %-át kutatásra és innovációra fordítsák. Az RB

különösképp szorgalmazza a „Tudás régiói” program megerősítését, ugyanakkor létfontosságúnak tartja, hogy felgyorsítsák a kutatási eredmények piaci alkalmazását. Az RB támogatja az olyan klasztertevékenységek és egyéb helyi partnerségek számára nyújtható támogatás növelésének elgondolását, amelyek hozzájárulnak az innovációs potenciál megerősítéséhez;

39. támogatja a Horizont 2020 nevű, kutatási és innovációs célú közös stratégiai keret létrehozását, mivel ennek révén mód nyílna az ezen a területen alkalmazott különféle finanszírozási programok – amilyen a kutatási keretprogram (FP7) és a versenyképességi és innovációs program (CIP) – egyszerűsítésére és egyesítésére. Az RB azonban rámutat arra, hogy a kutatási és innovációs közös stratégiai keretet megfelelően össze kellene hangolni a területi alapok számára javasolt közös stratégiai kerettel;

Oktatás, képzés és ifjúságügy

40. üdvözlí az uniós oktatási, képzési és ifjúságügyi (beleértve a sportot is) programok finanszírozásának növelésére irányuló javaslatot, amelynek értelmében e területek költségvetése 15 milliárd euróra nőne. Ezeknek a programoknak a költségvetését ki kellene egészíteni az ESZA keretéből. Az RB különösen kedvezően fogadja azt az egyszerűsítési és egyszerűsítési törekvést, melynek alapján – egyszerűsített eljárásokkal – a különféle jelenlegi ifjúságügyi, oktatási és képzési programokat egyetlen integrált programban fognák össze. Az „Education Europe” programnak azonban nem csupán a felsőoktatási hallgatókat kellene céloznia, hanem foglalkoznia kellene az iskolai lemorzsolódás összetett jelenségével is, amelynek kezelésében a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak. Az RB ezenkívül hangsúlyozza, hogy a kulturális és kreatív ágazatok gazdasági és társadalmi jelentősége egyre nő, és rámutat arra, hogy ezeket az ágazatokat megfelelően támogatni kell az ERFA és az ESZA keretében;

41. sürgetően szükségesnek tartja, hogy a támogatási programok átstrukturálásakor továbbra is gondoskodjanak a fiatalok szükségleteihez igazodó ifjúsági támogatásról. Ennek az új integrált programnak a jelenlegi „Cselekvő ifjúság” program kedvező alapjaira kell épülnie. Az EU ifjúsági stratégiájával összhangban támogatnia kell az ifjúsági és szakmai csereprogramok kiépítésén túl az ifjúság megerősített közreműködését is az európai demokratikus életben;

2. fejezet – Fenntartható növekedés: természeti erőforrások

42. tudomásul veszi, hogy a strukturális alapokhoz hasonlóan a közös agrárpolitika (KAP) finanszírozására javasolt keret is csökken (396 milliárd euróról 372 milliárd euróra). Rámutat azonban, hogy a KAP, amely mind az 1., mind a 2. pillérre kiterjed, továbbra is nagyobb kiadási tételt képvisel a költségvetésben, mint a strukturális alapok számára javasolt 336 milliárd euró;

43. úgy véli, hogy mivel a KAP-tól egyre inkább elvárják, hogy ne csupán az élelmiszer-szükségletekről gondoskodjék, hanem Európa legfontosabb céljainak eléréséhez is járuljon

hozzá, jobban összhangba kellene hozni az Európa 2020 stratégiával annak érdekében, hogy a termelők méltányosellenszolgáltatást kapjanak olyan közjavak biztosításáért, amilyen az élelmiszerbiztonság jobb megközelítése, a természeti erőforrások fenntartható kezelése, a biodiverzitás védelme, az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az összes vidéki terület rehabilitációja;

44. különösen üdvözlí, hogy az Európai Bizottság nem kívánja egy külön az éghajlatváltozásra vonatkozó ágazati alap felállításával tovább szaporítani az uniós pénzügyi alapok számát, hanem inkább egy, az 1. pillér keretében eszközölt kiadások 30 %-ának környezetbarátabbá tételében megnyilvánuló integráltabb, ágazatközi megközelítés mellett döntött, hangsúlyozza azonban, hogy a környezetbarátabbá tételre vonatkozó megközelítés nem vezethet a tagállamok agrár-környezetvédelmi programjainak kiüresedéséhez;

45. üdvözlí a KAP környezetbaráttá tétele iránti elkötelezettséget; kéri, hogy a KAP környezetbaráttá tétele tartalmazzon egyértelmű, kötelező jellegű és részletes kritériumokat a kedvezményezettek számára a talajvédelem és a felszín alatti vizek hatékony felhasználása terén, valamint az összes, környezeti szempontból káros támogatás eltörlésére irányuló lépéseket;

46. üdvözlí a kifizetések konvergenciájára és a közvetlen kifizetések felső határértékének bevezetésére vonatkozó javaslatokat, amelyek eredményeképpen a tagállamok között várhatóan igazságosabb forráskiutalási rendszer alakul ki. Az RB azt a javaslatot is teljes mértékben támogatja, amely nagyobb rugalmasságot tenne lehetővé a KAP két pillére, a közvetlen kifizetések és a vidékfejlesztés között;

47. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a mezőgazdasági ágazat válságai esetére javasolt 3,5 milliárd eurós tartalék, amely kibővítené az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap hatókörét, azt illusztrálja, hogy az Európai Bizottság előnyösebbnek tartja a válaszcélú, mint a megelőző intézkedéseket, és úgy véli, hogy a válságok ellen a költségvetési rugalmasság fokozásával kell fellépni, nem pedig egyre több különféle, a többéves pénzügyi kerethez nem tartozó tartalék, pénzügyi alap és vészhelyzeti eszköz létrehozásával. Úgy véli e tekintetben, hogy a közös agrárpolitika életképessége nem választható el az áringadozás ellen küzdő, továbbá a termelők és a fogyasztók számára egyaránt stabil árakat garantáló piacszabályozási mechanizmusok megőrzésétől;

48. sajnálattal állapítja meg, hogy a vidékfejlesztési költségvetési keret (90 milliárd euró) továbbra is aránytalanul alacsony marad a közvetlen kifizetések keretéhez képest, helyesli viszont, hogy az EMVA szorosabban kötődni fog a közös stratégiai keret többi területi alapjához. A KAP és a kohéziós politika nem vizsgálható egymástól elkülönítve, és az eddiginél szorosabban össze kell őket hangolni. A „tengelymegközelítés” felszámolása kapcsán az RB hangsúlyozza, hogy az egyéb, nem mezőgazdasági projekteknek, mint pl. a vidéki térségekben a társadalmi integráció elősegítésére, a szegénység visszaszorítására és a gazdaság fejlesztésére irányulóknak (új 6. prioritás) a jövőben sem szabad kevesebb figyelmet kapniuk;

49. kéri, hogy a leginkább rászoruló személyek számára indított élelmiszersegély-programot olyan szinten folytassák, amelyik nem alacsonyabb a jelenlegi programozási időszak

szintjénél. Ha a programmal kapcsolatos hatáskör a közös agrárpolitikától az Európai Szociális Alaphoz kerül, akkor a finanszírozási eszközöket is megfelelően át kell csoportosítani a költségvetési struktúrában belül;

50. aggódik amiatt, hogy a halászati politikának az Európai Tengerügyi és Halászati Alap keretében az integrált tengerpolitikába történő bevonása azzal járhat, hogy csökken a halászat finanszírozási szintje. A halászattal foglalkozó közösségek előtt álló kihívások fényében nem helyes egy ilyen csökkentés;

51. hangsúlyozza a LIFE+ program értékét, és üdvözlí, hogy a program finanszírozási kerete 3,2 milliárd euróra emelkedett.

3. fejezet: Biztonság és uniós polgárság

52. üdvözlí az ehhez a fejezethez tartozó költségvetési javaslatokat, és hangsúlyozza a megfelelő forrásokkal ellátott bevándorlási, menekültügyi és biztonsági költségvetési keret fontosságát. Az RB különösen azt emeli ki, hogy az EU külső határait összehangoltan kell kezelni, és üdvözlí azokat a javaslatokat, amelyek egy közös európai menekültügyi rendszer kiépítésére irányulnak – ez egyértelműen olyan terület, ahol az uniós szintű együttműködés jelenti az egyetlen megoldást. Megfelelő egyensúlyt kell azonban találni egyrészt a kiadások biztonságához (ideértve a belső biztonságot is) és határokhöz kapcsolódó területei, másrészt pedig az olyan témákban történő kiadások között, mint a migránsok beilleszkedése vagy a menedékkérők fogadási feltételei, ahol a helyi és regionális önkormányzatok egyértelmű értéktöbbletet nyújthatnak;

53. kiemeli annak jelentőségét, hogy megfelelő forrásokat biztosítsanak az alapvető jogok, a demokrácia és az európai polgárság kialakítására irányuló erőfeszítésekben való állampolgári részvétel előmozdítására, és ezért központi jelentőséget tulajdonít annak, hogy az Európa a polgárokért programban hangsúlyozzák a partnerségeket az uniós szintű civil társadalom támogatása érdekében;

54. úgy véli, hogy az EU biztonsága szorosan összefügg a demokrácia, a jó kormányzás és a jogállamiság mind az Unión belül, mind pedig az EU-n kívüli országokban történő támogatásával, és hogy az EU-nak világszerte ezeknek az értékeknek az előmozdítására kell törekednie;

55. rámutat az uniós közegészségügyi program részére javasolt 396 millió eurós keret fontosságára, és hangsúlyozza, hogy az egészségügyi szolgáltatások területén megfelelő pénzügyi forrásokat kell biztosítani a szociális, biológiai és technológiai innováció számára. Az RB megjegyzi, hogy az egészségügyi és szociális ellátásra fontos szerep járul a jövőben a foglalkoztatás jelentős hajtóerejeként, ezért hangsúlyozza, hogy az egészség terén mutatkozó egyenlőtlenségek kezelését költségvetési prioritásnak kell tekinteni;

56. kiemeli a Kreatív Európa Program számára javasolt 1,6 milliárd euró jelentőségét, és hangsúlyozza, hogy elegendő forrásnak kell rendelkezésre állnia valamennyi szereplő számára a kulturális és kreatív ágazatokban, amelyek számottevően hozzájárulnak az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek megvalósulásához;

4. fejezet – Globális Európa

57. rámutat arra, hogy az EU-nak jelentős súlya van nemzetközi szinten, nagyobb, mintha a tagállamok súlyát összeadnánk, és hogy az EU előtt álló kihívások átfogó választ kívánnak. Az RB ezért üdvözlí, hogy a szomszédsági politika és a fejlesztési együttműködés költségvetési kerete 36 milliárd euróra emelkedik;

58. támogatja az Európai Bizottságnak az eszközök ésszerűsítésére vonatkozó javaslatát, amely a bővítés kapcsán egy egyetlen egységes előcsatlakozási eszköz létrehozásával történne;

59. megismétli azt a kérését, hogy tegyék lehetővé az európai szomszédságpolitika tagországaiban működő helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy pénzügyi támogatásban részesüljenek a megfelelő testületekben való részvételükért;

60. kiemeli elkötelezettségét a szegénység visszaszorítása és elsősorban a 2015-ig teljesítendő millenniumi fejlesztési célok iránt, és támogatja azt a célkitűzést, hogy a tagállamok GNP-jének 0,7 %-át fordítsák a tengerentúli fejlesztés céljaira. Különösképpen hangsúlyozza azt a fontos szerepet, amelyet a humanitárius segélynyújtás koordinált megközelítésének biztosításában játszik az EU, és felkéri a tagállamokat, hogy hozzanak intézkedéseket fejlesztési felajánlásaik teljesítésének biztosítása érdekében;

5. fejezet – Adminisztráció

61. hangsúlyozza, hogy folyamatosan törekedni kell a hatékony adminisztrációhoz köthető megtakarítási lehetőségek feltárására és alkalmazására valamennyi uniós intézményben és konzultatív szervben, annak a fontos szerepnek az aláírása nélkül, amelyet ezek az intézmények és testületek játszanak az európai célok megvalósításában;

62. kiemeli, hogy átszervezések, intézményközi együttműködés, valamint az intézményi tevékenységeknek az elektronikus megoldások integrált alkalmazása révén történő jobb szervezése révén jelentős megtakarításokat lehet elérni;

A többéves pénzügyi kereten kívüli források és a kiigazító mechanizmusok

63. nem támogatja, elviekben sem, hogy az EU fő kiadási területeinek, többek között az Európai Fejlesztési Alapnak (EFA), a Globalizációs Alkalmazkodási Alapnak vagy a globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés (GMES) programjának a finanszírozását – amelyek más eszközökkel együtt 58 milliárd eurónyi kiadást jelentenek az Unió számára – a többéves pénzügyi kereten kívül oldják meg. Ez korlátozza a parlamentáris demokrácia működését, és árt az átláthatóságnak. Alapvetően, hogy az EU valamennyi kiadási tételét, a hosszabb távra tervezetteket és azokat is, amelyek megvalósítása elmaradhat, ugyanolyan feltételekkel kell megvitatni, mint a többéves pénzügyi keretet;

64. támogatja a kedvezmények és a korrekciók igen összetett rendszerének bejelentett egyszerűsítését, és üdvözlí, hogy az

átalányösszegek formájában megvalósuló új korrekciók időben korlátozottak, és üdvözlí az Európai Bizottság javaslatát, amely a jelenlegi kedvezményrendszereket egy általános korrekciós mechanizmussal kívánja helyettesíteni. Egy ilyen korrekciós mechanizmusnak minden esetben biztosítania kell, hogy a pozíciók nem növekednek, és ennek következtépp a tagállamok között igazságos egyensúly jön létre. Egy sor korrekciós mechanizmus automatikusan érvényét veszti 2013-ban, az Egyesült Királyságnak nyújtott korrekciónak, valamint az ehhez a korrekcióhoz kapcsolódóan Németországnak, Hollandiának, Ausztriának és Svédországnak biztosított kedvezményeknek viszont mindezidáig nincs lejáratú idejük. Az RB azonban úgy véli, hogy csak akkor lehet a korrekciós mechanizmusok felülvizsgálatát végrehajtani, ha kezelik ezeknek a háttérben álló jogos indokokat is;

Az EU saját forrásai

65. meg van róla győződve, hogy a nemzeti hozzájárulásokat az EU saját forrásainak a bevezetésével kell helyettesíteni, és emlékeztet arra, hogy valamennyi tagállam és nemzeti parlament csatlakozott az EUMSZ 311. cikkéhez, amelynek értelmében az EU költségvetését teljes mértékben saját forrásokból kell finanszírozni. Az RB támogatja ezért azokat a kezdeményezéseket, amelyek csökkentenék a tagállamok közvetlen hozzájárulását az EU költségvetéséhez, miközben növelnék az EU rendelkezésére álló saját forrásokat a jövőbeli kihívások kezelése érdekében;

66. támogatja ezért a hozzáadottérték-adón alapuló új forrás bevezetésére vonatkozó európai bizottsági javaslatokat. Ezek a javaslatok bár ambiciózusak, igencsak szükségesek;

67. üdvözlí egy uniós szinten összehangolt, a pénzügyi tranzakciókra kivetett adó bevezetésére irányuló javaslatot. A pénzügyi ágazat megadóztatása jelentősen hozzájárulna a nagyobb mértékű igazságossághoz, és a pénzügyi tevékenységek számának korlátozását eredményezné;

68. úgy véli, hogy az Unió költségvetését finanszírozó bármely új rendszernek biztosítania kell a tisztességet, a gazdasági stabilitást, a szolidaritást, az átláthatóságot és az egyszerűséget elvét, és ezt valamennyi tagállamra alkalmazni kell. Ennek céljából alapos hatásvizsgálatra és megvalósíthatósági tanulmányra van szükség, mielőtt megállapodás születne bármilyen új saját forrásról. Ennél is fontosabb, hogy vitát kell indítani a tagállamokon belül, a helyi és regionális önkormányzatok szoros közreműködésével;

Eljárás és menetrend

69. üdvözlí, hogy a többéves pénzügyi keret konkrét rendelkezéseket tartalmaz arra az esetre, ha elfogadására 2012 végéig nem kerülne sor, bár elismeri, hogy ez alapján véve nem igazán hat ösztönzőleg arra, hogy a megállapodás időben megszülessen. Az RB ezért sürgeti, hogy az uniós intézmények a tervezett menetrendnek megfelelően állapodjanak meg a javaslatokról;

70. sajnálatát fejezi ki, hogy többéves pénzügyi keret vonatkozásában az Európai Parlament a teljes együttdöntési hatáskör helyett még mindig csak a hozzájárulás hatáskörével fog rendelkezni, ami azt jelenti, hogy nem módosíthatja hivatalosan a javaslatokat. Felkéri ezért a Tanácsot és az Európai Bizottságot, hogy megerősített együttműködési mechanizmusok kialakítása révén biztosítsa a lehető legnagyobb mértékű közreműködést a Régiók Bizottságának és az Európai Parlamentnek;

71. fenntartja magának a jogot, hogy a többéves pénzügyi keretről folytatott tárgyalások előrehaladtával 2012-ben felülvizsgálhatja jelen véleményét.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(2) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Figyelembe véve azt, hogy a középtávú beruházások előkészítéséhez és megvalósításához kiszámíthatóság szükséges, a pénzügyi keret időtartamát 2014. január 1-től kezdve hét évre kell megállapítani, az időszak közepén pedig értékelni kell a pénzügyi keret végrehajtását. Az értékelés eredményeit a pénzügyi keret hátralévő három évében figyelembe kell venni.	Figyelembe véve azt, hogy a középtávú beruházások előkészítéséhez és megvalósításához kiszámíthatóság szükséges, a pénzügyi keret időtartamát 2014. január 1-től kezdve hét évre kell megállapítani, az időszak közepén pedig <u>értékelni felül kell vizsgálni</u> a pénzügyi keret végrehajtását. Az <u>értékelés felülvizsgálat</u> eredményeit a pénzügyi keret hátralévő három évében figyelembe kell venni.

Indokolás

Lásd a véleménytervezet 13. pontját.

A Régiók Bizottsága 2011. október 24-én levelet kapott a Tanács titkárságától, amelyben felkérték vélemény készítésére a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról (COM(2011) 398 végleges). Ennek a véleménytervezetnek a célja, hogy e felkérésnek eleget tegyen.

2. módosítás

(8) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A „Kohézió a növekedésért és foglalkoztatásért” alfejezet nemzeti keretösszegeit a bruttó hazai termék (a továbbiakban: GDP) 2011. tavaszi előrejelzéseire alapozva állapították meg. Az előrejelzési bizonytalanságokra és a tagállamok korlátozott összegeire gyakorolt hatásra való tekintettel félidőben össze kell hasonlítani a becslült és a tényleges GDP összegét, és értékelni kell a keretösszegekre az eltérés által gyakorolt hatást. Amennyiben a 2014–2016-os időszakban a GDP összege több mint +/- 5 %-kal eltér a 2011-es becsléstől, akkor a 2018–2020-as időszakra ki kell igazítani az érintett tagállam számára meghatározott keretösszeget. Meg kell állapítani e kiigazítás szabályait.	A „Kohézió a növekedésért és foglalkoztatásért” alfejezet nemzeti keretösszegeit a bruttó hazai termék (a továbbiakban: GDP) 2011. tavaszi előrejelzéseire alapozva állapították meg. Az előrejelzési bizonytalanságokra és a tagállamok korlátozott összegeire gyakorolt hatásra való tekintettel félidőben <u>felülvizsgálatot kell végezni, összehasonlítva</u> a becslült és a tényleges GDP összegét, és <u>értékelni kell</u> a keretösszegekre az eltérés által gyakorolt hatást. Amennyiben a 2014–2016-os időszakban a GDP összege több mint +/- 5 %-kal eltér a 2011-es becsléstől, akkor a 2018–2020-as időszakra ki kell igazítani az érintett tagállam számára meghatározott keretösszeget <u>minden olyan további erőforrással, amely az olyan régiókba irányul, ahol a GDP a legnagyobb mértékű csökkenést mutatja.</u> Meg kell állapítani e kiigazítás szabályait.

Indokolás

Lásd a véleménytervezet 20. pontját.

A Régiók Bizottsága 2011. október 24-én levelet kapott a Tanács titkárságától, amelyben felkérték vélemény készítésére a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról (COM(2011) 398 végleges). Ennek a véleménytervezetnek a célja, hogy e felkérésnek eleget tegyen.

3. módosítás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ha a 2018-as évre vonatkozó technikai kiigazítás során megállapításra kerül, hogy valamely tagállam esetében a 2014–2016 közötti időszakra vonatkozó kumulált bruttó hazai termék (GDP) $\pm$ 5 %-nál nagyobb mértékben tért el a kohéziós politikai keretösszegeknek a tagállamok számára a 2014–2020 közötti időszakra történő megállapításához 2011-ben becsült kumulált GDP-től, a Bizottság az érintett tagállam esetében a szóban forgó időszakra kiigazítja a kohézió támogatására szolgáló alapokból allokált összegeket.	Ha a 2018-as évre vonatkozó technikai kiigazítás során megállapításra kerül, hogy valamely tagállam esetében a 2014–2016 közötti időszakra vonatkozó kumulált bruttó hazai termék (GDP) $\pm$ 5 %-nál nagyobb mértékben tért el a kohéziós politikai keretösszegeknek a tagállamok számára a 2014–2020 közötti időszakra történő megállapításához 2011-ben becsült kumulált GDP-től, a Bizottság az érintett tagállam esetében a szóban forgó időszakra kiigazítja a kohézió támogatására szolgáló alapokból allokált összegeket. <u>Ezek a források azokba a régiókba irányítandók, amelyek GDP-je a legnagyobb mértékű csökkenést mutatja.</u>

Indokolás

Lásd a véleménytervezet 20. pontját.

A Régiók Bizottsága 2011. október 24-én levelet kapott a Tanács titkárságától, amelyben felkérték vélemény készítésére a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatról (COM(2011) 398 végleges). Ennek a véleménytervezetnek a célja, hogy e felkérésnek eleget tegyen.

4. módosítás

15. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2016-ban a Bizottság értékeli a pénzügyi keret végrehajtását, és adott esetben javaslatokat tesz.	2016-ban 2017-ben a Bizottság (a javasolt értékelést magában foglaló) féldícs felülvizsgálatot végez értékeli a pénzügyi keret végrehajtásáról, és adott esetben javaslatokat tesz.

Indokolás

Világossá teszi, hogy az értékelés a javasolt teljes körű féldícs felülvizsgálat része lesz, tehát nem két külön eljárásról van szó.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 14-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Energiahatékonyság

(2012/C 54/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- felhívja a figyelmet arra, hogy az energiahatékonysági intézkedések végrehajtása során rendkívül fontos a különféle kormányzási szintek hatásköreinek és a szubszidiaritás elvének a tiszteletben tartása;
- üdvözli a szóban forgó irányelvjavaslatot és az Európai Bizottságnak az energiahatékonyságra vonatkozó intézkedéseit, amelyek a 20 %-os primerenergia-megtakarítási célkitűzés 2020-ig történő elérésére irányulnak;
- úgy véli, hogy az energiahatékonyságról szóló irányelvjavaslatban több hiányosság és probléma található, különösen a következőkkel kapcsolatban:
 - a bevezetett intézkedések alkalmazási területeinek korlátozása,
 - a regionális és helyi szereplők szerepének alulértékelése;
 - a fogyasztók saját energiafogyasztással kapcsolatos valós idejű tájékoztatásának előmozdítását célzó intézkedéseken túlmenően a polgárok figyelemfelkeltésére irányuló intézkedések hiánya;
 - ellenzi az irányelv azon javaslatát, amely az állami szektor számára évi 3 %-os épületfelújítási arányt, valamint jó energiahatékonyságú termékek, szolgáltatások és épületek beszerzését írja elő.

Előadó	Jean-Louis JOSEPH (FR/PES), La Bastidonne község polgármestere
Referenciaszöveg	Az energiahatékonyságról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatá-lyon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslat
	COM(2011) 370 végleges

I. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

A. Általános megjegyzések

1. hangsúlyozni kívánja az energiahatékonyság területén az európai szintű fellépések hozzáadott értékét, melyekre azért van szükség, hogy a megtakarítási célok végrehajtásakor biztosítsák az egyes intézkedések koherenciáját és hatékonyságát, valamint megakadályozzák az egyes tagállamok közötti versenytorzulásokat. Az RB emellett arra is rávilágít, hogy e fellépéseket természetesen nemzeti, regionális és helyi szinten kell végrehajtani. Felhívja ezért a figyelmet arra, hogy az energiahatékonysági intézkedések végrehajtása során rendkívül fontos a különféle kormányzási szintek hatásköreinek és a szubszidiaritás elvének a tiszteletben tartása;

2. úgy véli, hogy az energiahatékonyság kihívásai alapvető fontosságúak az éghajlatváltozás elleni küzdelem és energiafogyasztásunk kordában tartása szempontjából, és részét képezik a fenntartható, felelősségteljes és inkluzív gazdasági növekedésnek, amelynek célkitűzései továbbra is az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése és az energiaellátás biztonsága;

3. megállapítja, hogy az Európai Unió egyre nagyobb mértékben rá van utalva az energiabehozatalra egy olyan időszakban, amelyre áremelkedések jellemzők, és úgy véli, hogy a biztonságos és fenntartható energiaforrásokhoz való hozzáférés mind fontosabb szerepet játszik, és döntő hatással lesz a jövőbeni gazdasági növekedésre, valamint az „energetikai igazságosság” továbbfejlesztésére;

4. emlékeztet arra, hogy a Régiók Bizottsága már többször hangsúlyozta, hogy az erőforrások – különösen az energiaforrások – felhasználása tekintetében hatékony gazdaságra való áttérés hatalmas lehetőségeket teremt majd a gazdasági növekedés, a delokalizáció által nem fenyegetett új munkahelyek teremtése, valamint az Unió versenyképességét biztosító technológiai fejlesztések számára;

5. hangsúlyozza a „trias energetica”-modell fontosságát, amely három területre: az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére, az energiahatékonyságra, illetve a megújuló energiaforrások fejlesztésére vonatkozóan 2020-ig rögzíti a „20-20-20” célkitűzést. Az ellátás biztonsága, az energiatermelés és az energiafogyasztás szempontjából az energiahatékonyság továbbra is az éghajlatváltozás hatásainak mérséklésére irányuló európai politika sarokköve;

6. üdvözlöi a szóban forgó irányelvjavaslatot és az Európai Bizottságnak az energiahatékonyságra vonatkozó intézkedéseit, amelyek a 20 %-os primerenergia-megtakarítási célkitűzés 2020-ig történő elérésére irányulnak;

7. jelzi azonban, hogy – amint a 2011. évi energiahatékonysági terv⁽¹⁾ erről említést tesz –, az Európai Bizottság által a közelmúltban készített tanulmányok arra mutatnak, hogy az Európai Unió 2020-ig legfeljebb csak a felét tudja majd teljesíteni az energiahatékonyság terén tett kötelezettségvállalásának. E tekintetben az irányelvjavaslat téje rendkívül nagy;

8. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az irányelvjavaslat nem tartalmaz a 2020 utáni időszakra vonatkozó előrejelzést, különösen az éghajlatváltozás hatásainak 2050-ig történő mérséklésére vonatkozó, döntő fontosságú célkitűzéssel kapcsolatban (azaz, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátásai 2050-ig 80–95 %-kal csökkenjenek 1990-hez képest);

9. úgy véli, hogy az energiahatékonyságról szóló irányelvjavaslatban több hiányosság és probléma található, különösen a következőkkel kapcsolatban:

— kötelező erejű nemzeti célleírányzatok hiánya – ilyeneket legkorábban 2014-ben határoznak meg;

— a bevezetett intézkedések alkalmazási területeinek korlátozása;

— a regionális és helyi szereplők szerepének alulértékelése;

— a tagállamok arra vonatkozó lehetősége, hogy kivonják magukat a kötelező erejű intézkedések, különösen az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerekre vonatkozó intézkedések és a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelésre vonatkozó fejlesztési tervek bevezetésével kapcsolatos kötelezettségek alól;

— a fogyasztók saját energiafogyasztással kapcsolatos valós idejű tájékoztatásának előmozdítását célzó intézkedéseken túlmenően a polgárok figyelemfelkeltésére irányuló intézkedések hiánya;

— a piaci szereplők, különösen az energiahatékonysággal foglalkozó különböző szakmai testületek szakértői és szakemberei képzésének fejlesztésére és támogatására irányuló intézkedések hiánya;

⁽¹⁾ COM(2011) 109 végleges – 2011. évi energiahatékonysági terv.

B. Az **energiahatékonyságról** szóló **irányelvjavaslat átdolgozása**

10. hangsúlyozza, hogy az irányelv a 2020. évi primerenergia-fogyasztás abszolút szintjében kifejezett, irányadó **nemzeti energiahatékonysági célkitűzés** megállapítását írja elő a tagállamoknak. Az Európai Bizottságnak a nemzeti célőirányzatok összegét figyelembe véve 2014. június 30-ig kell értékelnie, hogy az Európai Unió a 2020-ig terjedő időszakban elérheti-e a primerenergia-felhasználás 20 %-os csökkentésével kapcsolatos célkitűzését. E tekintetben a Régiók Bizottsága:

- a) sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az irányelv nem tartalmaz kötelező erejű nemzeti célőirányzatokat, valamint az ezekre vonatkozó, 2014-re halasztott döntés bizonytalan jellege miatt. Azt javasolja, hogy minden tagállamra vonatkozóan saját körülményeiknek megfelelő nemzeti energiahatékonysági célőirányzatokat illesszenek be az irányelvbe, amelyek referenciaként szolgálnak majd a nemzeti energiahatékonysági tervek meghatározásához, és amelyek 2014-ben kötelezővé válnak;
- b) nagyon örvendetesnek tartaná, ha az Európai Bizottság javaslatot tenne a kötelező erejű nemzeti célőirányzatok meghatározásának közös módszertanára. Ennek a módszertannak figyelembe kell vennie az egyes tagállamok sajátos helyzetét, különösen azok gazdasági teljesítményét és a korai szakaszban tett energiahatékonysági intézkedéseket;
- c) a (13) preambulumbekzdésben (?) vázolt kétlépcsős folyamatot, amely mindössze opcionális intézkedéseket és kezdetben csupán irányadó célőirányzatokat állapít meg, nem tartja elégségesnek. Ez a folyamat kétségessé teszi a 2020-ra vonatkozóan rögzített célkitűzések elérését. A Régiók Bizottsága attól tart, hogy ez a folyamat bizonytalanlanná teszi a tárgyalat irányelvjavaslatban meghatározott intézkedések hatékonyságát;

11. elutasítja az **állami szektorra, valamint az energiaszolgáltatási és -értékesítési ágazatra vonatkozóan rögzített számszerűsített célőirányzatokat**, sajnálatát fejezi ki azonban amiatt, hogy nincsenek hasonló célőirányzatok a személyszállítási és az áru fuvarozási ágazatokra, a kereskedelmi ágazatokra és azon ipari ágazatokra vonatkozóan, amelyekre nem terjed ki a kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS). Külön kiemeli a következőket:

- a) elutasítja az irányelv azon javaslatát, amely az állami szektor számára évi 3 %-os épületfelújítási arányt, valamint jó energiahatékonyságú termékek, szolgáltatások és épületek beszerzését írja elő. A Régiók Bizottsága:

(2) A (13) preambulumbekzdés nemzeti intézkedések bevezetését határozza meg a 20%-os energiahatékonysági célkitűzés elérése érdekében. Ha azonban a célkitűzés eléréséhez a politikai keret megerősítésére lenne szükség, a kötelező erejű célőirányzat-rendszert felállító kétlépcsős folyamat bevezetése a következőképpen történik: 1. a tagállamok az energiahatékonyságra vonatkozóan irányadó vagy kötelező erejű célőirányzatokat, nemzeti rendszereket és programokat határoznak meg; és 2. az Európai Bizottság az előzetesen rögzített célőirányzatok alapján értékeli a célkitűzés elérésének lehetőségét. Ha ez az értékelés kedvezőtlen lenne, az Európai Bizottságnak 2020-ra vonatkozóan kötelező nemzeti célőirányzatokat kell meghatároznia, figyelembe véve az egyes tagállamok kiindulási helyzetét, gazdasági teljesítményét és korábban tett fellépéseit.

— nyomatékosan hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni a szubszidiaritás elvét;

— ennek megfelelően úgy látja, hogy lehetővé kell tenni az energiacsökkentési célok alternatív megközelítések révén történő elérését, feltéve, hogy azok az energiafogyasztás ugyanolyan szintű csökkenését eredményezik;

— amellet foglal állást, hogy olyan ösztönzőket teremtsenek, amelyek célja megakadályozni, hogy a szociális lakások lakbéré az energia-megtakarítási munkák során növekedjen;

— kiemeli, hogy a nagyobb energiahatékonyság csak európai, nemzeti, regionális és helyi szinten mozgósított pénzeszközök, valamint az energiahatékonyságra vonatkozó szerződésekhöz, illetve az állami és a magánszektor közötti partnerségekhez hasonló eszközök segítségével lesz megvalósítható. Hangsúlyozza az olyan intézkedések bevezetésének fontosságát, amelyek a tagállamokat és a területi önkormányzatokat arra ösztönzik, hogy az energiahatékonyság területén történő beruházások előmozdítása érdekében használják ki a strukturális alapok rendelkezésre álló eszközeit; kiemelten hangsúlyozza, hogy támogatja azokat az ide vonatkozó iránymutatásokat, amelyek az Európai Bizottság többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatában szerepelnek;

— emlékeztet arra, hogy a tagállamok szintjén kiegyensúlyozott szabályozást kell kialakítani annak érdekében, hogy az energiamegtakarítást szolgáló intézkedések költségeit és nyereségét átlátható módon lehessen megosztani a háztulajdonosok és a bérlők között. Amíg nincsen ilyen szabályozás, nehéz lesz a szükséges befektetések mobilizálása;

- b) kéri a közhatóságokat, hogy fontolják meg kiegészítő célőirányzatok bevezetését, amelyek mindenekelőtt a közvilágítási és a tömegközlekedési ágazatokra terjednek ki, azzal a kikötéssel, hogy mindehhez megfelelő pénzügyi eszközöket biztosítsanak;

- c) kötelező erejű célőirányzatok bevezetését javasolja a közlekedési, valamint a szolgáltatási, kereskedelmi és ipari ágazatokra vonatkozóan, különösen olyan létesítmények esetében, amelyekre nem terjed ki a kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS);

12. üdvözlí az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek bevezetését, és különösen azokat az intézkedéseket, amelyek az energiaértékesítésük éves mennyisége 1,5 %-ának megfelelő energiamegtakarítást írnak elő az energiaszolgáltatók számára; (3) továbbá emlékeztet arra, hogy az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek bevezetésekor fontos figyelembe venni a szubszidiaritás elvét;

(3) Az irányelvjavaslat 6. cikkének (1) bekezdésében meghatározott energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek mindazokat a bevezetett intézkedéseket jelölik, amelyek biztosítják, hogy egy adott tagállam területén működő minden energiaelosztó és kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozás a megelőző naptári évben az adott tagállamban értékesített – de nem a közlekedésben felhasznált – energiamennyiség 1,5%-ával egyenlő éves energiamegtakarítást érjen el.

Sajnálatait fejezi ki:

- a) a tagállamoknak biztosított azon lehetőség miatt, hogy olyan alternatív intézkedéseket javasolhatnak, amelyek következtében a magánszektor kötelezettségei esetleg az állami szektorra hárulnak át, ami az adófizetők által viselt adóterhek növekedését idézi elő;
- b) amiatt, hogy az irányelv megkerüli azt a központi problémát, hogy miként lehetne ösztönözni az energiaelosztó és kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozásokat az értékesített energiavolumen 1,5 %-ával egyenlő éves energiamegtakarítás elérésére; és hogy az a rendelkezés, mely szerint a tagállamok „a megállapított megtakarítási kötelezettségek között támaszthatnak szociális jellegű követelményeket is” (az irányelv 6. cikkének 5. a) pontja), nem lesz elégséges ahhoz, hogy megvédjük legszegényebb polgárainkat az energiaárak további emelkedésétől;
- c) amiatt, hogy a kötelezettségi rendszerek körében legkésőbb 2013. január 1-jéig olyan alternatív intézkedésekre lehet javaslatot tenni, amelyek energiamegtakarítást eredményezhetnek a végfelhasználóknál. A Régiók Bizottsága aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ekképpen meghatározott intézkedések megkerülhetővé tehetik a kötelezettségi rendszerek tekintetében javasolt célleírányzatot;

13. hangsúlyozza, hogy a **regionális és helyi szereplők fontos szerepet töltenek be** az energiahatékonysági programok előkészítésében és végrehajtásában. A helyi lakhatási, munkaügyi, közlekedési és képzési politikákkal foglalkozó területi önkormányzatok – a polgárokkal és az összes helyi szereplővel szoros kapcsolatban állva – olyan szakpolitikákat dolgoznak ki, amelyek válaszolnak a polgárokat foglalkoztató problémákra és a területi energiahatékonysági kihívásokra, és ők tudják a legjobban befolyásolni a polgárok energiafogyasztással kapcsolatos szokásainak megváltoztatását egy olyan új korszakban, melyet az energiatermelő mikroegységek, az „intelligens hálózatok” („smart grids”) technológiája és a dinamikus árképzés jellemez. E tekintetben a Régiók Bizottsága azt javasolja, hogy a regionális és helyi szereplők részvételét olyan intézkedések révén fokozzák, amelyek:

- a) a tagállamokat olyan konzultációs folyamatok bevezetésére ösztönzi, amelyek a nemzeti tervek meghatározása során bevonják a regionális és a helyi szereplőket (alulról felfelé irányuló megközelítés), ezáltal lehetővé téve, hogy a nemzeti, regionális és helyi célkitűzésekkel és eszközökkel összhangban álló nemzeti terveket határozzanak meg;
- b) a regionális és helyi önkormányzatokat olyan regionális és helyi energiahatékonysági tervek bevezetésére ösztönzi, amelyek elősegítik például a decentralizált energiatermelést, a középületek felújítási programjait, vagy a lakóhely környéki mobilitásra és a fenntartható közlekedésre vonatkozó terveket. A Régiók Bizottsága másfelől emlékeztet a Polgármesterek Szövetsége európai kezdeményezés és a Szigetek Egyezménye kezdeményezés fontosságára, és javasolja, hogy az irányelvbe vegyenek fel olyan intézkedéseket, amelyek e kezdeményezések tagállamok általi támogatására és előmozdítására irányulnak;

- c) a regionális önkormányzatokat a helyi szereplők támogatására ösztönzi az energiahatékonysági programok bevezetésére vonatkozó lehetőségekre és az e lehetőségek megvalósulását akadályozó tényezőkre vonatkozó ismeretek gyűjtésével és ezek elemzésével kapcsolatban, valamint segítik őket a polgárok figyelemfelkeltése, a helyi programok és projektek bevezetésének támogatása és a szereplők képzése érdekében tett erőfeszítéseik terén;
- d) arra ösztönzi a regionális és helyi önkormányzatokat, hogy az energiára és az üvegházhatású gázokra vonatkozóan megfigyelőrendszereket és elszámolási rendszereket vezessenek be – amennyiben nem léteznek ilyenek – a szakpolitikai döntések eredményességének fokozása érdekében;
- e) a regionális önkormányzatokat olyan régióközi együttműködési programok támogatására vagy megerősítésére ösztönzi, amelyek elősegítik az energiahatékonysággal kapcsolatos ismeretek és tapasztalatok régiók közötti átadását;

14. emlékeztet a **polgárok figyelemfelkeltésének és tájékoztatásának** fontosságára. Az egyéni cselekvés a környezetvédelem és a polgárokat érintő energiahatékonysági intézkedések megfelelő végrehajtásának egyik alapvető eleme. A polgárok figyelemének felkeltése és tájékoztatásuk továbbra is elengedhetetlenül fontos. E tekintetben a Régiók Bizottsága:

- a) támogatja a fogyasztók saját energiafogyasztással és energiaszámlával (villany, gáz, távhő) kapcsolatos valós idejű tájékoztatásának előmozdítására hozott intézkedéseket;
- b) hangsúlyozza, hogy a személyes adatok – különösen az energiaszolgáltatókkal szembeni – védelme, valamint a végső fogyasztóknak az ilyen adatokhoz való ingyenes és könnyű hozzáférése elsőrendű fontosságú; kéri, hogy ezek az adatok a végső fogyasztók számára könnyen érthetőek és felhasználhatóak legyenek;
- c) javasolja olyan funkciókat magukban foglaló mérőrendszerek bevezetését, amelyek a végfelhasználó számára lehetővé teszik, hogy a költségeit kézben tartsa, és a fogyasztását az energiaszolgáltató által kínált díjszabási opciók függvényében csökkentse;
- d) ezzel összefüggésben sajnálja, hogy az irányelv nem határoz meg olyan kiegészítő intézkedéseket, amelyek az energiafogyasztás csökkentésének fontosságára hívják fel a polgárok figyelmét;

15. üdvözli, hogy a vállalkozások esetében előmozdítják az energiaauditokat, valamint hogy elérhető áron kínálnak auditprogramokat a végfelhasználók, illetve a kis- és középvállalkozások számára. Ugyanakkor az auditok minőségének optimalizálása érdekében a Régiók Bizottsága a következőket ajánlja:

- a) tegyenek javaslatot olyan, a szakértőknek biztosítandó képzésére, amely elismert képesítést ad, és hivatalosan elismeri a szakértők kompetenciáit;

b) az energiagazdálkodási rendszerekkel kapcsolatban kifejezetten utaljanak az európai műszaki szabványokra (EN 16001), és ezáltal mozdítsák elő az e szabványok keretében előírt tanúsítást;

c) terjesszék ki az intézkedés hatályát a közszolgáltatókra is;

d) hajtsák végre az auditok során javasolt intézkedéseket;

16. üdvözlí az **energiaszolgáltatások** fejlesztése érdekében javasolt intézkedéseket. Ugyanakkor a Régiók Bizottsága:

a) javasolja, hogy ezeket az intézkedéseket ne korlátozzák az energiahatékonyságra vonatkozó szerződésekre, és hogy az összes energiaszolgáltatást támogassák, például a fűtő- és

hűtőrendszerek kötelező időszakos felülvizsgálatát vagy a hőmérsékletszabályozó rendszerek bevezetését;

b) sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az energiahatékonyságra vonatkozó szerződések bevezetésére vonatkozóan nincsenek olyan, az adminisztrációs és jogi akadályok csökkentésére irányuló külön intézkedések, mint amilyenek az energiahatékonysági intézkedések esetében vannak;

17. emlékeztet a **képzési** szempontok fontosságára. E tekintetben hangsúlyozza, mennyire fontos, hogy a tagállamok és a regionális és helyi szereplők olyan képzéseket vezessenek be, és az ágazat olyan szakértőit és szakembereit alkalmazzák, amelyek/akik megfelelnek a tárgyalat irányelv kihívásainak.

II. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

1. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
Az irányelv közös keretrendszert hoz létre az energiahatékonyságnak az Unió egészében történő előmozdítására úgy a primerenergia-felhasználás 2020-ig 20 %-kal történő csökkentésével kapcsolatos célkitűzés teljesítése, mint az ahhoz szükséges feltételek megteremtése érdekében, hogy az ezt követő időszakban további előrelépést lehessen elérni az energiahatékonyság terén.	Az irányelv közös keretrendszert hoz létre az energiahatékonyságnak az Unió egészében történő előmozdítására úgy a primerenergia-felhasználás 2020-ig 20 %-kal történő csökkentésével kapcsolatos célkitűzés teljesítése, mint az ahhoz szükséges feltételek megteremtése érdekében, hogy az ezt követő időszakban további előrelépést lehessen elérni az energiahatékonyság terén <u>az Unió azon célkitűzésének elérése érdekében, hogy az 1990. évi szinthez képest 2050-ig 80–95 %-kal csökkentse az üvegházhatású gázok kibocsátását.</u>

Indokolás

Az Európai Bizottság 2011. március 8-án elfogadta az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, versenyképes gazdaság 2050-ig történő megvalósításának ütemtervét, ⁽⁴⁾ amely rámutatott arra, hogy jobban a közép-pontba kell helyezni az energiahatékonyságot. Az irányelvjavaslatban meghatározott energiahatékonysági intézkedések sem a 2020 utáni időszakra, sem 2050 távlatában nem készítik elő az Európai Bizottság által is elfogadott utat.

2. módosítás

2. cikk (7) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
„energiaelosztó”: az a természetes vagy jogi személy, az elosztórendszer-üzemeltetőket is beleértve, aki az energia végső fogyasztókhoz, illetve a végső fogyasztók számára energiát értékesítő elosztóállomásokhoz történő szállításáért felel;	„energiaelosztó”: az a természetes vagy jogi személy, az elosztórendszer-üzemeltetőket is beleértve, akinek <u>fő tevékenysége</u> az energia végső fogyasztókhoz, illetve a végső fogyasztók számára energiát értékesítő elosztóállomásokhoz történő szállításáért felel;

Indokolás

Ez és a 2. cikk (9) bekezdéséhez benyújtott módosító indítvány jobb meghatározást ad az „energiaelosztó” és a „kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozás” fogalmára az esetleges nem kívánt következmények elkerülése érdekében.

A bérlők részére például különböző módon számlázhatják az energiafogyasztást. Sok helyen az energiaszolgáltató társaság közvetlenül a bérlőnek állítja ki a számlát, más esetekben a tulajdonos az, aki az energiafogyasztást számlázza (külön vagy egy általános szolgáltatási díj részeként, amely számos elkülöníthető és részletezhető elemet tartalmaz).

⁽⁴⁾ COM(2011) 112 végleges.

A módosító indítvány célja a nagyobb jogbiztonság, hogy azokra, akik az épületben felhasznált energiát a bérlőknek számlázzák, ne vonatkozzanak az irányelvben foglalt, nem rájuk irányuló kötelezettségek. A kis energiaelosztó és kiskereskedelmi energiaértékesítő kisvállalkozások mentesítése (6. cikk (8) bekezdés) nem jelent elegendő biztosítékot erre.

3. módosítás

2. cikk (9) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Módosítás
„kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki energiát ad el a végső fogyasztók számára;	„kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, <u>akinek fő tevékenysége, hogy energiát ad el a végső fogyasztók számára;</u>

Indokolás

Ez és a 2. cikk (7) bekezdéséhez benyújtott módosító indítvány jobb meghatározást ad az „energiaelosztó” és a „kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozás” fogalmára az esetleges nem kívánt következmények elkerülése érdekében.

A bérlők részére például különböző módon számlázhatják az energiafogyasztást. Sok helyen az energia-szolgáltató társaság közvetlenül a bérlőnek állítja ki a számlát, más esetekben a tulajdonos az, aki az energiafogyasztást számlázza (külön vagy egy általános szolgáltatási díj részeként, amely számos elkülöníthető és részletezhető elemet tartalmaz).

A módosító indítvány célja a nagyobb jogbiztonság, hogy azokra, akik az épületben felhasznált energiát a bérlőknek számlázzák, ne vonatkozzanak az irányelvben foglalt, nem rájuk irányuló kötelezettségek. A kis energiaelosztó és kiskereskedelmi energiaértékesítő kisvállalkozások mentesítése (6. cikk (8) bekezdés) nem jelent elegendő biztosítékot erre.

4. módosítás

3. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
A tagállamok a 2020. évi primerenergia-fogyasztás abszolút mértékében kifejezett nemzeti energiahatékonysági célőirányzatokat határoznak meg. E célkitűzések megállapítása során figyelembe veszik a 20 %-os energiamegtakarításra vonatkozó uniós célkitűzést, az ezen irányelvben foglalt intézkedéseket, a 2006/32/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a nemzeti energiamegtakarítási célőirányzatok megvalósítása érdekében elfogadott intézkedéseket, valamint az energiahatékonyságnak a tagállamokban és az Unió szintjén történő előmozdítását célzó egyéb intézkedéseket.	A tagállamok a 2020. évi primerenergia-fogyasztás abszolút mértékében kifejezett nemzeti energiahatékonysági célőirányzatokat határoznak meg. E célkitűzések megállapítása során figyelembe veszik a 20 %-os energiamegtakarításra vonatkozó uniós célkitűzést, az ezen irányelvben foglalt intézkedéseket, a 2006/32/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a nemzeti energiamegtakarítási célőirányzatok megvalósítása érdekében elfogadott intézkedéseket, valamint az energiahatékonyságnak a tagállamokban és az Unió szintjén történő előmozdítását célzó egyéb intézkedéseket. <u>Az Európai Bizottság a 2020. évi energiahatékonysági célkitűzés elérését lehetővé tevő és a primerenergia-fogyasztás abszolút mértékében kifejezett nemzeti célőirányzatokra tesz javaslatot. Az Európai Bizottság által a nemzeti célőirányzatok meghatározása során alkalmazott módszertan figyelembe veszi az egyes tagállamok kiindulási helyzetét, gazdasági teljesítményét és korábban tett fellépéseit. Ezek a célőirányzatok 2014. június 30-án kötelező erejűvé válnak.</u> <u>A tagállamok a regionális és helyi önkormányzatokkal összhangban az ebben az irányelvben meghatározott összes ágazatra, valamint a személyszállítási és az áru fuvarozási ágazatokra, a szolgáltatási ágazatra, a kereskedelmi ágazatokra és különösen azon ipari létesítményekre vonatkozóan is megállapítják ezeket a célőirányzatokat, amelyekre nem terjed ki a kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS).</u> <u>Ezek a célőirányzatok más energiafogyasztó ágazatokra is vonatkoznak, amilyen például a primer szektor.</u>

Indokolás

A jelenlegi állapot szerint az Európai Unió 2020-ig legfeljebb csak a felét tudja teljesíteni az energiahatékonyság terén vállalt kötelezettségének. A Régiók Bizottsága azt javasolja, hogy az irányelv tartalmazzon olyan nemzeti célélelirányzatokat, amelyek 2014-től kötelező erejűvé válnak. Ezenfelül azt óhajtja, hogy a személyszállítási és az áru fuvarozási ágazatot, a kereskedelmi ágazatokat és azokat az ipari ágazatokat, amelyekre nem terjed ki a kibocsátáskereskedelmi rendszer (EU ETS), foglalják bele a tagállamok által végrehajtott tervekbe, és azokra ugyanúgy vonatkozzanak nemzeti célélelirányzatok, mint a többi ágazatra.

Elviekben támogatni kell az Európai Bizottság 2020. évi 20 %-os energiamegtakarítási célkitűzését. 2020-ig már nincs túl sok idő, és a rövid, illetve középtávú intézkedéseket mielőbb végre kell hajtani. Végül az egyes tagállamok által az energiahatékonyság terén elért haladás értékelési módszertanára teszünk javaslatot. Az Európai Bizottság a megújuló energiákról szóló 2009/28 sz. irányelvben meg tudott határozni egy 20 %-os általános célkitűzést, amelyhez az egyes tagállamok saját kapacitásuknak megfelelően járulnak hozzá. Ugyanezt a megközelítést javasoljuk tehát az energiahatékonyság területén, figyelembe véve minden egyes ország előrehaladottsági szintjét.

Ezen túlmenően hangsúlyozni kell, hogy a primer szektor (mezőgazdaság, állattenyésztés, halászat) energiaszfogyasztása a nagyrészt importált fosszilis energiaforrásoknak felel meg. Ennek a helyzetnek a gazdasági és környezeti hatásai elegendő indokok arra, hogy a primer szektort külön megemlítsük a vizsgált cikkben.

5. módosítás

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
1. A 2010/31/EU irányelv 7. cikkének sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy 2014. január 1-jétől a közintézményeik tulajdonában lévő teljes alapterület évente 3 %-át oly módon felújítsák, hogy az megfeleljen legalább az érintett tagállam által a 2010/31/EU irányelv 4. cikkének alkalmazásában az energiahatékonyságra vonatkozóan előírt minimumkövetelményeknek. A 3 %-ot az érintett tagállam közintézményeinek tulajdonában lévő, 250 m²-nél nagyobb hasznos alapterületű épületek alapterületének azon összes részére vetítve kell kiszámítani, amely az adott év január 1-jén nem felel meg a 2010/31/EU irányelv 4. cikkének alkalmazásában az energiahatékonyságra vonatkozóan előírt nemzeti minimumkövetelményeknek. 2. A tagállamok lehetőséget biztosíthatnak a közintézmények számára, hogy egy adott évben úgy számítsák be az éves épületfelújítási hányadba a többlet felújított alapterületet, mintha a felújításra valójában az elmúlt vagy következő két évben került volna sor. 3. Az 1. bekezdés alkalmazásában a tagállamok 2014. január 1-jéig létrehozzák és a nyilvánosság számára elérhetővé teszik a közintézményeik tulajdonában lévő épületek jegyzékét, amely feltünteti az alábbiakat: a) a négyzetméterben kifejezett alapterület, és	1. A 2010/31/EU irányelv 7. cikkének sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy 2014. január 1-jétől a közintézményeik tulajdonában lévő <u>épületeket teljes alapterület</u> évente 3 %-át oly módon felújítsák, hogy az megfeleljen legalább az érintett tagállam által a 2010/31/EU irányelv 4. cikkének alkalmazásában az energiahatékonyságra vonatkozóan előírt minimumkövetelményeknek. A 3 %-ot Ez azokra az érintett tagállam közintézményeinek tulajdonában lévő, 250 m²-nél nagyobb hasznos alapterületű épületekre vonatkozik alapterületének azon összes részére vetítve kell kiszámítani, amelyek az adott év január 1-jén nem felelnek meg a 2010/31/EU irányelv 4. cikkének alkalmazásában az energiahatékonyságra vonatkozóan előírt nemzeti minimumkövetelményeknek. A megvásárolandó szolgáltatások és nyersanyagok tekintetében a költség-hatékonyság elvét kell alkalmazni. 2. A tagállamok lehetőséget biztosíthatnak a közintézmények számára, hogy egy adott évben úgy számítsák be az éves épületfelújítási hányadba a többlet felújított alapterületet, mintha a felújításra valójában az elmúlt vagy következő két évben került volna sor. <u>Az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv 4. cikkének (2) bekezdése alapján a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem határozzák meg és nem alkalmazzák az (1) bekezdésben említett követelményeket egy kijelölt környezet részét képező épületként vagy különleges építészeti vagy történelmi értékük miatt hivatalosan védett épületek esetében, amennyiben az energiateljesítményre vonatkozó bizonyos minimumkövetelményeknek való megfelelés elfogadhatatlan mértékben megváltoztatná ezek jellegzetességét vagy megjelenését.</u> 3. Az 1. bekezdés alkalmazásában a tagállamok <u>és a helyi és regionális önkormányzatok</u> 2014. január 1-jéig létrehozzák és a nyilvánosság számára elérhetővé teszik a közintézményeik tulajdonában lévő épületek jegyzékét, amely feltünteti az alábbiakat: a) a négyzetméterben kifejezett alapterület, és

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
b) az egyes épületek energiahatékonysága.	b) az egyes épületek energiahatékonysága.
4. A tagállamok a következőkre ösztönzik a közintézményeket:	4. A tagállamok a következőkre ösztönzik <u>kérik</u> a közintézményektől:
a) különálló vagy egy szélesebb körű éghajlat-változási vagy környezetvédelmi terv részét képező, konkrét energiamegtakarítási célkitűzéseket tartalmazó, az intézmény energiahatékonyságának folyamatos javítását célzó energiahatékonysági terv elfogadása;	a) különálló vagy egy szélesebb körű éghajlat-változási vagy környezetvédelmi terv részét képező, konkrét energiamegtakarítási célkitűzéseket tartalmazó, az intézmény energiahatékonyságának folyamatos javítását célzó energiahatékonysági terv elfogadása;
b) a tervek végrehajtásának részeként energiagazdálkodási rendszer létrehozása.	b) a tervek végrehajtásának részeként energiagazdálkodási rendszer létrehozása;
	c) <u>a tervek végrehajtásának részeként energiagazdálkodási rendszer létrehozása, lehetőleg az ISO 50001 nemzetközi szabvánnyal összhangban;</u>
	d) <u>energiaszolgáltatási modellként az energiahatékonyságra vonatkozó szerződések felhasználása célirányosságát folyamatosan tesztelő rendszer bevezetése annak érdekében, hogy megkönnyítse a középületek – és olyan önkormányzati létesítmények, mint a közvilágítási hálózatok és a szennyvíztisztító telepek – energiafogyasztásának csökkentését;</u>
	e) <u>a helyi, regionális és nemzeti szintű közintézmények számára a 3. cikkben említett nemzeti energiahatékonysági tervek végrehajtásához szükséges pénzügyi és egyéb támogatás biztosítása;</u>
	f) <u>ezen épületek lakóinak alacsony energiafogyasztásra az épületkezelőknek pedig az épített örökség megfelelő kezelésére és fenntartására való ösztönzése.</u>

A jelenlegi helyzetben az Európai Unió az energiahatékonysági célkitűzéseinek csupán felét lesz képes elérni. Nagyobb erőfeszítéseket kell tennie, különösen kötelező érvényű célkitűzések előírása révén. Kötelező érvényű nemzeti célkitűzések híján az ágazati – főként az építőipari – célkitűzéseket kell támogatni, főként az építőiparon belül, amelyek a legnagyobb energiahatékonysági lehetőségekkel rendelkeznek.

A következő pontok alapján javasoljuk az irányelv támogatását:

1. Az Európai Unió pénzügyi mechanizmusokat (ELENA, JESSICA stb.) vezetett be és az energiahatékonyságot támogató alapot (EEE-F stb.) hozott létre, a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó pénzügyi keret pedig jelenleg a strukturális alapokból magas százalékot szán az energiahatékonyságra. Más pénzügyi eszközök is léteznek, ilyenek például az energiahatékonyságra vonatkozó szerződések, a köz- és magánszféra közötti partnerségek és a nemzeti vagy regionális energiahatékonysági alapok, amelyek támogatják az energiahatékonysági munkákat azokban az időszakokban, amikor kevesebb közpénz áll rendelkezésre.
2. Léteznek olcsóbb megoldások is rövidebb távú megtérüléssel, mint például a fűtési és hűtési rendszerek felülvizsgálata, illetve az épületek fűtésszabályozási rendszerei, amelyek folyamatos befektetést tesznek lehetővé.
3. Az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv figyelembe veszi az épületek sokféleségét, és kizár néhányat közülük (történelmi, időszakos, vagy csarnokjellegű épületek stb.). Az északi és déli államok közötti éghajlatbeli különbségeket is figyelembe veszi.
4. Az építőiparban megvalósítandó energiahatékonyság ígéretes lehetőség a helyi, nem áthelyezhető munkahelyek szempontjából: négy lakás energiahatékonysági felújítása egy munkahely létrehozásának felel meg.
5. Az épületek energiahatékonyságáról szóló menetrend végrehajtása érdekében a tagállamok most fogadtak el egy a kézművesek képzésére vonatkozó menetrendet.

Az irányelvjavaslaton ugyanakkor javítani lehet a következő szempontok figyelembevételével:

1. Fontos emlékeztetni arra, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU. sz. irányelv a tagállamokra bízta a döntést azzal kapcsolatban, hogy hozzájárul-e egy kijelölt környezet részét képező védett épületek felújításához.
2. Az energia kezelésére és elszámolására vonatkozó európai normákra kell támaszkodni.
3. Meg kell könnyíteni és meg kell erősíteni az energiahatékonyságra vonatkozó szerződésekhez való hozzáférést.
4. A tagállamoknak támogatniuk kell a helyi és regionális önkormányzatokat pénzügyi vagy egyéb segítségnyújtás formájában.
5. Végül hasznos volna a hatóságokat arra ösztönözni, hogy vezessenek be olyan képzési és figyelemfelkeltési eszközöket, amelyek célja az épületek megfelelő kezelése és fenntartása, valamint a felhasználók alacsony energiafogyasztása.

Ezek a szempontok fontosak a 2020. évi energiahatékonysági célkitűzés eléréséhez.

6. módosítás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Közüintézményi beszerzés	Közüintézményi beszerzés
A tagállamok biztosítják, hogy a közüintézmények csak – a III. mellékletben említett – magas energiahatékonysági teljesítményű termékeket, szolgáltatásokat és épületeket vásároljanak.	A tagállamok a 2004/18/EK irányelv sérelme nélkül biztosítják, hogy a közüintézmények csak – a III. mellékletben említett – <u>legmagasabb</u> energiahatékonysági teljesítményű termékeket, szolgáltatásokat és épületeket vásároljanak. <u>A tagállamok ösztönzik a 2. cikkben meghatározott energetikai szolgáltatások fejlesztését és alkalmazását. Ennek kapcsán a közüintézmények adott esetben megvizsgálják az energiahatékonyságra vonatkozó hosszú távú szerződések megkötésének lehetőségét a 14. cikk b) pontjának értelmében.</u>

Indokolás

Megkövetelni a közüintézményektől, hogy csak magas energiahatékonysági teljesítményű termékeket, szolgáltatásokat és épületeket vásároljanak, némi aggodalomra ad okot az EU azon törekvéseivel kapcsolatban, hogy a közbeszerzést a stratégiai jellegű politikai célkitűzések elérésére kívánja felhasználni. A helyi és regionális önkormányzatokra kellene bízni a választást, hogy az energiahatékonysági kritériumokat beillesztik-e vagy sem a közbeszerzésekbe, és minden kapcsolódó európai uniós követelménynek teljes mértékben fakultatívnak kellene maradnia.

A jogbiztonság és a belső piac egységességének biztosítása érdekében lényeges, hogy a vizsgált irányelv összhangban álljon a közbeszerzésre vonatkozó, létező uniós rendelkezésekkel. Emiatt hangsúlyozni kell, hogy a tagállamok közvetlenül felelősek azért, hogy a közbeszerzéseket azon energiahatékonysági célkitűzések elérésének szolgálatába állítsák, amelyeket másképpen nem lehetne elérni. Célszerűnek tűnik az Európai Parlament jelentéstervezetéhez hasonlóan nem csupán magas energetikai normákat ajánlani, hanem a lehető legmagasabbakat.

Amikor az irányelvjavaslat az energiahatékony szolgáltatások kérdését a közkiadásokhoz kapcsolódóan boncolgatja, csupán olyan szolgáltatásokra tesz utalást, amelyek jó energiahatékonyságú termékeket használnak. Inkább a szélesebb értelemben vett szolgáltatásokra kellene utalnia, beleértve a megfelelő energiahatékonyságú szolgáltatásokat, a 2. cikkben meghatározottaknak megfelelően.

7. módosítás

6. cikk (9) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
Az (1) bekezdés alternatívájaként a tagállamok más intézkedéseket is választhatnak a végső fogyasztók körében elérendő energiamegtakarítás eszközeül. Az alternatív eszközzel elért éves energiamegtakarításnak meg kell egyeznie az (1) bekezdésben előírt energiamegtakarítási mennyiséggel. Ha egy tagállam ezen lehetőséggel élve más intézkedést választ, arról legkésőbb 2013. január 1-jéig értesítenie kell a Bizottságot, ismertetve az elfogadni kívánt alternatív intézkedést, valamint a 9. cikkben említett szabályokat és szankciókat, és kifejtve, hogy a kérdéses intézkedések hogyan vezetnek el az előírt mennyiségű energiamegtakarításhoz. A Bizottság az értesítést követő 3 hónapon belül elutasíthatja ezeket az intézkedéseket vagy javaslatot tehet azok módosítására. Ha ez történik, az érintett tagállam mindaddig nem alkalmazhatja az alternatív intézkedést, amíg a Bizottság kifejezetten el nem fogadja az intézkedés ismételten benyújtott vagy módosított tervezetét.	Az (1) bekezdés alternatívájaként a tagállamok más intézkedéseket is választhatnak a végső fogyasztók körében elérendő energiamegtakarítás eszközeül. Az alternatív eszközzel elért éves energiamegtakarításnak meg kell egyeznie az (1) bekezdésben előírt energiamegtakarítási mennyiséggel. Ha egy tagállam ezen lehetőséggel élve más intézkedést választ, arról legkésőbb 2013. január 1-jéig értesítenie kell a Bizottságot, ismertetve az elfogadni kívánt alternatív intézkedést, valamint a 9. cikkben említett szabályokat és szankciókat, és kifejtve, hogy a kérdéses intézkedések hogyan vezetnek el az előírt mennyiségű energiamegtakarításhoz. A Bizottság az értesítést követő 3 hónapon belül elutasíthatja ezeket az intézkedéseket vagy javaslatot tehet azok módosítására. Ha ez történik, az érintett tagállam mindaddig nem alkalmazhatja az alternatív intézkedést, amíg a Bizottság kifejezetten el nem fogadja az intézkedés ismételten benyújtott vagy módosított tervezetét. <u>Az (1) bekezdés alternatívájaként a tagállamok lehetővé tehetik a köteles felek számára, hogy azáltal tegyenek eleget kötelezettségeik egy részének, hogy kiegészítő összegeket utalnak az energiahatékonysággal kapcsolatos állami beruházások növelését célzó pénzügyi eszközök számára. Például ajánlatos, hogy a tagállamok lehetővé tegyék a köteles felek számára, hogy éves kötelezettségük 25–50 %-át a pénzügyi eszközökbe történő befizetéssel teljesítsék. Ennek végrehajtásához a kötelezettségük megfelelő részének teljesítéséhez szükséges becsült beruházási költségekkel egyenértékű összeggel kell hozzájárulni a finanszírozási eszközhöz. Általánosságban véve a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek az eszközök az állami beruházások finanszírozására szolgáljanak, elsősorban az energiahatékonyság területén.</u>

Indokolás

Azt javasoljuk a tagállamoknak, hogy más intézkedéseket hozzanak az energiamegtakarítás érdekében. Félő, hogy amennyiben a magánszektor nem sikerülne a tagállamoknak bevonniuk, akkor ezeket az intézkedéseket csak közpénzekből lehetne megvalósítani, aminek következtében ezeknek az intézkedéseknek a terhet a polgárok viselnék. Az egyértelműség érdekében határozottan javasoljuk e cikk törlését.

Meg lehetne azonban fontolni egy alternatív megoldást, mint amilyen az Európai Parlament energiahatékonysági irányelvről szóló jelentéstervezetében is szerepel, mely lehetővé teszi az energiahatékonyságot célzó intézkedésekre irányuló pénzügyi eszközök feltöltését.

8. módosítás

6. cikk (10) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
Adott esetben a Bizottság a 18. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján rendszert fogad el az energiamegtakarítást célzó nemzeti kötelezettségi rendszerek keretében elért energiamegtakarítás kölcsönös elismerésére. Ez a rendszer lehetővé teszi a köteles felek számára az egy adott tagállamban elért és tanúsított energiamegtakarítás beszámítását a valamely más tagállamban fennálló kötelezettségeik teljesítésébe.	Adott esetben a Bizottság a 18. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján rendszert fogad el az energiamegtakarítást célzó nemzeti kötelezettségi rendszerek keretében elért energiamegtakarítás kölcsönös elismerésére. Ez a rendszer lehetővé teszi a köteles felek számára az egy adott tagállamban elért és tanúsított energiamegtakarítás beszámítását a valamely más tagállamban fennálló kötelezettségeik teljesítésébe.

Indokolás

Az energiamegtakarítások kölcsönös elismerési rendszerének – amely lehetővé teszi, hogy a köteles felek az egy adott tagállamban elért energiamegtakarítást beszámítsák a valamely más tagállamban fennálló kötelezettségeik teljesítésébe – egyik lehetséges következménye az, hogy az az érintett tagállamokban hátrányosan érinti a helyi foglalkoztatást. Az ilyen jellegű következmények elkerülése érdekében határozottan javasoljuk e cikk törlését.

9. módosítás

8. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
A tagállamok biztosítják, hogy a villamosenergia-, földgáz-, távfűtés/távhűtés- és lakossági távmelegvíz-végfelhasználókat olyan egyéni mérőórával látják el, amely pontosan méri azok tényleges energiafogyasztását és a VI. melléklettel összhangban lehetővé teszi az ilyen energiafogyasztásra és a tényleges használati időpontokra vonatkozó információszolgáltatást.	A tagállamok biztosítják, hogy – ahol ez műszakilag megvalósítható és költséghatékony – a villamosenergia-, tüzelőanyag-földgáz-, távfűtés/távhűtés- és lakossági távmelegvíz-végfelhasználókat olyan egyéni mérőórával látják el, amely pontosan méri azok tényleges energiafogyasztását és a VI. melléklettel összhangban lehetővé teszi az ilyen energiafogyasztásra és a tényleges használati időpontokra vonatkozó információszolgáltatást.
A tagállamok a villamos energia, illetve a gáz piacáról szóló 2009/72/EK és 2009/73/EK irányelvekben előírt intelligens mérőberendezések üzembe helyezése során biztosítják, hogy a fogyasztásmérők minimális funkcióinak és a piaci szereplők tekintetében előírt kötelezettségeknek a meghatározása során teljes mértékben figyelembe veszik az energiatartóssággal és a végső fogyasztók érdekeivel kapcsolatos célkitűzéseket.	A tagállamok a villamos energia, illetve a gáz piacáról szóló 2009/72/EK és 2009/73/EK irányelvekben előírt intelligens mérőberendezések üzembe helyezése során biztosítják, hogy a fogyasztásmérők minimális funkcióinak és a piaci szereplők tekintetében előírt kötelezettségeknek a meghatározása során teljes mértékben figyelembe veszik az energiatartóssággal és a végső fogyasztók érdekeivel kapcsolatos célkitűzéseket.
A villamos energia esetében a végső fogyasztó kérésére a fogyasztásmérők üzemeltetői biztosítják, hogy a fogyasztásmérők a végső fogyasztók létesítményeiben termelt és a hálózatba betáplált villamos energiát is figyelembe vegyék. A tagállamok biztosítják, hogy ha a végső fogyasztók ezt kéri, az azok részéről eljáró harmadik fél rendelkezésére bocsássák az adott fogyasztók termelésre, illetve fogyasztásra vonatkozó valós idejű mérési adatait.	<u>A tagállamok biztosítják, hogy olyan mérőrendszerek kerüljenek bevezetésre, amelyek a végfelhasználó számára lehetővé teszik, hogy a költségeit kézben tartsa, illetve a fogyasztását csökkentse; valamint őrködnek afelett, hogy az ilyen rendszerek felszerelése ne a végfelhasználó terhére történjen.</u>
Amennyiben az épület fűtését és hűtését távfűtési hálózatról biztosítják, az épület bemeneti pontjánál hőmennyiségmérőt kell felszerelni. Többlakásos épületek esetében egyéni hőfogyasztásmérőket is fel kell szerelni az egyes lakások fűtő- vagy hűtőenergia-fogyasztásának mérésére. Amennyiben műszakilag nem kivitelezhető az egyéni hőfogyasztásmérők használata, a VI. melléklet 1.2. pontjában foglalt előírásokkal összhangban egyéni fűtési költségosztók alkalmazandók az egyes radiátorok hőfogyasztásának mérésére.	A villamos energia esetében a végső fogyasztó kérésére a fogyasztásmérők üzemeltetői biztosítják, hogy a fogyasztásmérők a végső fogyasztók létesítményeiben termelt és a hálózatba betáplált villamos energiát is figyelembe vegyék. A tagállamok biztosítják, hogy ha a végső fogyasztók ezt kéri, az azok részéről eljáró harmadik fél rendelkezésére bocsássák az adott fogyasztók termelésre, illetve fogyasztásra vonatkozó valós idejű mérési adatait.
A tagállamok szabályokat vezetnek be a központi fűtéssel vagy hűtéssel felszerelt többlakásos épületek hőfogyasztásával kapcsolatos költségek elosztása tekintetében. E szabályoknak a bizonyos épületjellemzőket (így a lakások közötti hővezetés) tükröző korrekciós tényezőkről szóló iránymutatásokat is magukban kell foglalniuk.	Amennyiben az épület fűtését és hűtését távfűtési hálózatról biztosítják, az épület bemeneti pontjánál hőmennyiségmérőt kell felszerelni. Többlakásos épületek esetében egyéni hőfogyasztásmérőket is fel kell szerelni az egyes lakások fűtő- vagy hűtőenergia-fogyasztásának mérésére. Amennyiben műszakilag nem kivitelezhető az egyéni hőfogyasztásmérők használata, a VI. melléklet 1.2. pontjában foglalt előírásokkal összhangban egyéni fűtési költségosztók alkalmazandók az egyes radiátorok hőfogyasztásának mérésére.
A tagállamok szabályokat vezetnek be a központi fűtéssel vagy hűtéssel felszerelt többlakásos épületek hőfogyasztásával kapcsolatos költségek elosztása tekintetében. E szabályoknak a bizonyos épületjellemzőket (így a lakások közötti hővezetés) tükröző korrekciós tényezőkről szóló iránymutatásokat is magukban kell foglalniuk.	A tagállamok szabályokat vezetnek be a központi fűtéssel vagy hűtéssel felszerelt többlakásos épületek hőfogyasztásával kapcsolatos költségek elosztása tekintetében. E szabályoknak a bizonyos épületjellemzőket (így a lakások közötti hővezetés) tükröző korrekciós tényezőkről szóló iránymutatásokat is magukban kell foglalniuk.

Indokolás

Mivel az előadó a véleménytervezetben kiemeli a szubszidiaritási elvet, némi rugalmasságot kell biztosítani a tagállamoknak a javaslat végrehajtásában, mivel az épületek műszaki adottságaiban meglévő különbségek befolyásolhatják a végfogyasztók hőfelhasználási szokásait.

A globális hatékonyság biztosításához arra is szükség van, hogy a javaslat összesített gazdasági és környezeti költségét figyelembe vegyünk. Ebbe beletartoznának a javítási, üzemeltetési és pótlási költségek.

Egyrészt ajánlatos, hogy az intelligens fogyasztásmérők a tüzelőanyagok teljes skáláját lefedjék. Másrészt pedig – az általános észrevételekkel összhangban – helyénvaló megemlíteni, hogy a végfelhasználóknak kézben kell tudniuk tartani költségeiket, és ezáltal csökkenteni energiafogyasztásukat. Fontos leszögezni, hogy az ilyen rendszerek felszerelése nem történhet a végfelhasználó terhére.

10. módosítás

8. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
Az egyéni energiafogyasztás méréséből és számlázásából származó információkat, valamint az (1), (2) és (3) bekezdésben és a VI. mellékletben említett egyéb információkat térítésmentesen kell biztosítani a végső fogyasztók számára.	Az egyéni energiafogyasztás méréséből és számlázásából származó információkat, valamint az (1), (2) és (3) bekezdésben és a VI. mellékletben említett egyéb információkat térítésmentesen kell biztosítani a végső fogyasztók, <u>illetve a nevükben eljáró harmadik személyek</u> számára. <u>A tagállamok biztosítják a személyes adatok védelmét az energiaszolgáltatókkal szemben.</u>

Indokolás

A félreértések elkerülése végett célszerű ezen a helyen világossá tenni, hogy csak olyanok férhetnek hozzá ezekhez a személyes adatokhoz, akik az érintett fogyasztók nevében járnak el. Azáltal, hogy a leolvasási és számlázási módok az intelligens mérőrendszer irányába fejlődnek, digitális személyes adatok keletkeznek. Ezeket az adatokat a titoktartás és a végső fogyasztó személyes adatainak védelme érdekében védeni szükséges.

11. módosítás

8. cikk (4) bekezdés– új bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
	<u>4. A tagállamok a regionális és helyi önkormányzatokkal és szereplőkkel szoros együttműködésben gondoskodnak a polgárokat megcélzó, tanácsadásra és figyelemfelkeltésre szolgáló tervek bevezetéséről. Ezek a tervek egy új „energiakultúrát” kívánnak meghonosítani, amelynek keretein belül a polgárok aktív szerepet játszanak az energiafogyasztásra vonatkozó döntések meghozatalában.</u>

Indokolás

Az irányelv nem emeli ki az egyes polgárok egyéni fellépéseitől várható nyereségeket. Az energiahatékonysági intézkedések végrehajtásakor nem szabad figyelmen kívül hagyni az egyéni szintet, a polgárok figyelemfelkeltése pedig olyan üttőkártya, amelyet a 2020. évi célkitűzések teljesítése érdekében nem szabad elhanyagolni.

12. módosítás

10. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
A tagállamok 2014. január 1-jéig a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hatékony távfűtés/távhűtés alkalmazási potenciáljának fejlesztését célzó, a VII. mellékletben előírt információkat tartalmazó nemzeti fűtési és hűtési tervet dolgoznak ki, és erről értesítik a Bizottságot. A terveket ötévente naprakésszé kell tenni és erről a Bizottságot értesíteni kell. A tagállamok szabályozási keretük útján biztosítják, hogy a nemzeti fűtési és hűtési terveket a helyi és regionális fejlesztési tervekben (beleértve a városi és vidéki területfejlesztési terveket is) figyelembe vegyék, és hogy azok megfeleljenek a VII. mellékletben foglalt tervezési kritériumoknak.	A tagállamok 2014. január 1-jéig a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés és a hatékony távfűtés/távhűtés alkalmazási potenciáljának fejlesztését célzó, a VII. mellékletben előírt információkat tartalmazó nemzeti fűtési és hűtési tervet dolgoznak ki <u>a helyi és regionális önkormányzatokkal konzultálva</u> , és erről értesítik a Bizottságot. A terveket ötévente naprakésszé kell tenni és erről a Bizottságot értesíteni kell. A tagállamok szabályozási keretük útján biztosítják, hogy a nemzeti fűtési és hűtési terveket a helyi és regionális fejlesztési tervekben (beleértve a városi és vidéki területfejlesztési terveket is) figyelembe vegyék, és hogy azok megfeleljenek a VII. mellékletben foglalt tervezési kritériumoknak.

Indokolás

Fontos, hogy a helyi és regionális önkormányzatokkal konzultáljanak a fűtésre és hűtésre vonatkozó tervek kidolgozási és végrehajtási időszakában.

13. módosítás

10. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
4. A tagállamok feltételeket írhatnak elő a (3) bekezdés rendelkezései alóli mentesítés tekintetében, amennyiben: a) a VIII. melléklet 1. pontjában előírt hőterhelés rendelkezésre állásával kapcsolatos küszöbfeltételek nem teljesülnek; b) a (3) bekezdés b) pontjában a létesítmény földrajzi helyzetére vonatkozóan előírt követelmény nem teljesíthető, mert a létesítményt a 2009/31/EK irányelv szerinti geológiai tárolóhelyhez közel szükséges elhelyezni; vagy c) a költség-haszon elemzés szerint az azonos mennyiségű villamos energia és hő külön fűtés vagy hűtés útján történő biztosításának (beleértve az infrastruktúra-beruházást is) teljes életciklus-költségéhez képest az előnyök nem ellensúlyozzák a költségeket. A tagállamok az ilyen mentesítési feltételekről 2014. január 1-jéig értesítik a Bizottságot. A Bizottság az értesítést követő hat hónapon belül elutasíthatja ezeket a feltételeket vagy javaslatot tehet azok módosítására. Ha ez történik, az érintett tagállam mindaddig nem alkalmazhatja a mentesítési feltételeket, amíg a Bizottság kifejezetten el nem fogadja a feltételek ismételt benyújtott vagy módosított tervezetét.	4. A tagállamok feltételeket írhatnak elő a (3) bekezdés rendelkezései alóli mentesítés tekintetében, amennyiben: a) a VIII. melléklet 1. pontjában előírt hőterhelés rendelkezésre állásával kapcsolatos küszöbfeltételek nem teljesülnek; b) a (3) bekezdés b) pontjában a létesítmény földrajzi helyzetére vonatkozóan előírt követelmény nem teljesíthető, mert a létesítményt a 2009/31/EK irányelv szerinti geológiai tárolóhelyhez közel szükséges elhelyezni; vagy c) a költség-haszon elemzés szerint az azonos mennyiségű villamos energia és hő külön fűtés vagy hűtés útján történő biztosításának (beleértve az infrastruktúra-beruházást is) teljes életciklus-költségéhez képest az előnyök nem ellensúlyozzák a költségeket. <u>d) makrogazdasági okból vagy a hálózati stabilitás biztosítására nagy hatásfokú gáz- vagy szénérőműveket kell engedélyezni.</u> A tagállamok az ilyen mentesítési feltételekről 2014. január 1-jéig értesítik a Bizottságot. A Bizottság az értesítést követő hat hónapon belül elutasíthatja ezeket a feltételeket vagy javaslatot tehet azok módosítására. Ha ez történik, az érintett tagállam mindaddig nem alkalmazhatja a mentesítési feltételeket, amíg a Bizottság kifejezetten el nem fogadja a feltételek ismételt benyújtott vagy módosított tervezetét.

Indokolás

A nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés alkalmazása mellett a tagállamok számára biztosítani kell annak lehetőségét, hogy makrogazdasági okokból vagy a hálózati stabilitás biztosítására nagy hatásfokú új gáz- vagy szénérőműveket is hasonló feltételekkel engedélyezzenek. Az irányelv tervezetében előirányzott kivétel-szabályozás, amely az Európai Bizottság számára a vizsgálati fenntartás lehetőségét irányozza elő, ehhez nem elegendő. Egy erőmű makrogazdasági hasznának és a hálózati stabilitás biztosításához való hozzájárulásának megítélése továbbra is messzemenőkéig a tagállamok dolga kell hogy maradjon.

14. módosítás

19. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
A Bizottság értékeli az éves jelentéseket és kiegészítő jelentéseket, valamint azt, milyen mértékű előrelépést tettek a tagállamok a 3. cikk (1) bekezdésében előírt nemzeti energiahatékonysági célelőirányzatok teljesítése, valamint ezen irányelv végrehajtása irányában. A Bizottság az értékelést megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentések értékelése alapján a Bizottság ajánlásokat tehet a tagállamoknak.	A Bizottság értékeli az éves jelentéseket és kiegészítő jelentéseket, valamint azt, milyen mértékű előrelépést tettek a tagállamok a 3. cikk (1) bekezdésében előírt nemzeti energiahatékonysági célelőirányzatok teljesítése, valamint ezen irányelv végrehajtása irányában. A Bizottság az értékelést megküldi az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A jelentések értékelése alapján a Bizottság ajánlásokat tehet a tagállamoknak. <u>Az éves és kiegészítő jelentésekkel kapcsolatban a tagállamoknak olyan mechanizmusokat kell létrehozniuk, amelyek megkönnyítik, hogy a regionális és helyi önkormányzatok hozzáférjenek a jelentések elkészítéséhez szükséges információkhoz.</u>

Indokolás

Politikai ajánlásainak 13. pontjában a Régiók Bizottsága hangsúlyozza, hogy a regionális és helyi szereplők fontos szerepet töltenek be az energiahatékonysági programok végrehajtásában. Ezért e részvétel fokozását javasoljuk, mégpedig több olyan intézkedés révén, mint ami a 13. pont d) alpontjában szerepel, azaz a regionális és helyi önkormányzatok arra történő ösztönzésével, hogy a szakpolitikai döntések eredményességének fokozása érdekében az energiára és az üvegházhatású gázokra vonatkozóan megfigyelőrendszereket és elszámolási rendszereket vezessenek be. E megfigyelő- és elszámolási rendszerek létrehozásához – amelyek a későbbiekben alapul szolgálnak a végül az Európai Bizottság által értékelendő éves és kiegészítő jelentések tagállamokkal közösen történő kidolgozásához – biztosítani kell az eszközöket, amelyek segítségével több információhoz lehet hozzájutni, mint amennyivel az energiaszolgáltatók jelenleg rendelkeznek.

15. módosítás

19. cikk (8)–(9) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
8. A Bizottság 2018. június 30-ig jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 6. cikk végrehajtásáról. A jelentést adott esetben az alábbi célok egyikét vagy közülük többet célzó jogalkotási javaslat követi:	8. A Bizottság 2018. 2016. június 30-ig jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a 6. cikk végrehajtásáról. A jelentést adott esetben az alábbi célok egyikét vagy közülük többet célzó jogalkotási javaslat követi:
a) a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított megtakarítási arány módosítása;	a) a 6. cikk (1) bekezdésében megállapított megtakarítási arány módosítása;
b) kiegészítő közös követelmények megállapítása, különösen a 6. cikk (5) bekezdésében említett kérdéssel összefüggésben.	b) kiegészítő közös követelmények megállapítása, különösen a 6. cikk (5) bekezdésében említett kérdéssel összefüggésben.
9. A Bizottság 2018. június 30-ig értékeli a tagállamok által a 15. cikk (1) bekezdésében említett szabályozási és nem szabályozási korlátok csökkentése terén elért előrehaladást; az értékelést adott esetben jogalkotási javaslat követi.	9. A Bizottság 2018. 2014. június 30-ig értékeli a tagállamok által a 15. cikk (1) bekezdésében említett szabályozási és nem szabályozási korlátok csökkentése terén elért előrehaladást; az értékelést adott esetben jogalkotási javaslat követi.

Indokolás

Az említett köztes időpontokat nem tartjuk megfelelőnek. A 2018-as határidők túl közel vannak a 2020-as határidőkhöz ahhoz, hogy jelentős intézkedéseket lehessen bevezetni. A Régiók Bizottsága ezért javasolja, hogy ezeket a határidőket az energiahatékonysági kötelezettségi rendszerek bevezetéséről szóló jelentés benyújtása esetében 2016-ra, a tagállamok által a szabályozási és nem szabályozási korlátok csökkentése terén elért előrehaladás értékelése esetében pedig 2014-re hozzák előre.

16. módosítás

Új cikk – 15. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
	1. <u>A tagállamok a regionális és helyi önkormányzatokkal és szereplőkkel együttműködésben megtesznek minden szükséges intézkedést az energiahatékonysági ágazat szakemberei képzésének biztosítása érdekében. Ezen intézkedések keretében megfelelő, az aktív szakemberek számára hozzáférhető továbbképzési kínálatot biztosítanak. Biztosítják továbbá a leendő szakemberek számára kínált képzési kurzusok rendszeres felülvizsgálatát és kiigazítását. A tagállamok a regionális és helyi önkormányzatokkal és szereplőkkel együttműködésben biztosítják továbbá, hogy mindenki számára hozzáférhető és megfelelő kapacitású képzési kínálat álljon rendelkezésre a megfelelő számú akkreditált szakértő képzése céljából, akik az energiateljesítményre vonatkozó tanúsítványok kiállítására és a műszaki rendszerek felülvizsgálatának elvégzésére jogosultak.</u>

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
	<u>2. A tagállamok a regionális és helyi önkormányzatokkal és szereplőkkel együttműködésben jelentéseket készítenek a képzés terén indított kezdeményezésekről és az elért eredményekről, valamint a szükség esetén meghozni kívánt új intézkedésekről. A tagállamok a regionális és helyi önkormányzatokkal és szereplőkkel együttműködésben tanulmányt készítenek a képzési szükségletekről.</u>

Indokolás

Az energiahatékonysági intézkedések megvalósításával elérni kívánt célkitűzések teljesítése, valamint a fellépések minőségének és hatékonyságának biztosítása érdekében szükség van az ágazat energiahatékonysággal foglalkozó szakértőinek és szakembereinek képzésére. A regionális és helyi önkormányzatokra feltétlenül szükség lesz e képzések kidolgozásához és megvalósításához.

17. módosítás

III. melléklet

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	A Régiók Bizottsága módosítása
Termékek, szolgáltatások és épületek közintézmények általi beszerzése során alkalmazandó energiahatékonysági követelmények A termékeket, szolgáltatásokat vagy épületeket beszerző közintézmények: a) amennyiben valamely termék a 2010/30/EU irányelv vagy a 92/75/EGK irányelv végrehajtásáról szóló bizottsági irányelv értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálya alá tartozik, csak olyan termékeket szereznek be, amelyek megfelelnek a legmagasabb energiahatékonysági osztályba való tartozásra vonatkozó kritériumnak, a költséghatékonyság, a gazdasági megvalósíthatóság, a műszaki alkalmasság, valamint a verseny kellő érvényesülésének szempontját is figyelembe véve; b) amennyiben valamely, az a) pontba nem tartozó termék az ezen irányelv hatálybalépését követően, a 2009/125/EK irányelv értelmében elfogadott végrehajtási intézkedés hatálya alá tartozik, csak olyan termékeket szereznek be, amelyek megfelelnek az említett végrehajtási intézkedésben foglalt energiahatékonysági referenciaértékeknek; c) csak olyan, a 2006/1005/EK tanácsi határozat hatálya alá tartozó irodai berendezéseket szereznek be, amelyek legalább az e határozathoz csatolt megállapodás C. mellékletében felsoroltakkal egyenértékű energiahatékonysági követelményeknek felelnek meg; d) csak olyan gumiabroncsokat szereznek be, amelyek megfelelnek az 1222/2009/EK rendeletben meghatározott legmagasabb üzemanyag-hatékonysági osztályba történő besorolás kritériumainak. Ez a követelmény nem akadályozza meg a közintézményeket abban, hogy amennyiben azt biztonsági vagy közegészségügyi okok indokolják, a nedves tapadás vagy külső gördülési zaj szempontjából a legmagasabb osztályba tartozó gumiabroncsokat szerezzék be; e) a szolgáltatási szerződésekre kiírt pályázataikban előírják, hogy a szóban forgó szolgáltatások nyújtása céljából a szolgáltatók csak az a)-d) pontokban említett követelményeknek megfelelő termékeket használhatnak a szolgáltatások nyújtásakor; f) csak olyan épületeket vásárolnak vagy bérelnék, amelyek megfelelnek legalább a 4. cikk (1) bekezdésében említett, az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelményeknek. Az e követelményeknek való megfelelést a 2010/31/EU irányelv 11. cikkében említett energiahatékonysági-tanúsítvány útján ellenőrzik.	Termékek, szolgáltatások és épületek közintézmények általi beszerzése során alkalmazandó energiahatékonysági követelmények A termékeket, szolgáltatásokat vagy épületeket beszerző közintézmények: a) amennyiben valamely termék a 2010/30/EU irányelv vagy a 92/75/EGK irányelv végrehajtásáról szóló bizottsági irányelv értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálya alá tartozik, csak olyan termékeket szereznek be, amelyek megfelelnek a legmagasabb energiahatékonysági osztályba való tartozásra vonatkozó kritériumnak, a költséghatékonyság, a gazdasági megvalósíthatóság, a műszaki alkalmasság, valamint a verseny kellő érvényesülésének szempontját is figyelembe véve; b) amennyiben valamely, az a) pontba nem tartozó termék az ezen irányelv hatálybalépését követően, a 2009/125/EK irányelv értelmében elfogadott végrehajtási intézkedés hatálya alá tartozik, csak olyan termékeket szereznek be, amelyek megfelelnek az említett végrehajtási intézkedésben foglalt energiahatékonysági referenciaértékeknek; c) csak olyan, a 2006/1005/EK tanácsi határozat hatálya alá tartozó irodai berendezéseket szereznek be, amelyek legalább az e határozathoz csatolt megállapodás C. mellékletében felsoroltakkal egyenértékű energiahatékonysági követelményeknek felelnek meg; d) csak olyan gumiabroncsokat szereznek be, amelyek megfelelnek az 1222/2009/EK rendeletben meghatározott legmagasabb üzemanyag-hatékonysági osztályba történő besorolás kritériumainak. Ez a követelmény nem akadályozza meg a közintézményeket abban, hogy amennyiben azt biztonsági vagy közegészségügyi okok indokolják, a nedves tapadás vagy külső gördülési zaj szempontjából a legmagasabb osztályba tartozó gumiabroncsokat szerezzék be; e) a szolgáltatási szerződésekre kiírt pályázataikban előírják, hogy a szóban forgó szolgáltatások nyújtása céljából a szolgáltatók csak az a)-d) pontokban említett követelményeknek megfelelő termékeket használhatnak a szolgáltatások nyújtásakor; fe) csak olyan épületeket vásárolnak vagy bérelnék, amelyek megfelelnek legalább a 4. cikk (1) bekezdésében említett, az energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelményeknek. Az e követelményeknek való megfelelést a 2010/31/EU irányelv 11. cikkében említett energiahatékonysági-tanúsítvány útján ellenőrzik.

Indokolás

Egyértelmű, hogy ennek az albekezdésnek az a célja, hogy a közintézmények a szolgáltatásnyújtókra is terjesszék ki az irányelv alkalmazási területét, sokszorozó hatást érve el ezzel, ez a rendelkezés azonban jelentős adminisztratív és pénzügyi terhet eredményez, mivel alaposan meg kell vizsgálni, hogy a vállalkozók megfelelnek-e a feltételeknek, ami túlmegy annak prudenciális ellenőrzésén, hogy a szolgáltatás nyújtására a pályázati kiírásnak megfelelően került-e sor.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 14-én.

*a Régiók Bizottsága
elnöke*

Mercedes BRESSO

A Régiók Bizottsága véleménye – Közös konszolidált társaságiadó-alap (kkta)

(2012/C 54/10)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

- üdvözli, hogy az Európai Unió létrehozása óta a társaságok adózása különös figyelmet kap a belső piac kialakításának fontos elemeként;
- úgy látja, hogy egyszerűsödéshez és az adminisztratív költségek csökkenéséből eredő megtakarításhoz vezetne, ha az adóalap kiszámításához csak egy adóhatósággal kellene egyeztetni (amely illetékessége alapján ismerné az ezen adóalappal összefüggő valamennyi vitás kérdést), mivel a társaságoknak többé nem 27, hanem csak egyetlen szervhez kellene fordulniuk adóalapjuk megállapítása céljából;
- kéri, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg, milyen következményekkel jár az, ha az adóveszteségek határozatlan időre átvihetők, és hogyan lehetne esetleges intézkedések bevezetésével megakadályozni a visszaéléseket;
- anélkül, hogy közvetlenül megkérdőjelezné az irányelv alapelvét, úgy véli, hogy a javaslatot újra át kellene gondolni, figyelembe véve, hogy szükség van (a) megfelelő mennyiségi és minőségi mutatókra, hogy teljes mértékben értékelni lehessen egy ilyen jellegű határokon átnyúló javaslat szubszidiaritási vetületét, (b) több adatra a KKTA teljes alkalmazásával kapcsolatban és (c) egy elemzésre arról, hogy a javaslat milyen hatással van a helyi és regionális önkormányzatokra.

Előadó Gusty GRAAS (LU/ALDE), Bettembourg települési önkormányzatának tagja

Referenciaszöveg Javaslat tanácsi irányelvre a közös konszolidált társaságiadó-alapról (KKTA)
COM(2011) 121 végleges

I. BEVEZETÉS

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí, hogy az Európai Unió létrehozása óta a társaságok adózása különös figyelmet kap a belső piac kialakításának fontos elemeként;

2. úgy véli ugyanis, hogy a határokon átnyúló gazdasági tevékenységek kiteljesedését gyakran hátráltatja az eltérő szabályok nagy száma, főként az adózási területen, ami elsősorban a kis- és középvállalkozások számára jelent fokozott hátrányt, és a belső piac fejlődését is gátolja;

3. utal az Európai Bizottság 1990. évi, a társaságok adózásáról szóló közleményére is (SEC(90) 601), amely több jelentős intézkedéshez vezetett a közvetlen adózás terén, így például a fúziókról szóló 90/434/EGK irányelvhez, az anya- és leányvállalatokról szóló 90/435/EGK irányelvhez és a választottbírósági megállapodásról szóló 90/436/EGK jelű dokumentumhoz. Egy évtizeddel később a kamatokról és járandóságokról szóló 2003/49/EK irányelv egészítette ki az európai adózási intézkedések listáját;

4. örömmel állapítja meg, hogy a 2000-es évek óta az Európai Bizottság ambíciózusabb adózási politikához tért vissza, törekedve a vállalkozások valamennyi tevékenységének közös konszolidált társaságiadó-alappal való uniós szintű lefedésére. Az Európai Bizottság ezen „új” szándékát ismét kinyilvánította 2003-as és 2005-ös közleményekben (COM(2003) 726 és COM(2005) 702);

5. rámutat, hogy az Európai Bizottság nyilatkozatai 2004 novemberében egy munkacsoport (a KKTA-munkacsoport) felállításában konkretizálódtak, amelynek feladata a közös konszolidált társaságiadó-alap bevezetésének vizsgálata volt;

6. megismerkedett a KKTA-munkacsoport tevékenységével és különösen a „KKTA: a technikai keret felvázolása” című, CCCTB/WP/57 jelű munkadokumentummal, amely lényegében a jelen vélemény tárgyát képező, a közös konszolidált társaságiadó-alapról (KKTA) szóló 2011. március 16-i tanácsi irányelvjavaslat (COM(2011) 121 végleges) technikai alapját képezi;

II. A JAVASLAT ÉRTÉKELÉSE

7. úgy látja, hogy egyszerűsítéshez és az adminisztratív költségek csökkenéséből eredő megtakarításhoz vezetne, ha az

adóalap kiszámításához csak egy adóhatósággal kellene egyeztetni (amely illetékessége alapján ismerné az ezen adóalappal összefüggő valamennyi vitás kérdést), mivel a társaságoknak többé nem 27, hanem csak egyetlen szervhez kellene fordulniuk adóalapjuk megállapítása céljából;

8. megjegyzi, hogy az egyablakos ügyintézés (elsődleges adóhatóság) koncepciója nem vezethet ahhoz, hogy a vállalkozáscsoportok szabadon választhassák meg adószékhelyüket Európán belül, ahogyan az a gyakorlatban a harmadik országban működő anyavállalattal rendelkező vállalkozáscsoportok esetében történik;

9. tudomásul veszi, hogy az Európai Bizottság szerint az adóköteles eredmények konszolidációja megoldaná a transzferárak problémakörét, és számottevő adminisztratív költségcsökkenést jelentene a vállalkozások számára, mivel a „páneurópai” ügyletek kapcsán már nem kellene a transzferárakról jelentést tenni. A konszolidáció a veszteségek határon átnyúló kompenzálásának problematikájára is válaszolna;

10. megállapítja, hogy a javaslat a fentiek mellett kifejezetten rámutat arra, hogy „nem törekszik befolyásolni az adóbevételek alakulását, az adóalapoknak az EU tagállamai közötti elosztására kifejtett hatását pedig megvizsgálták (...)”; ugyanakkor egy KKTA természetes és logikus következménye a társaságiadókulcsok összehangolása;

11. emlékeztet arra, hogy a javaslat közös szabályok bevezetésére irányul az e rendszer hatálya alatt működő társaságok adóalapjának meghatározására vonatkozóan. Ha a társaságok egy csoporthoz tartoznak, a közös adóalap ráadásul konszolidált alapként kerülne meghatározásra;

12. aláhúzza, hogy a javaslat a jelenlegi formájában nem terjed ki az adókulcsok harmonizációjára, a tagállamok pedig saját adókulcsokat fognak alkalmazni a náluk adófizetésre kötelezett adóalanyok esetében. El kellene gondolkodni egy minimális adókulcs bevezetésén, amelynek mindazonáltal annyira mérsékeltnek kell lennie, hogy elég tér maradjon a tagállamok közötti egészséges adóverseny számára;

13. megjegyzi, hogy az irányelv azokra az adott tagállam törvényei szerint létrehozott vállalatokra alkalmazandó, amelyek (i) az irányelv I. mellékletében felsorolt társasági formák egyikevel jellemezhetők; és (ii) a II. mellékletben felsorolt társasági adók egyikének vagy egy később bevezetendő adónak a hatálya alá esnek („rezidens társaságok”). Az irányelv ezenkívül azokra a harmadik ország törvényei szerint létrehozott vállalatokra

alkalmazandó, (i) amelyeknek társasági formája az I. mellékletben felsorolt társasági formák⁽¹⁾ egyikéhez hasonló; és amelyek (ii) a II. mellékletben felsorolt társasági adók egyikének a hatálya alá esnek („nem rezidens társaságok”);

14. felteszi a kérdést, hogy a KKTA-rendszert nem kellene-e kiterjeszteni a partneri társulásokra is;

15. megállapítja, hogy a rezidens és a nem rezidens társaságokra csak akkor érvényesek a javaslat által előírányzott szabályok, ha a társaságok ezek alkalmazása mellett döntenek;

16. kiemeli, hogy ha a vállalat a jelen irányelv szerinti rendszer hatálya alatt működik, akkor – eltérő megállapítás hiányában – az ebben az irányelvben szabályozott minden kérdés vonatkozásában megszűnik a nemzeti társaságiadó-rendeletek hatálya alá tartozni;

17. elégedetten veszi tudomásul, hogy a levonható kiadások közé tartozik a kutatás és fejlesztés költsége és az üzleti célú (tulajdon- vagy hitelviszonyt megtestesítő) forrásbevonás költsége; ellenzi, hogy a tartós gazdasági eszközökhöz kapcsolódó költségeket azonnal le lehessen vonni;

18. javasolja, hogy a környezetvédelemhez és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez kapcsolódóan gyakran felmerülő költségeket is tekintsék levonható kiadásnak;

19. kéri, hogy az Európai Bizottság vizsgálja meg, milyen következményekkel jár az, ha az adóvesztések határozatlan időre átvihetők, és hogyan lehetne esetleges intézkedések bevezetésével megakadályozni a visszaéléseket;

20. hangsúlyozza, hogy a KKTA-rendszer nem számviteli szabályokat vezet be, hanem csak külön szabályokat a társaságok adóalapjának kiszámítására. A javaslat nem jár hatással a pénzügyi számvittel kapcsolatos nemzeti szabályokra;

21. úgy ítéli meg, hogy az adminisztratív egyszerűsítésre irányuló célkitűzés maradéktalan teljesítéséhez a közös, konszolidált adóalap bevezetésének közös számviteli szabályok bevezetésével kellene együtt járnia;

22. megállapítja, hogy a jelenlegi elosztási kulcs a KKTA-rendszerhez való önkéntes csatlakozás alapján 11 tagállamban az adóbevételek csökkenéséhez vezetne. Ezenkívül 21 tagállamban a GDP és a foglalkoztatás visszaesését is eredményezné;

III. ELTÉRŐ MEGKÖZELÍTÉSEK

23. emlékeztet arra, hogy a közvetlen adókra vonatkozó jogalkotás az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 115. cikkének hatálya alá tartozik, amely szerint a

Tanács egyhangú döntéssel hoz határozatot különleges jogalkotási eljárás keretében, valamint az Európai Parlamenttel és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal folytatott konzultációt követően;

24. megjegyzi, hogy néhány nemzeti parlamenti kamara indoklással ellátott véleményt terjesztett az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Bizottság elnöke elé, amelyben aggodalmait fejezte ki a szubszidiaritás elvének betartásával kapcsolatban;

IV. A HELYI ÉS REGIONÁLIS ÖNKORMÁNYZATOKRA GYAKOROLT HATÁS

25. megállapítja, hogy a javaslat nem vonatkozik a helyi és regionális adókra, mivel csak „a II. mellékletben felsorolt társasági adókra” irányul, amely melléklet lényegében az egyes tagállamok főbb közvetlen adófajtaát sorolja fel;

26. úgy látja azonban, hogy a javaslat nagy jelentőséggel bír a helyi és regionális önkormányzatok szempontjából, amelyek bevételeinek számottevő része (i) a nemzeti adóalap alapján beszedett helyi és regionális adókból, vagy még gyakrabban (ii) a nemzeti társasági adó rájuk eső hányadából származik; ⁽²⁾

27. arra következtet, hogy még ha a javaslat nem vonatkozik is a helyi és regionális adókra, a tagállamok többségében ezeket közvetlenül érinteni fogja a KKTA-rendszer felállítása. Ugyanis, még ha a javaslat nem is irányozza azt elő, magától értetődőnek tűnik, hogy azok a tagállamok, amelyek felajánlják a KKTA lehetőségét adófizetőknek, a helyi és regionális adók megállapítására is fel fogják azt használni. Ellenkező döntés esetén az adóalapokat helyi és regionális szinten továbbra is a régi nemzeti szabályok szerint kellene meghatározni, ami természetesen nagymértékben korlátozná a KKTA-rendszer előnyeit;

28. úgy véli, hogy elsősorban az irányelvjavaslat ezen vetületét kellene megvizsgálni, annál is inkább, mert a II. és a III. melléklet többféle értelmezéshez vezethet. A III. melléklet ugyanis olyan, nem levonható adókat is tartalmaz, melyek egyes esetekben tisztán helyi vagy regionális adófajta. Ha az adóalapokat nemzeti szinten határozzák meg, ésszerű lenne a helyi/regionális adókat is bevonni az alkalmazási körbe annak érdekében, hogy ezek adóalapja hasonló maradjon az európai szinten meghatározott és nemzeti szinten alkalmazandó adóalaphoz. Másrésztől ha egy vállalat az európai szintű egységes adóbevallást választja, az adóbevételek pedig ezután szétszétválasztásra kerülnek, a helyi/regionális önkormányzatoknak is meg kellene kapniuk a nekik járó részt;

29. úgy látja, hogy világosan meg kell tehát határozni azokat a helyzeteket, amelyekben a KKTA kihat a helyi vagy regionális önkormányzatok társasági adózására;

30. tekintettel arra, hogy a társasági adó mindenfajta módosítása valószínűleg kihat a régiókra és más önkormányzatokra is, az RB sajnálattal állapítja meg, hogy nincsenek pontos információk az effajta irányelvnek a helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatásairól;

⁽¹⁾ Az Európai Bizottság évente jóváhagyja azokat a harmadik országban érvényes társasági formákat, amelyeket hasonlóknak tekint (lásd a javaslat 3. pontját).

⁽²⁾ Lásd a Center for Strategy & Evaluation Services „Local and Regional Corporate Taxes across the EU” [Helyi és regionális társasági adók az EU-ban] c. tanulmányát: Briefing Paper, 2011. július.

V. MEGÁLLAPÍTÁSOK

31. a helyi és regionális önkormányzatok érdekeinek védelmét szem előtt tartva úgy ítéli meg, hogy a közös konszolidált társaságiadó-alapról szóló irányelvjavaslat hatálybalépése előtt a helyi és regionális önkormányzatok költségvetésére gyakorolt hatás mélyreható elemzése szükséges;

32. ennél fogva amellet szál síkra, hogy ennek az elemzésnek az elvégzésére állítsanak fel az RB, az Európai Bizottság és a helyi és regionális adóhatóságok tagjaiból álló *ad hoc* munkacsoportot;

33. úgy ítéli meg, hogy minden tagállamnak jobban meg kellene vizsgálnia az irányelvjavaslat következményeit, és a lehető legrövidebb időn belül el kellene juttatnia az Európai Bizottságnak független szakmai tanulmányokkal alátámasztott észrevételeit és megjegyzéseit;

34. attól tart, hogy egy nagyobb adóügyi harmonizációnak csak akkor lesz hatása, ha a KKTA minden tagállamban hatályba lép;

35. felveti a kérdést, hogy az irányelvben előirányzott választási lehetőségek rendszere nem okoz-e adminisztratív többletmunkát mind a vállalatok, mind pedig az adóhatóságok számára, és ennél fogva felteszi a kérdést, hogy nem lehetne-e a választás lehetőségét mindössze egy átmeneti időszakban alkalmazni. Ezenkívül felteszi a kérdést, hogy a szöveg felülvizsgálata után a közös konszolidált társaságiadó-alapot nem kellene-e kötelezővé tenni az átmeneti időszakot követően, legalábbis bizonyos méretű vállalatok számára;

36. arra ösztönöz, hogy a KKTA-t egy lépésben vezessék be, mivel csak így lehet elérni teljes mértékben a harmonizációval kapcsolatos egyszerűsítési hatásokat;

37. amellet foglal állást, hogy a felosztási kulcsot felül kell vizsgálni oly módon, hogy az jobban figyelembe vegye a különböző tagállamok gazdasági helyzetét;

38. felteszi a kérdést, hogy az Európát jelenleg felforgató pénzügyi problémákat, valamint az adóbevételek és a foglalkoztatottság kedvezőtlen alakulását (ahogy az az Európai Bizottság hatástanulmányában és egyéb tanulmányokban is szerepel) figyelembe véve vajon alkalmas-e az idő egy ilyen fontos adóügyi harmonizációs lépés megtételére;

39. úgy véli, hogy az irányelvjavaslatban a jogi eljárások kapcsán még többet kell hivatkozni a nemzeti bírósági szabályokra;

40. tudomásul veszi, hogy az európai vállalkozások az adóügyi eljárásaikat egyszerűsíteni, a csoporton belüli veszteségeiket kompenzálni kívánják, és szeretnék, ha megszűnne a kettős és túladóztatás, amelynek a jelenlegi rendszeren belül áldozatai;

41. aggodalmát fejezi viszont ki amiatt, hogy tagállamonként igen változó, de többnyire negatív hatások várhatók mind az adóbevételek, mind pedig a növekedés és a foglalkoztatás szempontjából;

42. felteszi a kérdést, hogy a KKTA-rendszer összességében egyszerűsítést jelent-e majd a vállalatok számára, vagy épp ellenkezőleg: adóügyi tervezés bevezetését és ennél fogva csak tovább bonyolítja-e a rendszert. Mivel a rendszer opcionális jellegű, a vállalatok kénytelenek lesznek a meglévő 27 adórendszer mellett ezt is részletesen megvizsgálni, és rendszeresen felülvizsgálni döntésüket, hogy alkalmazzák-e ezt a rendszert vagy sem; ⁽³⁾

43. felteszi a kérdést, hogy a veszteségek határokon átnyúló kompenzációját tekintve vajon nincs-e a KKTA-nak kevésbé bonyolult alternatívája – különösen a kis- és középvállalkozások számára. Utal ezzel kapcsolatban a COM(2006) 824 jelű európai bizottsági közleményre;

44. felteszi végül a kérdést, hogy arányos-e az intézkedés, tekintve azoknak az európai társaságoknak a számát, amelyek számára hasznosnak ítélik;

45. mindazonáltal úgy véli, hogy az irányelvjavaslat nem teljes, mivel nem foglalkozik a helyi és regionális adókkal. Ezért fennáll annak a kockázata, hogy a nemzeti problémái helyi vagy regionális szintre helyeződnek át, mivel a javaslat jelenlegi formája alapján a helyi és regionális adók terén továbbra is megmaradnának a rendszerbeli különbségek, és az adóalapot továbbra is külön kellene meghatározni. Kiáll ezért egy, a helyi és regionális adók kivetését megengedő záradék mellett, hogy a tagállamok meghozhassák a szükséges intézkedéseket;

46. anélkül, hogy közvetlenül megkérdőjeleznék az irányelv alapelvét, úgy véli, hogy a javaslatot újra át kellene gondolni, figyelembe véve, hogy szükség van (a) megfelelő mennyiségi és minőségi mutatókra, hogy teljes mértékben értékelni lehessen egy ilyen jellegű határokon átnyúló javaslat szubszidiaritási vetületét, (b) több adatra a KKTA teljes alkalmazásával kapcsolatban és (c) egy elemzésre arról, hogy a javaslat milyen hatással van a helyi és regionális önkormányzatokra.

⁽³⁾ Lásd: Leon Bettendorf, Michael P. Devereux, Simon Loretz és Albert van der Horst: *Corporate tax reform in the EU: Weighing the pros and cons* [Társaságiadó-reform az EU-ban: az előnyök és hátrányok mérlegelése] – Vox, 2011. március 20.

VI. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

COM(2011) 121 végleges

12. cikk

Levonható kiadások

A következőképpen egészítendő ki:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A levonható kiadások közé tartozik az értékesítés összes költsége, továbbá az adóalanytól a jövedelemszerzéssel vagy annak biztosításával kapcsolatban felmerült, hozzáadottérték-adó nélküli kiadások, ideértve a kutatás és fejlesztés költségét és az üzleti célú (tulajdon- vagy hitelviszonyt megtestesítő) forrásbevonás költségét.	A levonható kiadások közé tartozik az értékesítés összes költsége, továbbá az adóalanytól a jövedelemszerzéssel vagy annak biztosításával kapcsolatban felmerült, hozzáadottérték-adó nélküli kiadások, ideértve a kutatás és fejlesztés költségét és az üzleti célú (tulajdon- vagy hitelviszonyt megtestesítő) forrásbevonás költségét. <u>Levonható kiadásnak tekintendők továbbá a környezetvédelemhez és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentéséhez kapcsolódóan ismétlődően felmerülő költségek.</u>

Indokolás

Ahhoz, hogy hatékonyan küzdhessünk a természeti környezet károsítása és az éghajlatváltozás ellen, a vállalatok adózási rendszerébe érdemes olyan elemeket is beépíteni, amelyek az adóalanyokat arra készítik, hogy nagyobb összeget fordítsanak környezetvédelemre.

2. módosítás

COM(2011) 121 végleges

133. cikk

Felülvizsgálat

A következőképpen egészítendő ki:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az irányelv hatálybalépését követő öt év elteltével a Bizottság felülvizsgálja az irányelv alkalmazását, és jelentést készít a Tanácsnak az irányelv működéséről. A jelentésnek külön ki kell térnie az irányelv XVI. fejezetében meghatározott mechanizmus hatásának vizsgálatára az adóalapok tagállamok közötti megosztása szempontjából.	Az irányelv hatálybalépését követő öt év elteltével a Bizottság felülvizsgálja az irányelv alkalmazását, és jelentést készít a Tanácsnak az irányelv működéséről. A jelentésnek külön ki kell térnie az irányelv XVI. fejezetében meghatározott mechanizmus hatásának vizsgálatára az adóalapok tagállamok közötti megosztása szempontjából. <u>A jelentésnek ezenkívül kötelezően tartalmaznia kell az irányelv helyi és regionális önkormányzatokra gyakorolt hatásának elemzését.</u>

Indokolás

Mivel nem zárhatjuk ki, hogy az irányelvnek nem elhanyagolható hatása lesz a régiókra és a helyi közösségekre, az Európai Bizottságnak öt évvel az irányelv hatálybalépése után feltétlenül ki kell értékelnie a helyi és regionális költségvetésekre gyakorolt hatásokat is.

Kelt Brüsszelben, 2011. december 14-én.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Mercedes BRESSO

2012-es előfizetési díjak (áfa nélkül, rendes szállítási költségeket beleértve)

Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, nyomtatott kiadvány + éves DVD	az EU 22 hivatalos nyelvén	1 310 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L sorozat, kizárólag nyomtatott kiadvány	az EU 22 hivatalos nyelvén	840 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, L + C sorozat, havi DVD (összevont)	az EU 22 hivatalos nyelvén	100 EUR/év
A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványa (S sorozat), közbeszerzés és ajánlati felhívások, DVD, heti egy kiadvány	többszöveges: az EU 23 hivatalos nyelvén	200 EUR/év
Az EU Hivatalos Lapja, C sorozat – versenyvizsga-kiírások	a vizsgakiírás szerinti nyelv(ek)en	50 EUR/év

Az *Európai Unió Hivatalos Lapjának*, amely az Európai Unió hivatalos nyelvein jelenik meg, 22 nyelvi változatára lehet előfizetni. Az L (jogsabályok) és a C (tájékoztatások és közlemények) sorozatot foglalja magában.

Valamennyi nyelvi változatra külön kell előfizetni.

A 920/2005/EK tanácsi rendelet értelmében, amelyet a Hivatalos Lap 2005. június 18-i L 156. száma tett közzé, és amely előírja, hogy az Európai Unió intézményei nem kötelesek minden jogi aktust ír nyelven is megszövegezni, illetve ezen a nyelven kihirdetni, az ír nyelven kiadott Hivatalos Lapok értékesítése külön történik.

A Hivatalos Lap Kiegészítő Kiadványára (S sorozat – közbeszerzés és ajánlati felhívások) történő előfizetés mind a 23 hivatalos nyelvi változatot magában foglalja egyetlen többszöveges DVD-n.

Kérésére az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* történő előfizetéssel a Hivatalos Lap különféle mellékleteit is megkaphatja. Az előfizetők a mellékletek megjelenéséről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közölt „Az olvasóhoz” című közleménynek köszönhetően értesülnek.

Értékesítés és előfizetés

A különböző, térítés ellenében kapható kiadványokra – például az *Európai Unió Hivatalos Lapjára* – való előfizetés a Kiadóhivatal forgalmazó partnereitől szerezhető be. A forgalmazó partnerek listája a következő címen található:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_hu.htm

Az EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) közvetlen és ingyenes hozzáférést biztosít az Európai Unió jogához. Erről a honlapról elérhető az *Európai Unió Hivatalos Lapja*, valamint tartalmazza a szerződéseket, a jogszabályokat, a jogeseteket és az előkészítő dokumentumokat is.

További információt az Európai Unióról a <http://europa.eu> internetcímen találhat.

Az Európai Unió Kiadóhivatala
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU